

การสร้างแบบฝึก เรื่อง การเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ

นางกนกกาญจน์ ตาลประสาธ

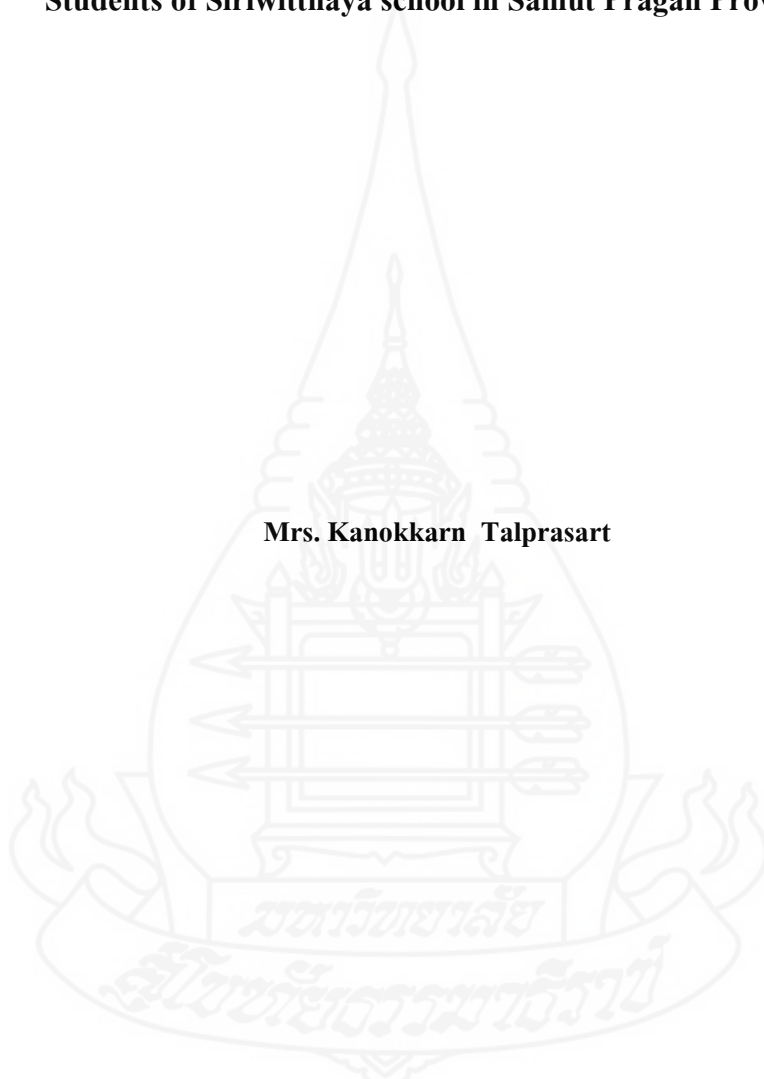
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

Construction of Exercises on Essay Writing for Mathayom Suksa I

Students of Siriwitthaya school in Samut Pragan Province

Mrs. Kanokkarn Talprasart

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

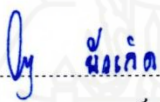
Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างแบบฝึก เรื่อง การเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ
ชื่อและนามสกุล นางกนกกาญจน์ ตาลประสาท
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วรรณา บัวเกิด

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2555

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วรรณา บัวเกิด)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เรือเอกหญิงปรีญา หิรัญประดิษฐ์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. นุชศิริ พรหมมาพันธุ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างแบบฝึก เรื่อง การเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ
ผู้ศึกษา นางกนกกาญจน์ ตาลประสาท รหัสนักศึกษา 2512101193 **ปริญญา**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์วรรณ บัวเกิด **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างแบบฝึกทักษะ เรื่องการเขียนเรียงความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ

แบบฝึกทักษะ เรื่องการเขียนเรียงความที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น จำนวน 11 เรื่อง ประกอบด้วย การใช้คำ การใช้ประโยค โวหารในการเขียนเรียงความ การเลือกเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง การเขียนโครงเรื่อง การเขียนย่อหน้า องค์ประกอบของเรียงความ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนเรื่องจากจินตนาการ ดำเนินการสร้างโดยการรวบรวมเอกสาร วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบฝึก และตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการประเมินด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรม พบว่ามีความเหมาะสม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.64-1.00

คำสำคัญภาษาไทยแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

Independent Study title: Construction of Exercises on Essay Writing for
Mathayom Suksa I Students of Siriwittaya School in
Samut Pragan Province

Author: Mrs. Kanokkarn Talprasart; **ID:** 2512101193;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Wanna Baukerd, Associate Professor;

Academic year: 2011

Abstract

The purpose of this study was to construct of essay writing exercises in the Thai language for Mathayom Suksa I Students of Siriwitthaya school Phrapradaeng district, Samutprakarn province.

The result of this study are the essay writing practices that set up the writer. There are eleven contents consist of the words using, the using of sentences, the oratory for writing an essay, name of the title, construction, paragraph part of essay, telling the story, giving an opinion, expression. Writing the story from an imagine, and assessment about the quality of writing by the three experts. and assessment about the objective, contents and activity in the exercises

The statistics were analyzed by index of is between 0.67-1.00 The summary is this essay writing practice is quality.

Keywords: Thai language, Essay writing exercises

กิตติกรรมประกาศ

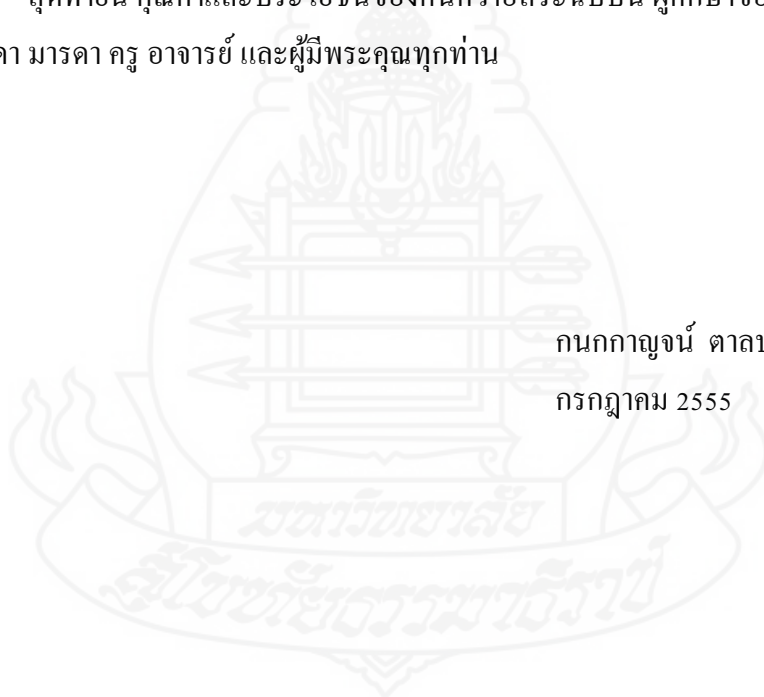
การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้รับความอนุเคราะห์ จาก
รองศาสตราจารย์ วรรณ บัวเกิด ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามผลการศึกษาเป็นอย่างดี
จนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ อาจารย์อะเกิบ สะไหน์
อาจารย์อารยา ผังลักษณ์ และอาจารย์วันเพ็ญ เหลืองอรุณ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบและ
เสนอแนะการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ทำให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาได้นำมาอ้างอิงใน
การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ จนกระทั่งสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์ของค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กนกกาญจน์ ตาลประสาท
กรกฎาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดที่ใช้ศึกษา	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความในประเทศ	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความต่างประเทศ	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก	18
บทที่ 2 แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ	25
บทที่ 3 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	130
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	130
ขอบเขตของการศึกษา	130
การสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ	131
อภิปรายคุณภาพของแบบฝึกทักษะ	132
ข้อเสนอแนะ	133
บรรณานุกรม	134
ภาคผนวก	138
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	139
ข สำเนาหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ	141
ค แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะสำหรับผู้เชี่ยวชาญ	143
ง ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกทักษะ โดยผู้เชี่ยวชาญ	146
ประวัติผู้ศึกษา	150

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542 : 1 – 30) ด้วยความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยสาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง สาระการดู สาระการพูด สาระหลักการใช้ภาษา สาระวรรณคดีและวรรณกรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร

การสอนภาษาไทยให้บรรลุตามจุดประสงค์และของหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะต่างๆ ให้สัมพันธ์กัน ได้แก่ ทักษะการรับเข้าคือการอ่านและการฟัง และทักษะการถ่ายทอดออกไป คือ การพูดและการเขียน การเขียนเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนการสอน ทุกวิชาต้องอาศัยการจดบันทึกเพื่อรวบรวมถ้อยคำ สรุปร เรื่อง หรือตอบปัญหาต่างๆ (ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540 : 234) และการเขียนเป็นการสื่อสารด้วยตัวอักษร เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสารและจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ทักษะการเขียนนับเป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ กล่าวคือ การเขียนต้องใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต สามารถสื่อได้ทั้งอารมณ์ ความรู้ ความคิด สำหรับการเขียนเรียงความเป็นสมรรถภาพหนึ่งที่สามารถฝึกนักเรียนให้รู้จักการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนให้คนอื่นทราบ การเขียนเรียงความมีจุดมุ่งหมายสามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารทั้งการรับรู้และการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล (กรมวิชาการ, 2546 : 21) ให้นักเรียนเขียนเรียงความได้เหมาะสมกับ โอกาสและจุดประสงค์ เขียนเรื่องราวจากจินตนาการหรือเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้งใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน ให้มีมารยาทในการเขียนมีนิสัยรักการเขียนและการศึกษาค้นคว้า โดยใช้ทักษะการเขียนจดบันทึกข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์นำ

วิธีการของแผนผังความคิดมาพัฒนางานเขียน และเขียนสื่อสารได้ตามจุดประสงค์อย่างมีมารยาททางสังคม

จากข้อมูลสารสนเทศฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนศิริวิทยา อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์เรื่องการเขียนเรียงความ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ปีการศึกษา 2552 ภาคเรียนที่ 2 คะแนนเต็ม 40 คะแนน นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 14.52 ปีการศึกษา 2553 ภาคเรียนที่ 2 คะแนนเต็ม 40 คะแนน นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 13.76 เมื่อพิจารณาปัญหาการเขียนเรียงความที่ได้จากการนำผลงานของนักเรียนมาวิเคราะห์อย่างละเอียด พบว่า การเขียนเรียงความของนักเรียนมีข้อบกพร่อง ซึ่งก็คือนักเรียนวางโครงเรื่องไม่เป็น เรื่องที่เขียนไม่ตรงกับหัวข้อที่ตั้งไว้ ขาดความรู้ และความคิดในเรื่องที่เขียน การใช้ถ้อยคำ สำนวนและการเรียบเรียงประโยคไม่ถูกต้อง การเขียนสะกดคำผิด ไม่รู้จักย่อหน้า เขียนคำนำไม่ถูกต้อง เนื้อหาไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องและไม่สามารถเขียนส่วนสรุปของเรียงความได้ โดยสาเหตุนั้นอาจจะมาจากนักเรียนไม่ชอบเขียนเรียงความ นักเรียนได้รับการฝึกฝนน้อย ทั้งๆที่เป็น การเขียนที่มีความซับซ้อนต้องอาศัยทั้งความรู้และความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งสื่อที่ครูนำมาใช้สอนเขียนเรียงความไม่หลากหลาย ยกสำหรับนักเรียน และที่สำคัญครูมุ่งสอนให้นักเรียนเขียนเรียงความให้เป็นในขณะที่ฝึกเพียง 1-2 ครั้ง ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกท้อแท้เบื่อหน่าย ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องคิดหาวิธีการสอนใหม่ๆที่หลากหลาย และเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนด้วยการสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นคุณค่า โดยการใช้สื่อการเรียนการสอน และแบบฝึกที่เสริมทักษะในด้านการเขียนมาใช้ในการพัฒนาการสอนเพื่อเป็นการตอบสนองให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้มีพัฒนาการดีขึ้น

ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศิริวิทยา

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ

3. ขอบเขตของการศึกษา

แบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ มีเนื้อหา จำนวน 11 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 การใช้คำ

กิจกรรมที่ 1.1 การเขียนคำตามตัวสะกด

กิจกรรมที่ 1.2 การใช้คำตรงความหมาย

กิจกรรมที่ 1.3 การใช้คำที่เหมาะสม

เรื่องที่ 2 การใช้ประโยค

กิจกรรมที่ 2.1 ส่วนประกอบของประโยค

กิจกรรมที่ 2.2 เขียนประโยค

กิจกรรมที่ 2.3 รูปแบบประโยคที่ดี

เรื่องที่ 3 โวหารในการเขียนเรียงความ

กิจกรรมที่ 3.1 บรรยายโวหาร

กิจกรรมที่ 3.2 พรรณาโวหาร

กิจกรรมที่ 3.3 เทศนาโวหาร

กิจกรรมที่ 3.4 อุปมาโวหาร

กิจกรรมที่ 3.5 สาธกโวหาร

เรื่องที่ 4 เลือกเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง

กิจกรรมที่ 4.1 การตั้งชื่อเรื่อง

เรื่องที่ 5 เขียนโครงเรื่อง

กิจกรรมที่ 5.1 เขียนโครงเรื่องเรียงความ

เรื่องที่ 6 การเขียนย่อหน้า

กิจกรรมที่ 6.1 การเขียนย่อหน้า

เรื่องที่ 7 องค์ประกอบของเรียงความ

กิจกรรมที่ 7.1 การเขียนคำนำเรียงความ

กิจกรรมที่ 7.2 เนื้อเรื่องเรียงความ

กิจกรรมที่ 7.3 การเขียนส่วนสรุปเรียงความ

เรื่องที่ 8 การเขียนเล่าเรื่อง

กิจกรรมที่ 8.1 การเขียนเล่าเรื่อง

เรื่องที่ 9 การเขียนแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมที่ 9.1 การเขียนแสดงความคิดเห็น

เรื่องที่ 10 การเขียนแสดงความรู้สึก

กิจกรรมที่ 10.1 การเขียนแสดงความรู้สึก

เรื่องที่ 11 การเขียนเรื่องจากจินตนาการ

กิจกรรมที่ 11.1 ฝึกเขียนเรียงความจากจินตนาการ

กิจกรรมที่ 11.2 เขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเขียนเรียงความ หมายถึง การเขียนร้อยแก้วที่เรียบเรียงข้อความเป็นเรื่องราว ถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียน เพื่อแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกของผู้เขียน โดยใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่ถูกต้อง สละสลวยตามรูปแบบของเรียงความ
2. แบบฝึกการเขียนเรียงความ หมายถึง แบบฝึกที่ใช้เป็นสื่อสำหรับฝึกทักษะการเขียน เรียงความ ประกอบด้วย คำชี้แจง ใ้บความรู้ กิจกรรมในแบบฝึก เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะให้กับ นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว

5. กรอบแนวคิดที่ใช้ศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 5.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 : การเขียน มาตรฐาน ท.2.1 : ใช้กระบวนการ การเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียน รายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด ม.1/4 : การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา โดยกำหนดให้นักเรียนเรียนเกี่ยวกับการเขียนอย่างเป็นทางการ อันประกอบด้วย การเขียนสื่อสาร การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนรายงาน และการเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ จนสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนต้องได้รับการเสริมแรงเพื่อจูงใจให้เขียนแล้วยังต้องหมั่นฝึกฝนอยู่เสมอจึงจะเกิดความชำนาญในการเขียนและผลสัมฤทธิ์ในด้านการเขียนสูงขึ้น ดังที่ กรมวิชาการ (2546 : 233) กล่าวว่า ผู้ที่เขียนเรียงความได้ดีย่อมสามารถเขียนงานประเภทอื่น ได้ดีเช่นกัน แต่ถ้านักเรียนเขียนเรียงความไม่ได้ เขียนไม่เป็น ก็

ย่อมมีผลต่อการเขียนประเภทอื่นๆ ด้วย สื่อการสอนประเภทแบบฝึกการเขียน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาใช้ฝึกเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคิดและเขียนอย่างถูกต้อง

สรุป หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนที่เป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม ซึ่งทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นสาระหนึ่งที่ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาด้านความรู้เช่นกัน โดยเฉพาะสาระด้านการเขียนซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเขียนไว้ว่า ใช้ กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียน รายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

5.2.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความ เป็นทักษะทางการเขียนที่แสดงออกมาทางความคิดโดยอาศัยความรู้ที่ประมวลมาจาก ทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนเรียงความนับว่าเป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางภาษาเป็นอย่างดี ซึ่งมีผู้ให้ความหมายดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 468) อธิบายคำว่า เรียงความไว้ว่า (น.) เรื่องที่นำข้อความต่างๆ มาแต่งเรียบเรียงขึ้น (ก.) นำข้อความต่างๆ มาแต่งเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราว แต่งหนังสือที่ใช้พูด เขียนกันเป็นสำคัญ ต่างจากลักษณะที่แต่งเป็นร้อยกรอง

วรรณ แก้วแพรง (2546 : 197) อธิบายว่า เรียงความ หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก ความต้องการ ความคิดเห็นหรืออารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่งออกมาโดยใช้ภาษาเป็นสื่อภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาพูดหรือเขียนก็ได้ โดยลำดับคำประโยคและเนื้อความให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นความต้องการทัศนคติหรือค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้พูดหรือผู้เขียนต้องการ

รัชณี ศรีไพวรรณ (2550 : 20) กล่าวว่า เรียงความเป็นวิชาที่ว่าด้วยการนำประโยคที่ได้ความมาเรียงให้ได้ลำดับติดต่อกันเป็นเรื่องราว สั้น ยาว ตามเนื้อหาของหัวข้อเรื่องและระดับความรู้ของผู้เรียน จุดประสงค์ เพื่อให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นออกมาอย่างเสรีด้วยคำพูดหรือเขียน

จากคำจำกัดความของเรียงความที่ผู้เชี่ยวชาญกล่าวไว้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เรียงความ หมายถึง การเขียนที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิด ความรู้สึก แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียนที่ถูกต้อง โดยเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันด้วยประโยค ด้วยถ้อยคำ สำนวน ติดต่อกันเป็นเรื่องราวจากความสามารถทางการใช้ภาษาของผู้เขียนนั่นเอง

5.2.2 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ

เรียงความเป็นงานเขียนที่มีรูปแบบที่ชัดเจน การเขียนเรียงความที่ถูกต้องนั้นควรมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน ซึ่ง ศรีวิไล พลมณี นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ และสมร เจนจิระ (2544, หน้า 10) กล่าวว่าองค์ประกอบที่สำคัญของเรียงความนั้น ประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

คำนำ เป็นการเขียนเกริ่นนำเข้าสู่เรื่อง หรือส่วนที่ชักจูงใจให้ผู้อ่านติดตามอ่านต่อไป การเขียนคำนำนับว่ามีความสำคัญและถือได้ว่าเป็นการเขียนที่ยากที่สุด เพราะเป็นการเริ่มต้นความคิดที่จะเขียนและต้องพยายามเขียนให้ดีที่สุด ซึ่งบางทีอาจต้องเสียเวลาคิดเป็นเวลานานกว่าที่จะเขียนลงไป แต่ถ้ารู้จักวิธีการเขียนคำนำก็จะช่วยลดความยุ่งยากและประหยัดเวลาได้มาก ซึ่งการเขียนคำนำนั้นต้องเขียนให้เร้าความสนใจของผู้อ่าน อาจเป็นการตั้งคำถาม ประชญาชวนคิด คำคม บทร้อยกรอง สุภาษิตคำพังเพย คำจำกัดความหรือเรื่องแปลกๆ ที่น่าตื่นเต้นมากล่าวมาโดยใช้ภาษาที่กระชับรัดกุม ถ้อยคำสละสลวยได้ใจความ

เนื้อเรื่องหรือเนื้อความ เป็นสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนแสดงความรู้ ความคิด อย่างกว้างขวางหรือประสบการณ์ตามหัวเรื่องที่จะเขียน ซึ่งการเขียนเรียงความให้มีสาระน่าอ่านนั้นต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริง รายละเอียด ความคิดเห็นซึ่งเราเอามาจากประสบการณ์และการสังเกต โดยมีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อเรื่องทั้งหมด มีการลำดับความดี เขียนทุกส่วนทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์กันตลอด รู้จักเน้นในส่วนที่สำคัญมีความชัดเจนแจ่มแจ้ง ถูกต้องมีเหตุผลน่าเชื่อถือและการเขียนเนื้อเรื่องควรแบ่งเป็นย่อหน้าๆ แต่ละย่อหน้าแสดงออกถึงความคิดเดียวมีความสัมพันธ์กันภายในย่อหน้าโดยใช้ภาษาที่มีสำนวนดี

สรุปหรือลงท้าย เป็นการสรุปความคิดหรือการนำเอาข้อความสำคัญมากล่าวย้ำให้เด่นชัด การเขียนสรุปอาจเป็นการฝากข้อความประทับใจหรือให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน การยกคำคม คำขวัญ สุภาษิต บทร้อยกรอง ข้อเสนอแนะ การวิงวอนขอรับรอง โดยภาษาที่ใช้ควรกะทัดรัดและชัดเจน

นิทรา ลาวัลย์ (2551 : 3) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของเรียงความมีดังนี้

- คำนำ ส่วนนี้นับเป็นส่วนสำคัญของการเขียนเรียงความที่จะช่วยเร้าใจผู้อ่านเป็นการนำเข้าสู่เรื่องที่จะเขียน และยังเป็นส่วนที่จะแนะนำให้ผู้อ่านทราบว่าเค้าโครงของเรียงความจะเป็นอย่างไร

- เนื้อเรื่อง เป็นส่วนหนึ่งที่ขยายความจากคำนำ โดยแจกแจงแยกแยะรายละเอียดต่าง ๆ ในส่วนเนื้อเรื่องนี้่อจะมีหลายย่อหน้า ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเรื่องที่จะเขียน

- สรุป เป็นส่วนสุดท้ายของเรื่องที่จะเน้นสาระสำคัญหรือข้อคิดสำคัญของเรื่อง สรุปได้ว่าองค์ประกอบของเรียงความจะต้องมี คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป การเขียนเรียงความ ผู้เขียนควรตั้งชื่อเรื่องก่อน การเขียนคำนำต้องเขียนให้เร้าใจและชวนติดตาม เนื้อเรื่องจะต้องเขียนให้มีสาระน่าอ่าน มีการจัดลำดับเรื่องได้ดีไม่วกวน มีการสรุปเรื่องว่าผู้เขียนต้องการสื่อความหมายใด และการสรุปควรฝากข้อคิดเห็นต่างๆ ไว้แก่ผู้อ่าน

5.2.3 ลักษณะของเรียงความที่ดี

การเขียนเรียงความที่ดีต้องอาศัยความสามารถและความรู้ในตัวผู้เขียนในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาที่สละสลวย เข้าใจง่าย ชัดเจน และถูกต้อง โดยมีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดีไว้ดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (2512, หน้า 2) ปรีชา หิรัญประดิษฐ์ (2529, หน้า 572-573) และ จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540, หน้า 211) ได้กล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดีคล้ายกัน โดยสรุปได้ว่าเรียงความที่ดีต้องมีลักษณะ 3 ประการ คือ เอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

เอกภาพ หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีใจความและความมุ่งหมายอันสำคัญแต่เพียงอย่างเดียว เนื้อหาที่เขียนจะต้องเกี่ยวข้องกับความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยการเขียนเนื้อหาต้องมีเหตุผลสอดคล้องกัน และเรียงความจะมีเอกภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับการวางโครงเรื่อง นอกจากนี้การเขียนย่อหน้าซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเรียงความก็ต้องมีเอกภาพด้วย

สัมพันธภาพ หมายถึง เนื้อหาที่เขียนจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเรื่องและในแต่ละย่อหน้าต้องมีความสัมพันธ์กันไม่ขาดตอน ชัดเจน ไม่คลุมเครือ โดยความสัมพันธ์ต่อเนื่องดังกล่าวเกิดจากการลำดับความคิดที่ดี กาเรียบเรียงย่อหน้าอย่างมีระเบียบ รวมทั้งการลำดับประโยคอย่างต่อเนื่อง และมีคำเชื่อมที่เหมาะสมถูกต้อง

สารัตถภาพ หมายถึง เนื้อหาสาระมีความสมบูรณ์ตลอดทั้งเรื่อง มีข้อมูลแห่งความจริงและข้อมูลนั้นสามารถสื่อความได้ชัดเจน มีความสมบูรณ์แห่งเนื้อความตามหัวข้อเรื่องซึ่ง

ความสมบูรณ์นั้นเกิดจากการวางโครงเรื่องที่ดี การเขียนย่อหน้าที่มีประโยชน์ใจความสำคัญเด่นชัดมีประโยชน์ขยายที่เน้นเนื้อหาสำคัญของเรื่องที่ชัดเจน แต่ในขณะที่เดียวกันภาษาที่ใช้ต้องไม่วกวนยืดเยื้อ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2520, หน้า 61) ได้กล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดีว่า นอกจากจะมีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพแล้ว ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

1. ต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และประมวลข้อคิดสำคัญๆ เข้าสู่จุดหมายนั้นอย่างมีระเบียบ
2. ต้องมีส่วนที่เหมาะสม คือ มีข้อความเปิดเรื่อง ปิดเรื่อง และดำเนินเรื่องตามสัดส่วนที่พอเหมาะ
3. ต้องมีการจัดลำดับเรื่องอย่างเหมาะสม โดยเขียนความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องนั้นเป็นหัวข้อสั้นๆ แล้วนำมาเรียงให้เป็นระเบียบ

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526, หน้า 17-18) ได้ให้หลักพิจารณาลักษณะการเขียนเรียงความที่ดีไว้ดังนี้

1. เขียนเรียงความถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนเรียงความ คือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป
2. ความสมบูรณ์ถูกต้อง เนื้อหาสาระดี
3. เรียงลำดับดี อ่านเข้าใจง่าย
4. แจ่มแจ้งไม่ออกนอกเรื่องหรือนอกประเด็น
5. มีความคิดแปลกใหม่ ท่วงทำนองการเขียนดี มีการแสดงความคิดแปลกใหม่ แสดงออกถึงบุคลิกลักษณะของผู้เขียนเองอย่างเป็นอิสระ
6. ส่วนวนการเขียนดี รู้จักใช้สำนวนโวหาร การเรียบเรียงถ้อยคำ
7. การเรียงความงามในรูปแบบ คือ มีการย่อหน้าทุกครั้งเมื่อเปลี่ยนเรื่องใหม่มีประโยชน์สำคัญไว้ประโยคแรก
8. รู้จักเลือกสรรข้อความ การเสนอเรื่อง มีเนื้อหาสาระน่าอ่าน
9. เนื้อเรื่องต้องสมบูรณ์ หมายถึง ความถูกต้องด้านหลักวิชาการ ให้เนื้อหาหรือความรู้ที่สมบูรณ์ไม่กล่าวเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่ง
10. ท่วงทำนองการเขียนที่ดี คือ การเขียนเป็นตัวของตัวเอง กล่าวแสดงความรู้และความคิด

อย่างอิสระไม่ลอกเลียนแบบใคร มีการใช้สำนวนโวหาร สุภาษิต หรือคำพังเพย
วรรณ แก้วแพรก (2526, หน้า 221-223) กล่าวถึงลักษณะที่ดีของเรียงความว่าต้องมีลักษณะต่อไปนี้ประกอบกัน คือ

1. รูปแบบดี คือ หัวเรื่อง การย่อหน้าข้อความ การเว้นวรรคตอน การใช้เครื่องหมายต่างๆ รวมถึงความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของการเขียน

2. โครงเรื่องดี คือ ความยาวของเรื่องพอเหมาะกับเวลาที่ให้เขียน เหมาะกับหัวเรื่องและระดับของผู้เขียน

3. ถ้อยคำภาษาดี การเขียนเรียงความ คือ การสื่อด้วยภาษา การใช้ถ้อยคำดี จึงจำเป็นมากต้องใช้คำให้ถูกต้องตรงตามความหมาย เหมาะสมกับบุคคล และผูกประโยคได้ถูกต้อง สละสลวย กะทัดรัด และมีท่วงทำนองในการเขียนดี

4. เนื้อหาดี คือ เนื้อหาสอดคล้องกับหัวเรื่อง เนื้อความสัมพันธ์กันและมีเนื้อหาพอที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ แต่ความคิดเป็นเรื่องของความเข้าใจ ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น การคิดหาเหตุผลซึ่งเน้นเรื่องเกี่ยวกับภูมิปัญญาของผู้เขียน

ส่วน จรรยา ศรีพันธบุตร (2533, หน้า 27-28) สรุปลักษณะของการเขียนเรียงความที่ดีไว้ดังนี้

1. คำนึงถึงองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ เช่น จุดประสงค์ของการเขียน กลุ่มผู้อ่าน รูปแบบของการเขียน วิธีการนำเสนอ กลไกการเขียนและอื่นๆ

2. มีการวางแผนการเขียน เช่น การเลือกเขียนเรื่องอะไร ต้องการสื่อความหมายในประเด็นใด จะเลือกการเขียนด้วยวิธีใด จะตีกรอบการเขียนให้กว้างขนาดไหน

3. ดำเนินการเขียนตามขั้นตอนของกระบวนการเขียน เช่น การรวบรวมแนวความคิด การสังเคราะห์เนื้อหาหรือวัตถุดิบที่จะเขียน การวางโครงเรื่อง การเขียนร่าง การทบทวน ตรวจสอบแก้ไข

4. คำนึงถึงหลักการใช้ภาษา เช่น การใช้ถ้อยคำที่สละสลวยถูกต้องตามหลักภาษาเขียน การใช้คำพังเพย สุภาษิตเปรียบเทียบ การใช้คำพจน์ หรือคำกล่าวอ้างที่สมเหตุสมผล การเน้นจุดที่สนใจ การใช้สาระความรู้ ที่เพียงพอ การรักษาความเป็นเอกภาพ ความกลมกลืน ตลอดจนอักขรวิธีที่ถูกต้อง

5. การปรุ้งแต่ง เมื่อเขียนเสร็จควรจะทบทวน เพราะนั่นคือการเพิ่มพูนภาระงานให้มากขึ้น บางครั้งนักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายที่จะอ่านซ้ำทำให้งานเขียนเต็มไปด้วยความผิดพลาดต่างๆ ฉะนั้นควรเสียเวลาสักนิดเพื่อตรวจสอบแก้ไขและขัดเกลาสำนวนภาษา หรือใจความสำคัญของเรียงความให้ดีขึ้น อาจจะเป็นการตัดข้อความที่ทำให้เกิดความสับสน หรือการเขียนที่วกวน อาจจะมีจุดสำคัญที่ต้องเน้นเข้าไปอีก หรือบางที่อาจจะเรียงลำดับเหตุการณ์ใหม่ เป็นต้น

6. การคำนึงถึงความสะอาด ลายมือประณีต หรือคุณภาพของการพิมพ์ ภาษที่อ่านง่าย

สื่อความ ได้ลึกซึ้งกินใจ การรักษาเอกลักษณ์เฉพาะตัว สีสันการเขียน การสร้างผลงานที่ดีเด่นออกสู่สายตาผู้อ่านอย่างสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างเกียรติคุณและชื่อเสียงแก่ผู้เขียนทั้งสิ้น

จากการศึกษาลักษณะที่ดีของเรียงความสามารถสรุปได้ว่า เรียงความที่ดีต้องมีความเป็นเอกภาพ หมายถึง เนื้อหามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไม่ออกนอกประเด็น สารัตถภาพ หมายถึง มีเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์ ครบถ้วน ชัดเจน และสัมพันธ์ภาพ หมายถึง เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กัน เกี่ยวโยงกัน มีการลำดับความคิดที่ดีต่อเนื่องกัน

5.2.4 ขั้นตอนการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความควรมีการวางแผนเป็นลำดับขั้นตอนในการเขียน ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและง่ายต่อการเขียน โดยมีผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการกล่าวถึง ขั้นตอนการเขียนเรียงความดังนี้

ประภาศรี สีหอำไพ (2530, หน้า 73) ได้กล่าวว่าการเขียนเรียงความควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ร่างโครงสร้างของเรื่อง ได้แก่ การเริ่มเรื่อง เนื้อเรื่อง และการสรุปโดยใช้แนวคิดเป็นแกนในการดำเนินเรื่อง
2. สร้างย่อหน้าให้เป็นหน่วยสำคัญของการลำดับเนื้อเรื่อง วางประโยคที่มีใจความสำคัญ กำหนดเป็นหลักแนวคิดไว้แต่ละย่อหน้า
3. กำหนดคำสำคัญที่จะใจความสู่ชื่อเรื่อง คำสำคัญที่ใช้อธิบายเหล่านี้จะช่วยให้อ่านสรุปใจความได้อย่างชัดเจน
4. ขยายรายละเอียดด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริง ความคิดสำคัญ ฯลฯ
5. หาตัวอย่างประกอบเหตุผล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็นดังกล่าว โดยเลือกสรรอย่างเหมาะสมและกระชับความ
6. เรียงความตามโครงสร้างและการเตรียมเรื่องตั้งแต่กำหนดไว้ในหัวข้อที่ 1-5
7. อ่านทบทวน ตัดคำฟุ่มเฟือยที่ทำให้เรื่องยืดยาวโดยไม่จำเป็น หลีกเลี่ยงใจความหรือประโยคพลความที่ซ้ำซ้อน เน้นแนวความคิดสำคัญให้เด่นชัดและเกี่ยวเนื่องกันอย่างมีเหตุผลตั้งแต่ต้นจนจบ
8. สรุปเรื่องอย่างกระชับ สร้างความประทับใจในถ้อยคำ โวหาร และเนื้อเรื่อง

ส่วน ฅภัทร เทพพรธนะ (2541, หน้า 147-149) กล่าวว่าเรียงความประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่ๆ 3 ขั้นตอน คือ

1. การเลือกเรื่อง ผู้เขียนต้องเลือกเรื่องที่ตนเองสนใจและเห็นว่ามิประโยชน์ต่อผู้อ่าน เรื่องที่นำมาเขียนควรเป็นเรื่องที่ตนเองมีประสบการณ์ หรือมีความรู้เป็นอย่างดีเพื่อจะสามารถนำเรื่องราวนั้นมาเขียนได้อย่างชัดเจน สมบูรณ์และถูกต้อง หากผู้เขียนมิได้มีประสบการณ์หรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนโดยตรง แต่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการเขียนได้อย่างสมบูรณ์ ก็สามารถเลือกเรื่องที่สนใจดังกล่าวได้

2. การวางโครงเรื่อง เมื่อเลือกเรื่องที่จะเขียนได้แล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การวางโครงเรื่อง หมายถึง การกำหนดขอบเขตและขั้นตอนของความคิดเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการเขียนเรื่องราวได้อย่างมีเอกภาพและต่อเนื่อง การวางโครงเรื่องควรมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การรวบรวมความรู้ ความคิด คือ การรวบรวมความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนให้มากที่สุด ความรู้ความคิดดังกล่าวอาจมาจากการค้นคว้าข้อมูล เอกสารจากการสังเกต การสอบถามหรือสัมภาษณ์

2.2 การเลือกสรรความรู้ ความคิด คือ การนำความรู้ ความคิดที่รวบรวมไว้มาเลือกสรรเฉพาะหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียน ส่วนหัวข้อที่ไม่เกี่ยวข้องให้ตัดทิ้งไป

2.3 การจัดลำดับความรู้ ความคิด คือ การขยายความรู้ ความคิดที่เลือกสรรมาจัดลำดับตามความเหมาะสม โดยอาจจะเรียงลำดับตามเวลา ตามเหตุและผล หรือตามความสำคัญของเรื่อง

2.4 การขยายความรู้ ความคิด คือ การขยายความรู้ ความคิดในส่วนของหัวข้อใหญ่ ให้รายละเอียดด้วยการกำหนดเป็นหัวข้อรองและหัวข้อย่อย

3. การลงมือเขียน ควรปฏิบัติตามโครงเรื่องที่วางไว้ คือ เริ่มจากการเขียนคำนำ การเขียนเนื้อเรื่อง และการเขียนคำลงท้าย

นอกจากนี้ ศรีวิไล พลมณี นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ และสมร เจนจิระ (2544, หน้า 13) ได้กล่าวว่า การเขียนประเภทใดก็ตามก็จะมีขั้นตอนการเขียน เพื่อเสนอแนะให้ผู้เขียน ได้ดำเนินการเขียนตามขั้นตอน และการเขียนเรียงความมีขั้นตอนการเขียนดังนี้

1. การเลือกเรื่อง
2. การกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ในการเขียน
3. การเขียนโครงเรื่อง
4. การแสวงหาความรู้และการรวบรวมความรู้
5. การเรียบเรียงเรื่อง
6. การตรวจทานและแก้ไข

การเลือกเรื่องเป็นขั้นตอนแรกของการเขียน หากเป็นการเขียนตามหัวข้อเรื่องที่มีผู้กำหนดก็ไม่มีปัญหาในการเลือกเรื่อง แต่จะต้องเข้าใจและกำหนดประเด็นของเรื่องให้ชัดเจน หากต้องเลือกเรื่องที่จะเขียนเอง ก็ควรเลือกเรื่องที่มีความรู้หรือประสบการณ์อยู่บ้าง ทั้งเป็นเรื่องที่ตนสนใจ มีความถนัด และถ้าเป็นเรื่องที่แปลกใหม่ก็จะทำให้น่าสนใจและน่าติดตาม

การกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ในการเขียน ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับเวลา จำนวนหน้า ผู้อ่าน และข้อมูล มีจุดมุ่งหมายชัดเจนว่าต้องเขียนเพื่อเล่าเหตุการณ์หรือประสบการณ์ ต้องการเขียนเพื่ออธิบายวิธีทำหรือแนะนำให้ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต้องการอธิบายหรือแสดงความคิดเห็น

การเขียน โครงเรื่อง เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง หมายถึง การวางเค้าโครง อันเป็นความคิดสำคัญของเรื่องที่จะเขียน การเขียน โครงเรื่อง ไว้อย่างดีจะเป็นแนวทางในการเขียน ทำให้งานสมบูรณ์มีคุณภาพ การเขียนเรียงความนิยมเขียน โครงเรื่องประเภทประโยค เพราะ แต่ละประโยคก็คือประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้านั้นเอง ทำให้สามารถเขียนขยายความ ประโยคใจความสำคัญได้

การแสวงหาและรวบรวมความรู้ ในการเขียนควรมีความรู้และความคิดที่กว้างขวาง โดยการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ เช่น จากหนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ หนังสืออ้างอิง เอกสารต่างๆ หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร สิ่งตีพิมพ์ การสัมภาษณ์ผู้รู้ ผู้ชำนาญ หรือจากการสนทนากับบุคคลทั่วไปเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น การบันทึกเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ ก็ จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ก้าวหน้าทันสมัยและรวดเร็ว

การเรียบเรียงเรื่อง เมื่อได้โครงเรื่องที่แน่นอนและค้นหาข้อมูล รวมทั้งได้รายละเอียดที่พอเพียงแล้วก็ลงมือเขียนเรียบเรียงเนื้อหาตามโครงเรื่องที่ได้วางไว้ ถ้าเขียนเรื่องอะไรก็จะต้องพิจารณาว่าจะใช้โวหารประเภทใดในการเขียน โดยเลือกให้เหมาะสมกับแต่ละเนื้อเรื่องหรือแต่ละย่อหน้า อีกทั้งคำนึงถึงระดับภาษาที่ใช้ในการเขียนด้วยว่าเรื่องประเภทใดควรใช้ภาษาระดับใด

การตรวจทานแก้ไข เมื่อเขียนเสร็จแล้วควรได้มีการตรวจทานแก้ไขอีกครั้งหนึ่งว่าเรื่องที่เขียนทั้งเรื่องสมบูรณ์ มีความต่อเนื่องกันดีหรือไม่ ชื่อเรื่องเหมาะสมครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องทั้งหมดหรือไม่ รวมทั้งพิจารณาตรวจทานการใช้ถ้อยคำภาษาให้ชัดเจนแจ่มแจ้งเพื่อการสื่อสารไปยังผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าการเขียนเรียงความมีขั้นตอนสำคัญ คือ การเลือกเรื่อง หมายถึง การเลือกเรื่องว่าจะเขียนเรื่องอะไร ซึ่งเรื่องที่จะเขียนนั้นเป็นเรื่องที่ผู้เขียนมีความรู้ ประสบการณ์หรือมีแหล่งข้อมูลที่เพียงพอ การวางโครงเรื่อง หมายถึง กำหนดหัวข้อที่จะเขียนการวางเค้าโครงเรื่องซึ่งหัวข้อที่จะเขียนโครงเรื่องอาจเป็นวลี หรือประโยคก็ได้ การรวบรวมข้อมูล หมายถึง การค้นคว้า

ข้อมูลจากการอ่านหนังสือ การฟังข่าว การสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน การลงมือเขียน หมายถึง การเขียนเรียงความโดยเรียบเรียงเนื้อหาตามความตาม โครงเรื่องที่เขียนไว้ และการตรวจทานแก้ไข หมายถึง การอ่านงานเขียนอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาดด้านความถูกต้องของคำศัพท์และการเรียบเรียงความคิด

5.2.5 การประเมินงานเขียนเรียงความ

การประเมินงานเขียนเรียงความนั้นควรพิจารณาให้ละเอียด เพราะว่าต้องวัดทั้ง ความคิดความสามารถทางการใช้ภาษาในการเขียน โดยเฉพาะเรียงความซึ่งมีลักษณะเป็นอรรถนัยการ ประเมินจึงต้องมีเกณฑ์ในการประเมินเพื่อให้เกิดความชัดเจนและน่าเชื่อถือ โดยมีผู้เชี่ยวชาญหลาย ท่านได้เสนอแนวทางการประเมินงานเขียนไว้ดังนี้

เพ็ญ เลียงจันทร์ (2521 หน้า 38) ได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนการเขียน เรียงความโดยมีคะแนนเต็ม 100 แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. เนื้อหาสาระ	40	คะแนน
2. การใช้ภาษา	40	คะแนน
3. กลไกการเขียน	10	คะแนน
4. รูปแบบ	10	คะแนน

ชัยนันทน์ นันทพันธ์ (2526, หน้า 17) ให้หลักพิจารณาว่า เรียงความจะดีหรือไม่ ครูจะต้องเอาใจใส่ในสิ่งต่อไปนี้

1. เขียนถูกต้องตามรูปแบบ
2. เนื้อหาสมบูรณ์
3. ลำดับเรื่องดี
4. เขียนตรงประเด็น
5. เสนอแนวคิดแปลกใหม่ เขียนบทสนทนาสนใจ

เสถียร ฌ เชียงใหม่ (2541, หน้า 73) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเขียน เรียงความโดยให้คะแนน 30 คะแนน แยกเป็นรายละเอียดดังนี้

1. การเสนอเนื้อหาและแนวคิด (12 คะแนน)
 - 1.1 การเขียนเนื้อหาให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง (3 คะแนน)
 - 1.2 การลำดับความคิด (3 คะแนน)
 - 1.3 การใช้เหตุผลสนับสนุนความคิด (3 คะแนน)
 - 1.4 การเสนอความคิดสร้างสรรค์ (3 คะแนน)

2. การใช้ภาษา (9 คะแนน)

2.1 การใช้ถ้อยคำ	(3 คะแนน)
2.2 การสะกดคำ	(3 คะแนน)
2.3 การเรียบเรียงประโยค	(3 คะแนน)

3. รูปแบบการเขียน (9 คะแนน)

3.1 การเขียนส่วนคํานํา เนื้อเรื่อง สรุป	(3 คะแนน)
3.2 ความยาวตรงตามกำหนด	(3 คะแนน)
3.3 ความสะอาดเรียบร้อย	(3 คะแนน)

วราพร จำปา (2545 หน้า 35) ได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพเรียงความทั้งหมด 6 ด้าน คือ เอกภาพ สัมพันธภาพ สวรรค์ภาพ โครงสร้างของเรื่อง ความสามารถในการสื่อความหมายและความคิดสร้างสรรค์ ในแต่ละด้านแบ่งคะแนนและลำดับคุณภาพออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. เอกภาพ พิจารณาใจความว่ามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในเรื่อง สามารถแสดงความคิดเห็นหลักได้ชัดเจน เขียนได้ตรงประเด็นตามชื่อเรื่อง
 2. สัมพันธภาพ พิจารณาในด้านการเรียบเรียงข้อความในย่อหน้า และระหว่างย่อหน้า มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน มีการจัดลำดับความคิดอย่างเป็นระเบียบ เขียนขยายความคิดได้ต่อเนื่อง
 3. สวรรค์ภาพ พิจารณาในด้านการเน้นใจความสำคัญในที่ที่ควรเน้น มีประโยคขยายความในปริมาณที่พอเพียง
 4. โครงสร้างของเรื่อง มีการเขียนคํานําที่เร้าความสนใจ เนื้อเรื่องเขียนได้ใจความดี ขยายความได้ต่อเนื่อง เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน ส่วนสรุปสร้างความประทับใจให้ผู้อ่านและมีสัดส่วนพอเหมาะกับเนื้อเรื่องทั้งหมด
 5. ความสามารถในการสื่อความ พิจารณาในด้านการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายได้ชัดเจน
 6. ความคิดสร้างสรรค์ พิจารณาในด้านการเสนอแนวคิดที่แปลกใหม่ มีความคิดริเริ่มมีความคิดเป็นของตัวเองและคิดได้อย่างหลากหลาย
- ฮีตัน (Heaton) (อ้างในรุ่งทิพย์ วัฒนเสน, 2543, หน้า 40-41) ได้เสนอวิธีในการตรวจให้คะแนนการเขียนไว้ 3 วิธี ได้แก่

1. วิธีนับความผิดพลาดในการเขียน การตรวจวิธีนี้ผู้ตรวจจะนับ จำนวนข้อผิดพลาดในงานเขียน แล้วนำมาหักออกจากคะแนนเต็มทั้งหมด แต่การตรวจวิธีนี้ไม่ค่อยจะนิยมเพราะเกิดอคติง่าย และสาเหตุสำคัญคือ การตรวจโดยวิธีนี้จะตัดสินด้านความสามารถในการเขียนยาก เพราะถ้าผู้เขียน 2 คน เขียนเรียงความเรื่องเดียวกันแต่ใช้สำนวนภาษาคนละระดับ ผู้ที่ใช้คำศัพท์สำนวนที่ยากและซับซ้อนกว่า ก็อาจมีข้อผิดพลาดในการเขียนมากกว่า ส่วนอีกคนหนึ่งใช้ศัพท์สำนวนที่ง่ายกว่า จะมีข้อผิดพลาดในการเขียนน้อยกว่าคนแรก และไม่สามารถตัดสินได้ว่าใครมีความสามารถในการเขียนมากกว่ากัน

2. วิธีตรวจนับแบบวิเคราะห์ การตรวจวิธีนี้จะขึ้นกับแผนการตรวจ ซึ่งผู้ที่จะตรวจหรือคณะผู้ตรวจได้สร้างขึ้น โดยพิจารณาคะแนนตามองค์ประกอบในการเขียน 5 ประการ คือ

1. ไวยากรณ์ (Grammar)
2. คำศัพท์ (Vocabulary)
3. กลไกในการเขียน (Mechanics)
4. ความคล่องแคล่วในด้านลีลาและความชัดเจนในการสื่อความหมาย (Fluency)
5. ความสัมพันธ์ของข้อความ (Relevance)

ในการให้คะแนนแต่ละองค์ประกอบโดยทั่วไปอาจพิจารณาให้คะแนนองค์ประกอบต่างๆ กัน เช่น ให้คะแนนองค์ประกอบละ 5 คะแนน เป็นต้น

3. วิธีที่อาศัยความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์ วิธีนี้อาจใช้ผู้ตรวจเพียง 1 คน หรือมากกว่า 1 คน แต่โดยทั่วไปวิธีนี้จะใช้ผู้ตรวจ 3 คนหรือ 4 คน ในการให้คะแนนด้วยวิธีนี้ ผู้ตรวจทุกคนจะอ่านงานเขียนอย่างรวดเร็วแล้วให้คะแนนงานแต่ละชิ้น โดยแต่ละคนจะอ่านงานเขียนภายในเวลาที่กำหนดให้ไว้ (มักจะเป็นเรียงความ 20 เรื่อง ต่อ 1 ชั่วโมง) ถ้าผู้ตรวจพบว่าตนเองให้คะแนนต่ำช้าลง เช่น ให้คะแนนใหม่เมื่อรู้สึกว่าคุณเองสามารถให้คะแนนตามอัตราที่กำหนดได้ การให้คะแนนโดยอาศัยความรู้สึกนี้พบว่า ทำให้ผู้ตรวจเหนื่อยมากกว่าวิธีที่อาศัยการวิเคราะห์ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ผู้ตรวจหยุดพักการตรวจ เมื่อความสนใจเริ่มลดลง หรือเมื่อรู้สึกว่าคุณเกิดความเบื่อหน่ายกับการอ่านเนื้อหาเรียงความแต่ละเรื่อง สิ่งสำคัญคือคะแนนที่อาศัยความรู้สึกเพียงอย่างเดียวเท่านั้น การตรวจวิธีนี้พบว่ารวดเร็วกว่าวิธีอื่นและถ้าใช้ผู้ตรวจ 3 หรือ 4 คน การตรวจเรียงความด้วยวิธีนี้ผลที่ได้ก็มักจะมีผลเชื่อถือได้มากกว่าการตรวจแบบวิเคราะห์ที่ใช้ผู้ตรวจเพียงคนเดียว แต่ในกรณีผู้ตรวจเพียงคนเดียวเท่านั้นแล้ว ผลที่ได้จากการตรวจด้วยวิธีนี้เป็นเกณฑ์จะมีความเที่ยงหรือความน่าเชื่อถือได้น้อยกว่าผลการตรวจด้วยวิธีวิเคราะห์

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความในประเทศ

วัชรวิทย์ ขำวิจิตร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบฝึกการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนเทศบาลวัดโศคนิคมทาราม อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผลการทดลองพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.75 / 85.00 เป็นไปตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

ธนิศา แส่นปัญญา (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ โดยใช้รูปแบบการสอนชุดฝึกเขียนเรียงความกับวิธีการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนบ้านโศกรังโนนสว่าง และโรงเรียนบ้านโพธิ์ศรีสำราญ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานีผลการวิจัย พบว่ารูปแบบการสอนชุดฝึกเขียนเรียงความมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เจตนา อินตะเชื้อ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ ขั้นพื้นฐาน โดยใช้สื่อประสมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนพานพิเศษพิทยา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยปรากฏว่าสื่อประสมที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ มีประสิทธิภาพ 80.42/83.35 ผลการพัฒนาความสามารถในการเรียงความภายหลังการใช้สื่อประสมของนักเรียนทั้งกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง กลุ่มต่ำ มีการพัฒนาสูงขึ้นทุกกลุ่ม และมีการพัฒนาตามเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

จตุพร ชาดง (2547 : 95 - 97) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนที่ความคิดวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเนินสง่าวิทยา จำนวน 39 คน ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนที่ความคิด วิชาภาษาไทยผ่านทุกคน นักเรียนกลุ่มเก่งทำคะแนนอยู่ในระดับดีมาก ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับดี

จากผลงานวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีทักษะการเขียนเรียงความอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรได้รับการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความให้ดีขึ้น โดยสิ่งสำคัญแล้วการเขียนเรียงความควรจะต้องฝึกความสามารถทางด้านการใช้ภาษาให้มากขึ้น เพราะในการเขียนเรียงความต้องใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงความรู้ ความคิดเห็นถ่ายทอดให้ผู้อ่าน ได้รู้

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความต่างประเทศ

เฮนนิ่ง (Henning, 1980 : 2424 – A) ได้ศึกษาเรื่องการเขียนเรียงความและรูปแบบของภาษาที่เป็นทางการ เพื่อศึกษาว่าปัจจัยในการเขียนเรียงความมีอยู่ 3 อย่างคือ การเขียน การอ่าน และการใช้ภาษานำมาเขียน โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความ จดหมาย และหนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า การเขียนเรียงความเป็น โครงสร้างที่ยุงยากที่สุดในงานเขียน 3 ประเภท รองลงมาคือ การเขียนจดหมาย และการเขียนหนังสือพิมพ์

คิป (Kip, 1981 : 2111 – A) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษารเปรียบเทียบคุณภาพและความสำคัญระหว่าง การเขียนเรียงความในห้องเรียนและการเขียนเรียงความนอกห้องเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวอชิงตัน โดยรวบรวมงานเขียนเรียงความ 6 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของงานเขียนทั้ง ในห้องเรียนกับนอกห้องเรียนไม่แตกต่างกัน ค่าเฉลี่ยของคะแนนเรียงความนอกห้องเรียนสูงกว่าเรียงความในห้องเรียน

ไมซ์ (Mize , 1982 : 3864 – 3865 -A) ได้ศึกษาผลของคุณภาพการเขียนเรียงความของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงเกรด 5 เมื่อกำหนดให้เลือกเขียน โดยให้ตั้งชื่อเองกับเขียนเองตามที่ครูกำหนดชื่อเรื่องให้ ผลการศึกษาพบว่างานเขียนที่ครูกำหนดชื่อเรื่องให้มีคุณภาพดีกว่าการเขียนที่นักเรียนตั้งชื่อเอง ส่วนเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า และความแตกต่างระหว่างเพศของผู้เรียนไม่ส่งผลต่อคุณภาพของการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กราสเฮน (Krasken , 1984 : 1) ได้ศึกษาการเขียนเรียงความ โดยให้เขียนเรียงความ 1 เรื่อง และตอบคำถามตามแบบทดสอบที่เกี่ยวกับเวลาที่ใช้อ่านหนังสือผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนอยู่ในเกณฑ์ดี จะชอบอ่านหนังสือตั้งแต่เด็ก

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า การเขียนเรียงความเป็นผลที่ได้จากการเปรียบเทียบด้วยวิธีการทดลอง ใช้เทคนิค และวิธีสอนแบบต่างๆ ที่จะทำให้รู้ถึงความสามารถทางการเขียนแล้วยังเป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการเขียนเรียงความดียิ่งขึ้น

8. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

8.1 ความหมายของแบบฝึก

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2546 : 489) ได้อธิบายความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกหมายถึง แบบตัวอย่าง ปัญหา หรือคำสั่ง ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 190) กล่าวว่า “แบบฝึกหัด เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน แบบฝึกหัดส่วนใหญ่จะจัดทำในรูปของแบบฝึกหัด หรือชุดฝึกซึ่งนักเรียนจะฝึกหัดเรียนด้วยตนเอง และจัดทำเป็นชุดเน้นพัฒนา หรือเสริมทักษะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง”

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 131) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นเทคนิคอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนทำแบบฝึกมากๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดี คือแบบฝึก เพราะนักเรียนมีโอกาสความรู้ที่เรียนมาแล้ว มาฝึกให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า แบบฝึก หมายถึง สื่อการสอนชนิดหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียน จะมีแบบฝึกหัดเป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฝนและกิจกรรมควรมีรูปแบบที่หลากหลายดังนั้นแบบฝึกจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากในการช่วยเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้รวดเร็วขึ้น ชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้น ทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

8.2 ความสำคัญของแบบฝึก

ในการฝึกทักษะของนักเรียนนั้นครูจะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนที่เร้าความสนใจของผู้เรียน นอกจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมแล้ว ครูยังต้องสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นแบบฝึกจึงมีความสำคัญดังที่

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ (2546 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกที่ครูนำมาเป็นเครื่องมือในการสอน จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

จิตรา สมพล (2547 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้เป็นตัว และอุปกรณ์ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม

ปริศนา พลหาญ (2549 : 49) ได้กล่าวว่า แบบฝึกภาษาไทยจะทำให้นักเรียนมีทักษะในด้านภาษา และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารและสื่อความหมายได้ตรงกัน

สรุปได้ว่า แบบฝึกมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนทุกวิชา โดยเฉพาะการฝึกทักษะทางภาษาในทุกๆด้าน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เกิดแรงจูงใจ และสามารถตรวจสอบผลการเรียนทำให้ทราบความก้าวหน้าและข้อบกพร่องอันส่งผลต่อทัศนคติ และประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

8.3 ประโยชน์ของแบบฝึก

เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : 33) กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบฝึกว่า แบบฝึกจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษา เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน ในขณะที่เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเองสามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที ซึ่งมีผลทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก นอกจากนี้แล้วยังทำให้นักเรียนสามารถนำไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

เตือนใจ ตรีเนตร (2544 : 7) กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบฝึกว่า แบบฝึกจะช่วยให้ นักเรียนมีพัฒนาการที่ดี มีความชำนาญ และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิเชียร เกษประทุม (2545 : 36) กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบฝึกว่า แบบฝึกเป็น เครื่องช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น และแบบฝึกช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า แบบฝึกช่วยในการฝึกเพิ่มเติมการใช้ทักษะทางภาษาให้ดีขึ้น ใช้ภาษาให้ถูกต้อง ช่วยให้ผู้มองเห็นความบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจน เห็นความก้าวหน้าของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนฝึกฝนได้อย่างเต็มที่ และเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนแล้ว นักเรียนสามารถนำไปฝึกฝนนอกเวลาเรียนได้อย่างเต็มที่ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

8.4 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

ในการสร้างแบบฝึกสำหรับเด็กมีองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้

จินตนา ชูเชิด (2537 : 24) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการฝึกทักษะในด้านใด
2. การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
3. มีรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน มีหลายรูปแบบเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
4. เรียงลำดับความยากง่าย
5. ใช้เวลาในการฝึกไม่นานจนเกินไป

ไพรัตน์ สุวรรณแสน (2530 : 42) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจ คำชี้แจงหรือคำสั่งต้องกะทัดรัด
4. ใช้เวลาเหมาะสม คือไม่ใช้เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

เดือนใจ ตรีเนตร (2544 : 7) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า แบบฝึกจะต้องเรียงลำดับจากง่ายไปหายากมีคำสั่ง และคำอธิบายอย่างชัดเจน มีเนื้อหา รูปแบบที่น่าสนใจซึ่งต้องอาศัยหลักจิตวิทยาเพื่อไม่ให้เด็กเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และนักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

พรพรหม อัตตวัฒนากุล (2547 : 21) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า ควรสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์ เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีหลายแบบหลายชนิดให้นักเรียนได้เลือกทำ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ในการเรียน สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดี ต้องมีจุดหมายที่แน่นอนว่าจะทำการฝึกทักษะด้านใด ควรใช้ภาษาง่ายๆ และมีความน่าสนใจ เรียงลำดับจากง่ายไปยากให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน มีเนื้อหาให้ตรง จัดกิจกรรมให้หลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อนักเรียน

8.5 หลักในการสร้างแบบฝึก

หลักการสร้างแบบฝึกเป็นสิ่งสำคัญ เพราะแบบฝึกที่ดีจะสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ดี จึงจำเป็นต้องสร้างให้มีคุณภาพ ได้มีนักการศึกษาเสนอหลักการสร้างแบบฝึกไว้หลายท่านดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 145-146) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากเป็นไปได้ควรศึกษาความต่อเนื่องของปัญหาในทุกระดับชั้น
2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหา หรือทักษะย่อยๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบฝึก
3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบ และขั้นตอนการฝึก เช่นจะนำแบบฝึกไปใช้อย่างไรในแต่ละชุดจะประกอบไปด้วยอะไรบ้าง
4. การสร้างจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา

5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในกิจกรรมแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม

6. กำหนดเวลาแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม

7. ปรับปรุงและแก้ไข

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษณ์ (2546 : 23) ได้กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกที่ดีนั้นต้องใช้หลักจิตวิทยาในการสร้าง เนื้อหาต้องเหมาะสม กับวัย ของผู้เรียน มีคำอธิบายชัดเจน คำนี้ถึงประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน

พงษ์ศักดิ์ พางาม (2549 : 31) มีความเห็นว่า หลักการสร้างแบบฝึกทักษะที่ดี ต้องสอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ ความต้องการของผู้เรียน ในแง่ของหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ และเวลาไม่มากหรือน้อยเกินไป

สรุปได้ว่าหลักในการสร้างแบบฝึก ควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้ โดยต้องมีจุดมุ่งหมายในการฝึก แบบฝึกควรเริ่มจากง่ายไปยาก มีหลายแบบ มีตัวอย่างประกอบ มีภาพประกอบ และสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

การสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ

การสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตร ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ ดังนี้

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท.2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.1/3 การเขียนเรียงความ

2. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตำรา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ

3. กำหนดเนื้อหาในการเขียนเรียงความออกเป็นเรื่องย่อย และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง

4. สร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้เป็นจำนวน 11 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่อง ประกอบด้วย ใบความรู้ กิจกรรม พร้อมเฉลยทำกิจกรรม และแบบประเมินการเขียน ให้นักเรียนปฏิบัติ

เรื่องที่ 1 การใช้คำ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนเลือกตอบและเขียนตอบ ประกอบด้วย 3 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 1.1 การเขียนคำตามตัวสะกด

กิจกรรมที่ 1.2 การใช้คำตรงความหมาย

กิจกรรมที่ 1.3 การใช้คำที่เหมาะสม

เรื่องที่ 2 การใช้ประโยค เป็นกิจกรรมให้นักเรียนฝึกเขียนประโยค ประกอบด้วย 3 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 2.1 ส่วนประกอบของประโยค

กิจกรรมที่ 2.2 เขียนประโยค

กิจกรรมที่ 2.3 รูปแบบประโยคที่ดี

เรื่องที่ 3 โวหารในการเขียนเรียงความ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนฝึกเขียนโวหารต่างๆ ประกอบด้วย 5 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 3.1 บรรยายโวหาร

กิจกรรมที่ 3.2 พรรณาโวหาร

กิจกรรมที่ 3.3 เทศนาโวหาร

กิจกรรมที่ 3.4 อุปมาโวหาร

กิจกรรมที่ 3.5 สาธกโวหาร

เรื่องที่ 4 เลือกเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง เป็นกิจกรรมให้นักเรียนฝึกตั้งชื่อเรื่องจากข้อความที่กำหนด ประกอบด้วย 1 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 4.1 การตั้งชื่อเรื่อง

เรื่องที่ 5 เขียนโครงเรื่อง เป็นกิจกรรมให้นักเรียนฝึกเขียนโครงเรื่องจากหัวข้อที่กำหนด ประกอบด้วย 1 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 5.1 เขียนโครงเรื่องเรียงความ

เรื่องที่ 6 การเขียนย่อหน้า เป็นกิจกรรมให้นักเรียนฝึกเขียนขยายข้อความที่กำหนด ประกอบด้วย 1 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 6.1 การเขียนย่อหน้า

เรื่องที่ 7 องค์ประกอบของเรียงความ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนฝึกเขียนคำนำจากหัวข้อเรื่อง ฝึกเขียนเนื้อเรื่องจากโครงเรื่อง และ ฝึกเขียนสรุปจากเนื้อเรื่องที่กำหนด ประกอบด้วย 3 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 7.1 การเขียนคำนำเรียงความ

กิจกรรมที่ 7.2 เนื้อเรื่องเรียงความ

กิจกรรมที่ 7.3 การเขียนส่วนสรุปเรียงความ

เรื่องที่ 8 การเขียนเล่าเรื่อง เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนเอง ประกอบด้วย 1 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 8.1 การเขียนเล่าเรื่อง

เรื่องที่ 9 การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกเขียนแสดงความคิดเห็นจากข้อความที่กำหนด ประกอบด้วย 1 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 9.1 การเขียนแสดงความคิดเห็น

เรื่องที่ 10 การเขียนแสดงความรู้สึก เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกเขียนแสดงความรู้สึกจากภาพที่กำหนด ประกอบด้วย 1 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 10.1 การเขียนแสดงความรู้สึก

เรื่องที่ 11 การเขียนเรื่องจากจินตนาการ เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องจากจินตนาการ ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 11.1 ฝึกเขียนเรียงความจากจินตนาการ

กิจกรรมที่ 11.2 เขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด

5. นำแบบฝึกที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ประเมินผลในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรม ในแบบฝึก และนำผลการประเมินมาปรับปรุงด้านเนื้อหาด้วยการเพิ่มภาพที่สอดคล้องกับเนื้อหาให้มีความน่าสนใจมากขึ้นแล้วหาคำดัชนีความสอดคล้องดังนี้

ตรวจสอบด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้คำดัชนีความสอดคล้อง 1 โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าจุดประสงค์ที่กำหนดมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ด้านเนื้อหาวิชา ได้คำดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาที่กำหนดมีความสอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และการนำเสนอเนื้อหาวิชามีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย

ด้านกิจกรรมในแบบฝึก ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ากิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ได้รับความสนใจของนักเรียน การจัดลำดับขั้นตอนในแบบฝึกมีความเหมาะสม กิจกรรมเสริมทักษะในการเขียนเรียงความ มีความหลากหลายและมีจำนวนพอเพียงสำหรับฝึกทักษะ

สรุปผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแบบฝึกการเขียนเรียงความมีส่วนประกอบเหมาะสมตามลักษณะของแบบฝึก จุดประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาวิชาที่กำหนดมีความสอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และการนำเสนอเนื้อหาวิชามีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ได้รับความสนใจของนักเรียน การจัดลำดับขั้นตอนในแบบฝึกมีความเหมาะสม กิจกรรมเสริมทักษะในการเขียนเรียงความ มีความหลากหลาย และมีจำนวนพอเพียงสำหรับฝึกทักษะ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ประเมินว่า ไม่แน่ใจ คือ การนำเสนอเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจ โดยให้เหตุผลว่า หากมีการสอดแทรกภาพประกอบที่มีความสอดคล้องเกี่ยวข้องกับข้อความให้มากยิ่งขึ้นจะสร้างความน่าสนใจแก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้นไปอีก ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ประเมินว่า ไม่แน่ใจ คือ กิจกรรมมีจำนวนพอเพียงสำหรับฝึกทักษะ โดยให้เหตุผลว่ายังไม่มีการใช้กับผู้เรียน

ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญดังนี้คือ ได้สอดแทรกภาพประกอบที่มีความสอดคล้องเกี่ยวข้องกับข้อความเพื่อให้น่าสนใจ

บทที่ 2
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ

โดย
นางกนกกาญจน์ ตาลประสาธ
เลขประจำตัว 2512101193
ประกอบการศึกษาชุดวิชา 20797 การศึกษาค้นคว้าอิสระ
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

คำนำ

แบบฝึกการเขียนเรียงความ เล่มนี้ มีวัตถุประสงค์ของการจัดทำ ขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อในการฝึกทักษะการเขียนเรียงความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยฝึกทักษะการเขียนจากง่ายไปหายาก จำนวน 11 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 การใช้คำ เรื่องที่ 2 การใช้ประโยค เรื่องที่ 3 โวหารในการเขียนเรียงความ เรื่องที่ 4 เลือกเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง เรื่องที่ 5 การเขียนโครงเรื่อง เรื่องที่ 6 การเขียนย่อหน้า เรื่องที่ 7 องค์ประกอบของเรียงความ เรื่องที่ 8 การเขียนเล่าเรื่อง เรื่องที่ 9 การเขียนแสดงความคิดเห็น เรื่องที่ 10 การเขียนแสดงความรู้สึก เรื่องที่ 11 การเขียนเรื่องจากจินตนาการ

กนกกาญจน์ ตาลประสาธ

สารบัญ

หน้า

แบบทดสอบก่อนเรียน	6
เรื่องที่ 1 การใช้คำ	10
กิจกรรมที่ 1.1 การเขียนคำตามตัวสะกด	15
กิจกรรมที่ 1.2 การใช้คำตรงความหมาย	16
กิจกรรมที่ 1.3 การใช้คำที่เหมาะสม	18
เรื่องที่ 2 การใช้ประโยค	21
กิจกรรมที่ 2.1 ส่วนประกอบของประโยค	28
กิจกรรมที่ 2.2 เขียนประโยค	30
กิจกรรมที่ 2.3 รูปแบบประโยคที่ดี	33
เรื่องที่ 3 โวหารในการเขียนเรียงความ	36
กิจกรรมที่ 3.1 บรรยายโวหาร	40
กิจกรรมที่ 3.2 พรรณนาโวหาร	41
กิจกรรมที่ 3.3 เทศนาโวหาร	42
กิจกรรมที่ 3.4 อุปมาโวหาร	43
กิจกรรมที่ 3.5 สาธกโวหาร	44
เรื่องที่ 4 เลือกเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง	46
กิจกรรมที่ 4.1 การเลือกเรื่อง การตั้งชื่อเรื่อง	50
เรื่องที่ 5 เขียนโครงเรื่อง	53
กิจกรรมที่ 5.1 เขียนโครงเรื่องเรียงความ	59
เรื่องที่ 6 การเขียนย่อหน้า	62
กิจกรรมที่ 6.1 การเขียนย่อหน้า	66
เรื่องที่ 7 องค์ประกอบของเรียงความ	70
กิจกรรมที่ 7.1 การเขียนค่านำเรียงความ	75
กิจกรรมที่ 7.2 เนื้อเรื่องเรียงความ	79
กิจกรรมที่ 7.3 การเขียนส่วนสรุปเรียงความ	82

เรื่องที่ 8 การเขียนเล่าเรื่อง	84
กิจกรรมที่ 8.1 การเขียนเล่าเรื่อง	90
เรื่องที่ 9 การเขียนแสดงความคิดเห็น	92
กิจกรรมที่ 9.1 การเขียนแสดงความคิดเห็น	96
เรื่องที่ 10 การเขียนแสดงความรู้สึก	98
กิจกรรมที่ 10.1 การเขียนแสดงความรู้สึก	102
เรื่องที่ 11 การเขียนเรื่องจากจินตนาการ	104
กิจกรรมที่ 11.1 ฝึกเขียนเรียงความจากภาพ	107
กิจกรรมที่ 11.2 เขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด	111
แบบทดสอบหลังเรียน	113

คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะ

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. นักเรียนศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจก่อน แล้วทำแบบฝึกทุกเรื่องและลงมือทำอย่างตั้งใจหากมีข้อสงสัยให้สอบถามครูผู้สอน
3. นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องจากเฉลยท้ายกิจกรรม ถ้าแบบฝึกใดไม่มีเฉลยให้นักเรียน นำส่งครูตรวจ
4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกกากบาท (X) ข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดใช้คำถูกต้องตรงความหมาย
 - ก. มาลีไม่ควรคร่ำคร่ำกับการเล่นมากนัก
 - ข. ประชาชาติเป็นเด็กหิบบ้างงานหนักไม่เอาเบาไม่สู้
 - ค. ถนนทุกสายมีรถแน่นหนาการจราจรยังไม่คลี่คลาย
 - ง. สมบูรณ์ชอบไปมั่วสุมกับชาวบ้านดูแลพัฒนาชุมชน
2. คำที่ขีดเส้นใต้ข้อใดใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย
 - ก. เขาอุตสำหรับากหน้ามา ฉันไม่อยากจะตัดรอน
 - ข. เธอควรทำใจให้สงบเงียบเป็นดีที่สุด
 - ค. เขามีฝีมือทำอาหารรสกลมกลืนมาก
 - ง. เขามอบนโยบายเร่งให้ทำงานให้เกิดมรรคผลอย่างรวดเร็ว
3. ข้อใดใช้คำเชื่อมได้ถูกต้อง
 - ก. แม้ว่าเขาจะอ่อนวิชานี้ เขาก็ขาดเรียนบ่อยๆ
 - ข. เรื่องยากเช่นนี้ย่อว่าแต่เด็กเลย แม้แต่ผู้ใหญ่คงไม่เข้าใจ
 - ค. แม่ค้าเหล่านี้ถูกตำรวจจับบ่อยซึ่งไม่เข็ดหรอก
 - ง. เขาปวดศีรษะมากและยังมาเรียนวันนี้
4. ข้อใดใช้คำไม่เหมาะสมกับบุคคล
 - ก. เร็วๆ น้อยเตี้ยรถไฟก็ออกทันพอดี
 - ข. วันนี้คุณยายดูสดชื่นมากนะคะ
 - ค. ขอบคุณมากครับที่ท่านให้โอกาสผม
 - ง. อาจารย์เข้าสอนช้าไป 5 นาที เลยนะครับ
5. ประโยคใดเป็นประโยคบอกเล่า
 - ก. พวกท่านทำงานเสร็จแล้วหรือ
 - ข. คุณหรือเปล่าที่เข้ามาเป็นคนสุดท้าย
 - ค. มันจะไปหรือไม่ก็ไม่เกี่ยวกับเธอ
 - ง. การแข่งขันฟุตบอลเราจะชนะหรือไม่

6. ประโยคข้อใดเป็นประโยคคำสั่ง

- ก. นักเรียนทำความสะอาดห้อง
- ข. อย่ารีบเดินเดียวหกหล่ม
- ค. ผู้บังคับบัญชาสั่งลูกน้องทำงาน
- ง. ไปดูภาพยนตร์กับฉันนะ

7. โวหารที่ใช้เขียนเล่าประวัติ เล่าประสบการณ์จัดเป็นงานเขียนที่ใช้โวหารประเภทใด

- ก. บรรยายโวหาร
- ข. พรรณนาโวหาร
- ค. อุปมาโวหาร
- ง. สาธกโวหาร

8. การเขียนเรื่องราวอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพพจน์ชัดซึ่งประทับใจ

- ก. อุปมาโวหาร
- ข. เทศนาโวหาร
- ค. สาธกโวหาร
- ง. พรรณนาโวหาร

9. การเขียนที่หยาบกระด้างมาอ้างอิงประกอบการอธิบายเพื่อสนับสนุนข้อความที่เขียนเป็นโวหารชนิดใด

- ก. อุปมาโวหาร
- ข. เทศนาโวหาร
- ค. สาธกโวหาร
- ง. พรรณนาโวหาร

10. ข้อความในข้อใดไม่ใช่สาธกโวหาร

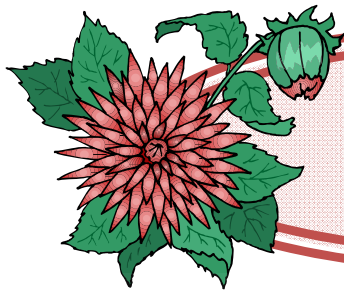
- ก. เขาชื่อผลไม้มากมาย เช่น กลิ้ว ส้ม กระท้อน ทับทิมและแตงไทย เป็นต้น
- ข. จงทำตัวเยี่ยงกา แต่อย่าเอาอย่างกา
- ค. การเติบโตทางธุรกิจ อาทิ ธุรกิจอินเทอร์เน็ต หรือการรับทำเว็บไซต์ในระยะนี้ดีมาก
- ง. สิ่งใดคือ..... ประารถนาแห่งชีวิต

11. ในการเขียนเรียงความควรเลือกเขียนเรื่องใดจึงจะดีที่สุด
- เรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไป
 - เรื่องที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน
 - เรื่องที่มีความสนใจและมีความรู้มาก
 - เรื่องที่สามารถอ้างอิงและมีข้อมูลหลักฐานชัดเจน
12. หลักการเขียนเรียงความทั่วไปมีส่วนประกอบตามข้อใด
- คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
 - เนื้อเรื่อง คำนำ สรุป
 - หัวข้อ โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง
 - หัวข้อ เนื้อเรื่อง สรุป
13. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะสำคัญของคำนำ
- ชี้แจงจุดประสงค์ในการเขียนเรียงความ
 - กระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจ และเห็นความสำคัญของเรื่อง
 - นำส่วนที่สำคัญของตัวเรื่องมากล่าวย้ำสร้างความสนใจ
 - สร้างความเข้าใจขอบเขตของเรียงความและอธิบายความสำคัญต่างๆ
14. การวางโครงเรื่องก่อนเขียนเรียงความมีประโยชน์อย่างไร
- ช่วยกำหนดจุดประสงค์ของเรื่อง
 - ช่วยสร้างความเข้าใจในแต่ละย่อหน้า
 - ช่วยกำหนดขอบเขตในการเขียนแต่ละครั้ง
 - ช่วยให้เนื้อหามีเอกภาพและเสนอความคิดได้ตามลำดับ
15. การวางโครงเรื่องในข้อใดเหมาะสมที่สุดในการเขียนเรียงความเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
1. ความสำคัญของชื่อเรื่อง
 2. การแก้ไขและการป้องกัน
 3. สาเหตุที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
 4. ความจำเป็นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 5. อันตรายจากสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
 6. วิธีการส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ก.	1 3 5 2	ข.	1 5 3 2
ค.	1 3 2 4	ง.	1 5 3 6

เฉลยแบบทดสอบ ก่อนเรียน - หลังเรียน

1. ข	2. ก	3. ข	4. ง	5. ค
6. ข	7. ก	8. ง	9. ค	10. ง
11. ง	12. ก	13. ค	14. ง	15. ก
-

เรื่องที่ 1 การใช้คำ

ความรู้เรื่องการใช้คำ

จุดประสงค์

1. เขียนคำตามตัวสะกดได้
2. ใช้คำได้ตรงความหมาย
3. ใช้คำได้อย่างกะทัดรัด
4. ใช้คำได้อย่างกระชับ

การใช้ภาษาในการเขียน จะต้องรู้จักเลือกคำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม คือ จะต้องรู้ว่าคำที่จะนำมาใช้นั้น มีความหมายที่แท้จริงอย่างไร เมื่อนำมาใช้กับข้อความนั้นๆแล้วจะมีความเหมาะสมหรือไม่ และมีความหมายชัดเจน แจ่มแจ้งเพียงใด การรู้จักคำมากๆ จะมีส่วนช่วยให้เขียนและพูดได้คล่องแคล่ว ไม่มีความติดขัดหรือไม่จนด้วยถ้อยคำการใช้คำที่ดีนั้น ผู้ใช้จะต้องรู้จักหน้าที่ของคำ คำไทยบางคำทำหน้าที่หลายอย่าง การรู้จักเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ของคำในประโยคย่อมมีผลดีต่อการนำไปใช้ในการสื่อสารได้สมตามความมุ่งหมาย เช่น

1) ดีเป็นอวัยวะชนิดหนึ่งอยู่ในร่างกายมนุษย์	(ประธาน)
2) ฉันขอรับรองว่าเด็กคนนี้เป็นดี	(กริยา)
3) นาวินเป็นคนรักดี	(กรรม)
4) วันนี้เอกชัยกินอาหารดี	(วิเศษณ์ขยายนาม อาหาร)
5) พ่อค้าคนนี้เป็นพุดดี	(วิเศษณ์ขยายกริยา พุด)

หลักในการใช้คำ

การสื่อความหมายให้ถูกต้อง จะต้องรู้หลักการใช้คำดังนี้

1. **ใช้คำไม่ฟุ่มเฟือย** คือการรู้จักใช้คำเท่าที่จำเป็น การใช้คำมากแต่มีความหมายเท่าเดิม นั้น เป็นการทำให้ข้อความรุงรัง การเปลี่ยนคำกริยาให้เป็นคำนามโดยใช้คำว่า การ ความ เช่น เขาได้รับความพอใจที่ได้รับเลือกเป็นประธาน

เมื่อตัดคำว่า ได้รับความ ในประโยคแรกลงความหมายก็คงเดิม ข้อความกระชับขึ้น ดังนี้

เขาพอใจที่ได้รับเลือกเป็นประธาน

2. **การใช้คำให้ถูกต้อง** ในการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสารนั้น ผู้ใช้ภาษาต้องรู้ความหมายที่ถูกต้องของคำ หากใช้ถ้อยคำไม่ถูกต้องตามความหมายจะทำให้เรื่องราวที่ต้องการสื่อสารคลาดเคลื่อนมีข้อควรสังเกต คือ

2.1 **คำที่มีความหมายโดยตรง** คือ ความหมายที่ผู้ใช้เข้าใจกัน โดยทั่วไปตรงตามความหมายในพจนานุกรม เช่น

- เขาจับเสือด้วยตาข่าย (เสือที่เป็นสัตว์)
- นักเรียนกำลังดูดาวบนท้องฟ้า (ดวงดาวที่ขึ้นในเวลากลางคืน)
- นกเหยี่ยวมีนิสัยดุร้ายชอบกินเนื้อเป็นอาหาร (เหยี่ยวที่เป็นสัตว์)
- นื่องรับประทานก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่ (ขนาดของเส้นก๋วยเตี๋ยว)
- ผู้ชายคนนี้มีใบหน้าใหญ่ (ลักษณะของใบหน้า)

2.2 **คำที่มีความหมายโดยนัย** คือ ความหมายที่ก่อให้เกิดความรู้สึกต่างๆ กัน ทั้งทางดีและทางไม่ดี ใช้พูดเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้คนอื่นรู้เรื่อง แต่พวกเขาเดียวกันเข้าใจดี หรือใช้เฉพาะคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเท่านั้น เช่น

- เสือร้ายปล้นบ้านกำนันแดงเมื่อคืนนี้ (ผู้ร้าย)
- งานคืนนี้เธอเป็นดาว (มีบริวารแวดล้อมมาก)
- เหยี่ยวข่าวรุมสัมภาษณ์นายกรัฐมนตรี (คนที่หาข่าวได้รวดเร็ว)
- เขาเข้าทำงานที่นี่ได้เพราะเขามีเส้นใหญ่ (มีพวกพ้องมีหน้าที่การงานใหญ่โต)
- เขาทำหน้าใหญ่เลี้ยงเพื่อนๆ (ทำเป็นร่ำรวย)
- คนงานถูกล่อยแพ (ให้ออก ปล่อยให้ไปตามยถากรรม)
- วันนี้ฉันคงเป็น กระโถนท้องพระโรงแน่ (ผู้ที่ใครๆ ก็พากันรุมใช้อยู่คนเดียว)

2.3 คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน คำหลายคำมีความหมายคล้ายกัน แต่การใช้คำดังกล่าว ต้องระมัดระวังโดยเลือกใช้คำให้ตรงความหมาย เช่น

กักกัน - กักขัง

กักกัน หมายถึง การให้อยู่ในที่ที่กำหนดไว้เพื่อคัดค้านงาน

- เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาจะถูกศาลสั่งให้กักกันไว้ในสถานที่ที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะ เพื่ออบรมและกล่อมเกลาให้เป็นคนดีต่อไป

กักขัง หมายถึง การบังคับให้อยู่ในที่ที่จำกัด

- พวกโจรพาเขาไปกักขังไว้ในเรือนหลังหนึ่งเพื่อรอญาติไถ่ตัวคืน

เกี่ยวข้อง - เกี่ยวพัน

เกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคลหนึ่งไปติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

- เขาอารมณ์เสียเป็นประจำ จนไม่มีใครเกี่ยวข้องด้วย

เกี่ยวพัน หมายถึง เรื่องหรือการกระทำที่ต่อเนื่องกับเรื่องอื่นการกระทำอื่น

- การลอบทำร้ายนายนิวัติ คงมีส่วนเกี่ยวพันกับการปล้นบ้านนายสุรินทร์เมื่อเดือนก่อน

ขัดคอ - ขัดจังหวะ

ขัดคอ หมายถึง พุดแย้ง รวมทั้งการกระทำเพื่อขัดขวางไม่ให้คนอื่นทำอะไรได้โดยสะดวกราบรื่น

- ไม่ว่าใครจะพูดเรื่องอะไร เขาพยายามขัดคอไว้เสมอ

ขัดจังหวะ หมายถึง แทรกเข้ามาในขณะที่คนอื่นกำลังทำอะไรอยู่

- ผมกำลังพิมพ์หนังสืออยู่ คุณไม่น่าจะขัดจังหวะเลย

นอกจากนั้นยังมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน แต่ให้ความรู้สึกต่างกันไป เช่น บางคำมีความหมายแสดงถึงความนอบน้อม บางคำมีความหมายแสดงถึงความเป็นกันเอง บางคำแสดงถึงความเนียบขาด บางคำให้ความรู้สึกแข็งกร้าว และบางคำทำให้เกิดความรู้สึกทำนองข่มขู่ หรือเหยียดหยาม ผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้จักหลีกเลี่ยงการใช้คำที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ให้มากที่สุด เช่น

ให้ความรู้สึกที่ไม่ดี

เด็กคนนี้เป็นเด็กปัญญาทึบ

ให้ความรู้สึกที่ดีขึ้น

เด็กคนนี้เป็นเด็กเรียนช้า

คำอื่นๆ ก็ควรเปลี่ยนเพื่อลดความรู้สึกรุนแรง เช่น

คนแก่

เปลี่ยนเป็น

ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ผู้มีอายุ

เลว

เปลี่ยนเป็น

ยังไม่ดี ไม่สู้ดี

บ้านนอก	เปลี่ยนเป็น	ต่างจังหวัด ชนบท
ใช้ไม่ได้	เปลี่ยนเป็น	ยังมีสิ่งที่ต้องแก้ไข
หรืออาจใช้คำว่า “ไม่” เดิมหน้าคำที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น		
จี๋เกียด	เปลี่ยนเป็น	ไม่ขยัน
เลว	เปลี่ยนเป็น	ไม่ดี
สกปรก	เปลี่ยนเป็น	ไม่สะอาด
โง่	เปลี่ยนเป็น	ไม่ฉลาด

3. การสะกดคำ การเขียนให้ถูกต้องนั้นผู้เขียนต้องมีความแม่นยำในเรื่องการสะกดคำ เราพบอยู่เสมอว่าผู้เขียนมีความเข้าใจความหมายของคำดี แต่เขียนส่งไปนั้นเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่ตรงกับความหมายที่คิดไว้ จึงทำให้ผู้รับสารแปลเจตนาของผู้ส่งสารผิดไป เช่น

3.1 คำพ้องเสียง เช่น

- สัตวแพทย์รักษาสัตว์
- คนซื้อถือสัตย์

สัตว์ หมายถึง สิ่งที่มีชีวิตซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ มีความรู้สึกและเคลื่อนที่เองได้

สัตย์ หมายถึง ซื่อตรง, จริง, แท้, แน่นนอน, ดี

เขารด น้ำตื้น ไม้และขกแข็งมะม่วงรส ดิขึ้นใส่รถ

รด หมายถึง เท, ราด

รส หมายถึง สิ่งที่อยู่ได้ด้วยลิ้น

รถ หมายถึง ยานที่มีล้อสำหรับเคลื่อนไป

3.2 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา

4. ใช้คำให้ชัดเจน

หมายถึงการใช้คำไม่กำกวม เพราะหากใช้คำที่ความหมายไม่ชัดเจน

หรือคำกำกวมผู้อ่านจะเกิดความสงสัยเพราะอาจตีความได้หลายอย่าง เช่น

“โปรดเดินตามแผนที่มืออยู่แล้ว” มีความหมายได้ 2 อย่าง คือ

- โปรดเดินตามแผนการที่มีอยู่แล้ว
- โปรดเดินตามแผนที่ซึ่งมีอยู่แล้ว

“ฉันขายกระเป๋าดำไปแล้ว” มีความหมายได้ 2 อย่าง คือ

- ฉันขายกระเป๋าของดำไปแล้ว
- ฉันขายกระเป๋าสีดำไป

กิจกรรมที่ 1.1
เขียนคำตามตัวสะกด

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนคำตามตัวสะกดได้

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกขีดเส้นใต้คำในวงเล็บที่สะกดถูกต้อง

ตัวอย่าง ใครกำลัง (ขั้ว , คุ้ว) พรินทะ กลิ่นฉุนทั้งบ้านเลย

1. ขนม (สลั่ม , ซ่าหรั่ม) มักใส่สีที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค
2. เราเองเป็นผู้ลิขิต (ชะตา , ซตา) ชีวิตของเรา
3. วิชานเลขคณิตมี เรื่องบัญญัติ (ไทรยางค์ , ไตรยางค์) ซึ่งเรียนสนุก
4. หลายคนเชื่อว่าเมื่อถึงวัย (เบญจเพศ , เบญจเพศ) มักมีเรื่องผิดปกติกเกิดขึ้น
5. ความ (เผอเรือ , เผลอเรือ) ทำให้เสียประโยชน์ได้เสมอ
6. พงชुरสทำให้มี (รดชาด , รสชาติ) มากขึ้นแต่ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย
7. ความนอบน้อมเป็น (สิริ , ศิริ) มงคลแก่ผู้ปฏิบัติเอง
8. การทำงานบางครั้งต้องมีการ (อะลุ่มอล่วย , อลุ่มอล่วย) กันบ้าง
9. ขามมีเงินก็ไม่ควร (อิหลู่ขุยแฉก , อิหลุขุยแฉก) จนลืมตัว
10. (เกล็ด , เกร็ด) จากวรรณคดีเป็นหนังสือ (เกล็ด , เกร็ด) ความรู้ที่น่าสนใจ

กิจกรรมที่ 1.2
การใช้คำตรงความหมาย

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเลือกใช้คำได้ตรงความหมาย

คำชี้แจง

นักเรียนนำคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ลูกคนนี่..... จะลงโทษอย่างไรก็ไม่เข็ดหลาบ (คือด้าน, คือดึง , คือแพ่ง , คือรัน)
2. ชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบจากเขื่อนลำตะคอง ต่อสู้เพื่อ.....พื้นที่ดินทำกินของตน (คุ้มครอง, ป้องกัน, สงวน, ปกป้อง)
3. เขาแสดงอาการ.....มากที่เจ้านายไม่อนุญาตให้ลา จึงไปพบเจ้านายเพื่อสอบถามสาเหตุ (ข้องใจ, ขัดใจ, ขัดเคือง, ขัดขวาง)
4. ทางห้างรับรองว่า ผ้ามี.....หลายประการ เช่น การไม่ยืด ไม่หด และทิ้งตัวดีด้วย (คุณภาพ, คุณลักษณะ, คุณค่า, เสนอต่อ)
5. เขาไปอำเภอเพื่อทำคำร้อง.....นายอำเภอ เพื่อขอจดทะเบียนสมรส (ยื่นแก่, โผล่, เสนอแนะ, เหลวไหล)
6. นักเรียนที่.....ทำอะไรไม่เป็นชิ้นเป็นอัน (รวนเร, โผล่, เหลาะแหละ, เหลวไหล)
7. เขาเลิกสูบบุหรี่ได้เพราะเป็นคนมีจิตใจ.....จึงสามารถเอาชนะใจตนเองได้ (แข็งแรงแรง, ทรหด, เข้มแข็ง, เค็ดเคี้ยว)
8. เขาเป็นคน.....และยังชอบพูดจา..... (เผอเรอ-ก้าวร้าว, ก้าวร้าว-เผอเรอ, เผอเรอ-เผอเรอ, ก้าวร้าว-ก้าวร้าว)
9. ถ้าเธอจะมาสมัครทำงานแบบนี้ เธอต้องมี.....ครบถ้วนตามที่บริษัทต้องการ (คุณภาพ, คุณลักษณะ, ประสิทธิภาพ, ยืนยัน-ล้มเลิก)
10. ข้าพเจ้าขอ.....แก่ท่านว่า ถ้าได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะต้องดำเนินการให้มีประกาศ.....กฎอัยการศึกให้จงได้ (สาบาน-ล้มเลิก, สัญญา-ยกเลิก, ปณิธาน-ยกเลิก, ยืนยัน-ล้มเลิก)
11. เขาขอ.....เวรไปอีกหนึ่งชั่วโมงจึงจะมา..... (ฝัด ฝัด, ฝัด ฝัด, ฝัด ฝัด, ฝัด ฝัด, ฝัด ฝัด)

12. พอได้รับข้อสอบ เขาก็ก้มหน้าก้มตาทำทันทีโดยไม่ยอมเสียเวลา เพราะจิตใจของเขา.....
อยู่ที่ข้อสอบเท่านั้น (จดจ่อ, สะบัด, หมกมุ่น, มุ่งมั่น)
13. หลังฤดูฝนแล้ว ต้นไม้มีนาาพรรณพากัน.....อยู่ทุกหนทุกแห่ง
(สลัด, สะบัด, ระเบิด, ผลัดใบ)
14. คนที่คิดยาบ้า มักมีอาการประสาทหลอนคอย.....ว่าจะมีคนมาทำร้าย
(หวาดวิตก, หวาดผวา, หวาดระแวง, หวาดกลัว)
15. “โรคไข้หวัดใหญ่.....ไปตั้งหมู่บ้าน” (ลูกกลม, ลามปาม, แพร่หลาย, ระบาด)
16. “คำขวัญที่ดีต้อง.....ผู้ฟังหรือผู้อ่านให้เห็นดีเห็นงามหรือโดนอ่อนตาม”
(โน้มน้าว, จูงใจ, ชักจูง, สะศุศใจ)
17. “ขับรถในถนนที่มีน้ำทำให้น้ำ.....เป็นฝอยไปถูกรถคันอื่น”
(กระจาย, กระเด็น, กระลอก, กระเซ็น)
18. “เขาทำท่า.....จนเราเชื่อว่าเขาพูดจริง”
(แข็งขัน, ชิงชัง, คึกคัก, เข้มแข็ง)
19. “นายกรัฐมนตรี.....แก้สื่อมวลชนอย่างเป็นทางการ หลังกจากถูกกล่าวหาว่า
ลิดรอนสิทธิของสื่อมวลชน”
(แถลง, ชี้แจง, เปิดเผย, อธิบาย)
20. “ความหายนะกำลังลงเยือนซากโบราณสถานที่มี.....ทางประวัติศาสตร์”
(มูลค่า, คุ่มค่า, ประโยชน์, ราคา)

กิจกรรมที่ 1.3 การใช้คำที่เหมาะสม

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถใช้คำได้อย่างกะทัดรัด

คำชี้แจง แกะไขคำที่เป็นตัวเน้นจากข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้ให้ถูกต้องตามหลักการใช้คำ

ตัวอย่าง

ประโยคที่กำหนดให้ เขาได้รับความพอใจที่ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าห้อง
ประโยคที่แก้ไข เขาพอใจที่ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าห้อง

1. เยาวชนคือบุคคลที่กำลังจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

.....

2. ตำรวจทำการจับกุมผู้ร้ายเมื่อเช้านี้

.....

3. คนไทยเราสมัยนี้มักชอบลองของแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

.....

4. นักข่าวหนังสือพิมพ์ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

5. กระผมมีความเสียใจที่ปฏิบัติตามท่านไม่ได้

.....

6. ครูทำการสอนหนังสือนักเรียน

.....

7. ก้องเกียรติทำการต้อนรับรัฐมนตรีอย่างคล่องแคล่ว

.....

8. สายสมรมีความยินดีที่ลูกศิษย์สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

.....

9. สมพงษ์มีความพอใจมากที่ลูกชายเรียนจบแพทย์

.....

10. ครูพิทักษ์ทำการอบรมนักเรียนที่ผิดวินัย

.....

เฉลยกิจกรรมที่ 1.1 เขียนคำตามตัวสะกด

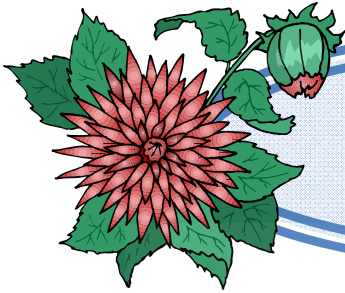
1. ซ้ำหริ่ม	2. ชะตา	3. ไตรยางศ์	4. เบญจเพส	5. เพอเรือ
6. รสชาติ	7. สิริ	8. อะลุ่มอล่วย	9. อีลู่ยลู่แฉก	10. เกร็ด , เกร็ด

เฉลยกิจกรรมที่ 1.2 การใช้คำตรงความหมาย

1. คี๋อด้ำน	2. ปกป้อง	3. ซ้องใจ	4. คุณลักษณะ	5. ยื่นแก่
6. เหลาะเหละ	7. เข้มแข็ง	8. เพอเรือ , ก้าวร้าว	9. คุณลักษณะ	10. สาบาน, ล้มเลิก
11. ผัด , ผัด	12. จดจ่อ	13. ผัดใบ	14. หวาดระแวง	15. ระบาด
16. โน้มน้าว	17. กระเซ็น	18. ชิ่งขัง	19. แฉง	20. มูลค่า

เฉลยกิจกรรมที่ 1.3 การใช้คำที่เหมาะสม

1. ยาวชน คือบุคคลที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต
2. ตำรวจจับผู้ร้ายเมื่อเช้านี้
3. คนไทยสมัยนี้ชอบลองของแปลกใหม่ อยู่เสมอ
4. นักข่าวหนังสือพิมพ์สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน
5. กระผมเสียใจที่ปฏิบัติตามท่านไม่ได้
6. ครูสอนหนังสือนักเรียน
7. ก้องเกียรติเตรียมต้อนรับรัฐมนตรีอย่างคล่องแคล่ว
8. สายสมรยินดีที่ลูกศิษย์สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
9. สมพงษ์พอใจมากที่ลูกชายเรียนจบแพทย์
10. ครูพิทักษ์อบรมนักเรียนที่ผิดวินัย

เรื่องที่ 2 การใช้ประโยค

ความรู้เรื่องการใช้ประโยค

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนประโยคตามส่วนประกอบที่สมบูรณ์ได้
2. นักเรียนสามารถเขียนประโยคประเภทต่าง ๆ ได้
3. นักเรียนสามารถเขียนประโยคได้ถูกต้องตามลักษณะของประโยคที่ดี

ส่วนประกอบของประโยค

ประโยคคือ ข้อความที่มีความหมายครบบริบูรณ์ว่า ใคร ทำอะไร และ อาจจะบอกต่อไปว่า กับใคร ที่ไหน และอย่างไร ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ ประธาน และภาคแสดง

1. ภาคประธาน คือส่วนแรกที่แสดงให้ทราบว่า เป็นส่วนสำคัญของข้อความซึ่งอาจเป็นผู้กระทำกริยาหรืออาจเป็นผู้ถูกกระทำก็ได้ เช่น

สุนัขกัดคนแปลกหน้า

ปลาใหญ่กินปลาเล็ก

นักเรียนได้รับคำชมเชยจากผู้ปกครอง

เด็กถูกสุนัขกัด

2. ภาคแสดง คือส่วนที่แสดงอาการหรือการกระทำของภาคประธานให้ได้ความหมายสมบูรณ์ ถ้ากริยานั้นเป็นกริยาที่ไม่ต้องการกรรมก็มีกริยาเพียงตัวเดียว แต่ถ้าหากกริยานั้นต้องการกรรม ก็ต้องมีกรรมมารับจึงจะได้รับความหมายครบบริบูรณ์ นอกจากนี้บางประโยคยังจำเป็นจะต้องมีส่วนขยายกริยา ขยายกรรม เพื่อให้ได้ความชัดเจนยิ่งขึ้น

เด็กกินขนมอย่างเอร็ดอร่อย (อย่างเอร็ดอร่อย ขยาย กิน)

อากาศกำลังร้อนจัด (จัด ขยาย ร้อน)

เขาวิ่งออกกำลังกาย (ออกกำลังกาย ขยาย วิ่ง)

ประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร

ประโยคที่ใช้ในการสื่อสารสามารถแบ่งตามเจตนาของผู้ส่งสารได้ 4 ประเภท คือ ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำสั่ง ขอร้องหรือชักชวน

1. ประโยคบอกเล่า คือ ประโยคที่ต้องการส่งสารบอกเล่าว่า ประชานของประโยค ทำอะไร อยู่ที่ไหน ในสภาพใด เช่น
 - ไก่อ้วน
 - เขาสุนัข
 - คนดำวิ่งเร็ว
2. ประโยคคำถาม มีการวางรูปประโยค 2 ลักษณะ คือ
 - 2.1 ใช้คำว่า “ หรือ ” “ ไหม ” (หรือไม่) ไว้ท้ายประโยค เช่น
 - 1) เธอไปกับเขาหรือ
 - 2) เขาชอบเที่ยวไหม
 - 3) น้องจะไปโรงเรียนหรือไม่
 - 2.2 ใช้คำวิเศษณ์ที่เป็นคำถามไว้ท้ายประโยค

1) เธอเป็นใคร	2) เขาชื่ออะไร
3) มันอยู่ที่ไหน	4) ท่านมาเมื่อไร

3. **ประโยคปฏิเสธ** ใช้คำว่า “ไม่” เปลี่ยนประโยคบอกเล่าให้เป็นประโยคปฏิเสธตำแหน่งของ “ไม่” จะวางเรียงไว้ในที่ต่าง ๆ ของประโยค เช่น

นักเรียน**ไม่**มาโรงเรียน

พ่อ**ยัง**ไม่กลับบ้าน

เด็กคน**นี้**อ่านหนังสือ**ไม่**ออก

4. **ประโยคคำสั่ง ขอร้องและชักชวน** โดยปรกติแล้ว ถ้าเป็นประโยคคำสั่งมักละผู้กระทำกริยาหรือประธานที่เข้าใจ เช่น

จงตอบคำถามต่อไป**นี้** (เป็นประโยคคำสั่ง)

โปรดอย่าส่งเสียงดัง (เป็นประโยคขอร้อง)

กรุณาเดินเบาๆ (เป็นประโยคขอร้อง)

ขอเชิญร่วมทอดผ้าป่ามหากุศล (เป็นประโยคชักชวน)

การขยายส่วนของประโยค

การใช้ประโยคสื่อสารกันนั้นต้องมีความแจ่มแจ้ง ชัดเจน จึงจำเป็นต้องมีถ้อยคำมาขยาย ส่วนต่างๆ ให้ประโยคชัดเจนขึ้น เช่น

ตัวอย่าง ขยายส่วนในภาคประธาน (คำที่ขีดเส้นใต้คือส่วนขยาย)

ภาคประธาน	ภาคแสดง
<u>สัตว์</u> หลายชนิด	อยู่ในสวนสัตว์
<u>ปลาน้ำจืด</u> หลายชนิด	ว่ายทวนน้ำ

ตัวอย่าง ขยายส่วนในภาคแสดง (คำที่ขีดเส้นใต้คือส่วนขยาย)

ภาคประธาน	ภาคแสดง
อาจารย์	ชมเชย <u>นักเรียนทุกคน</u>
ลูกเสือ	เดินทางไกล <u>3 กิโลเมตร</u>

การเชื่อมประโยค

การนำประโยคหลายๆ ประโยคมาเขียนเรียบเรียงต่อกัน ถ้าประโยคแต่ละประโยคมีความหมายเกี่ยวข้องกัน ก็ต้องใช้คำเชื่อมในประโยคนั้น

ลักษณะการเชื่อมประโยคแบ่งตามความสัมพันธ์ของประโยคดังนี้

- 1) ข้อความที่คล้อยตามกัน คำเชื่อม ได้แก่ ก็...จึง แล้วก็ เช่น
ฉันเรียนหนังสือแล้วก็กลับบ้าน
- 2) ข้อความที่แย้งกัน คำเชื่อม ได้แก่ แต่ แต่ทว่า ถึง...ก็ เช่น
ถึงสิบปากว่าก็ไม่เท่าตาเห็น
- 3) ข้อความให้เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง คำเชื่อม ได้แก่ หรือ มิฉะนั้น ไม่งั้น เช่น
เธอจะยืนหรือจะนั่ง
- 4) ข้อความที่เห็นเหตุผล คำเชื่อม ได้แก่ จึง ฉะนั้น ดังนั้น เช่น
เขาดีหนังสือจึงสอบไล่ได้

ลักษณะของประโยคที่ดี

ประโยคที่ดี จะต้องประกอบไปด้วยลักษณะ 3 ประการคือ

1. ชัดเจน
2. กะทัดรัด
3. สละสลวย

1. **ประโยคชัดเจน** อธิบายความชัดเจนมีอยู่ 2 ลักษณะ คือประโยคที่มีความหมายไม่กระຈ้างและประโยคที่มีความหมายกำกวม

1.1 ประโยคไม่กระຈ้าง

- 1) ใช้คำลักษณะนามไม่ถูกต้อง เช่น
- สองนักเรียนไทยคว้าเหรียญทองโครงการงานวิทยาศาสตร์

ควรแก้ไขเป็น - นักเรียนไทยสองคน ได้รับรางวัลเหรียญทองโครงการงานวิทยาศาสตร์

- 2) ใช้คำที่มีความหมายกว้างไม่เฉพาะเจาะจง เช่น
- คุณสุวรรณณีอยากได้รับประทานผลไม้

ควรแก้ไขเป็น - คุณสุวรรณณีอยากจับประธานทุเรียน

3) ใช้คำที่มีความหมายไม่แน่นอน เช่น

- ฉันอยากซื้อหนังสือดีๆ สักเล่ม

ควรแก้ไขเป็น - ฉันอยากซื้อหนังสือที่ให้ความรู้สักเล่มหนึ่ง

1.2 ประโยคกำกวม ประโยคกำกวม หมายความว่า ความหมายของประโยคมีหลาย
ความหมายผู้เขียนกับผู้อ่านสื่อความหมายไม่เข้าใจ ความกำกวมเกิดจากสาเหตุดังนี้

1) ใช้คำกำกวม เช่น

- คนที่จับเชือกควรจะเป็นคนสาว

ควรแก้ไขเป็น - คนที่จับเชือกควรจะเป็นคนสาวเชือก

2) ใช้สรรพนามกำกวม เช่น

- นิดเดียวกับน้อยอยู่กว่าชั่วโมงในที่สุดเขาโกรธขึ้นมาก็กระโดดเข้าตะอย่างแรง
จนเขาหกล้มหน้าคว่ำ

ควรแก้ไขเป็น - นิดเดียวกับน้อยอยู่กว่าชั่วโมงในที่สุดนิดโกรธขึ้นมาก็กระโดดเข้าตะอย่างแรง
จนน้อยหกล้มหน้าคว่ำ

3) ใช้โครงสร้างของประโยคกำกวม เช่น

- ฉันขายบ้านพี่

ควรแก้ไขเป็น - ฉันขายบ้านของพี่ หรือ ฉันขายบ้านให้พี่

2. ประโยคกะทัดรัด เป็นประโยคที่ไม่ใช้คำซ้ำๆ ไม่ใช้คำที่ไม่จำเป็นและประโยคจะต้องไม่
ยาวเกินไป ดังนี้

2.1 ไม่ใช้คำซ้ำๆ เช่น

- ภาษาไทยในยุคปัจจุบันนับวันจะเสื่อมลงไปทางที่ไม่สมควร

คำว่า “เสื่อม” มีความหมายว่าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดีอยู่แล้ว จึงไม่ควรเขียนขยาย
ความต่อไปว่า “ลงไปทางที่ไม่สมควร”

2.2 ไม่ใช้ประโยคยาวเกินไป เช่น

- เรากำลังเดินทางไปจังหวัดหนึ่ง ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงปรากฏทาง
ประวัติศาสตร์ และสำคัญมากจังหวัดหนึ่ง คือจังหวัดกาญจนบุรีนั่นเอง

คำว่า “ที่มีชื่อเสียงปรากฏ” มีความหมายเหมือนกับ “มีความสำคัญ” จึงควรเลือกใช้เพียงคำ
หนึ่งคำใด เช่น

- เรากำลังเดินทางไปจังหวัดสำคัญทางประวัติศาสตร์จังหวัดหนึ่ง คือ
จังหวัดกาญจนบุรีนั่นเอง

2.3 ไม่ใช่คำที่ไม่จำเป็น เช่น คำว่า การ ความ

เขามีความเสียใจที่ทำให้บิดามารดาผิดหวัง

ถ้าตัดคำว่า “มีความ” ประโยคก็ยังคงเดิมและมีความกะทัดรัดขึ้น ควรแก้เป็น

เขาเสียใจมากที่ทำให้บิดา มารดาผิดหวัง

3. ประโยคสละสลวย

ประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และมีความสละสลวย **ไม่ควร** มีลักษณะดังนี้

3.1 คำขาด คำที่ขาดไป อาจทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไปได้ เช่น

- ผมจะขอร้องคุณพ่อของคุณด้วยตัวของผมเอง

คำที่ขาดหายไปเป็นคำบุพบท **ต่อ** ดังนั้น ควรแก้ประโยคใหม่ดังนี้

- ผมจะขอร้องต่อคุณพ่อของคุณด้วยตัวของผมเอง

3.2 คำเกิน ถ้าคำในประโยคเกินมาโดยไม่มี ความหมาย จะเป็นผลเสียต่อการทำความเข้าใจ เช่น

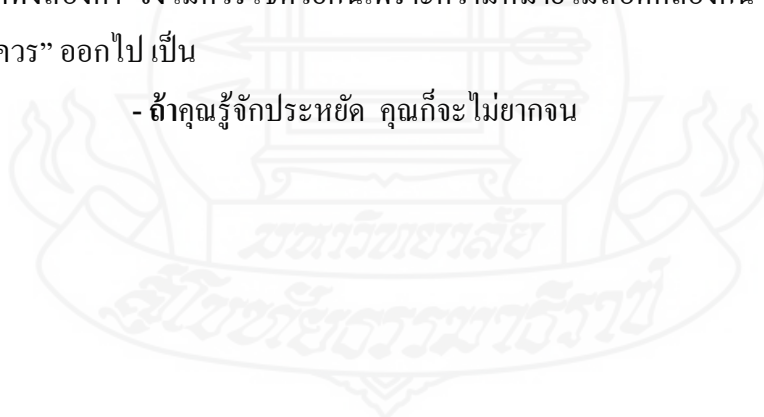
ถ้าคุณควรรู้จักประหยัด คุณก็จะไม่ยากจน

“ถ้า” เป็นสันธานที่ทำให้ประโยคเป็นประโยคข้อแม้

“ควร” เป็นคำช่วยกริยาแสดงข้อแนะนำ

คำทั้งสองคำ จึงไม่ควรใช้ด้วยกันเพราะความหมายไม่สอดคล้องกัน ประโยคดังกล่าวจึงตัดคำว่า “ควร” ออกไป เป็น

- ถ้าคุณรู้จักประหยัด คุณก็จะไม่ยากจน

กิจกรรมที่ 2.1
ส่วนประกอบของประโยค

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนประโยคตามส่วนประกอบที่สมบูรณ์ได้

คำชี้แจง

นำคำ กลุ่มคำหรือประโยค มาเขียนส่วนประกอบของประโยคให้มีความสมบูรณ์

ตัวอย่าง ขยายส่วนในภาคประธาน

ภาคประธาน	ภาคแสดง
ผู้อำนวยการ	อบรมนักเรียน
ผู้อำนวยการ <u>ยืนหน้าเสาธงตอนเช้า</u>	อบรมนักเรียน

ตัวอย่าง ขยายส่วนในภาคแสดง

ภาคประธาน	ภาคแสดง
สุนัข	กัดคน
สุนัข	กัดคน <u>แปลกหน้าจนเป็นแผลเหวอะหวะ</u>

1. ขยายส่วนในภาคประธาน

ภาคประธาน	ภาคแสดง
เสือ	ในสวนสัตว์

2. ขยายส่วนในภาคประธาน

ภาคประธาน	ภาคแสดง
คุณยาย	ไปวัด

3. ขยายส่วนในภาคประชาชน

ภาคประชาชน	ภาคแสดง
ครู	สอนนักเรียน

4. ขยายส่วนในภาคแสดง

ภาคประชาชน	ภาคแสดง
คนเห็นแก่ตัว	ทำลายป่าไม้

5. ขยายส่วนในภาคแสดง

ภาคประชาชน	ภาคแสดง
ครูดวงใจ	สอนนักเรียน

6. ขยายส่วนในภาคแสดง

ภาคประชาชน	ภาคแสดง
คุณตา	รดน้ำต้นไม้

กิจกรรมที่ 2.2
เขียนประโยค

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนประโยคประเภทต่างๆ ได้

คำชี้แจง

นักเรียนดูภาพต่อไปนี้แล้วเขียนประโยคที่เกี่ยวข้องกับภาพ 10 ประโยค

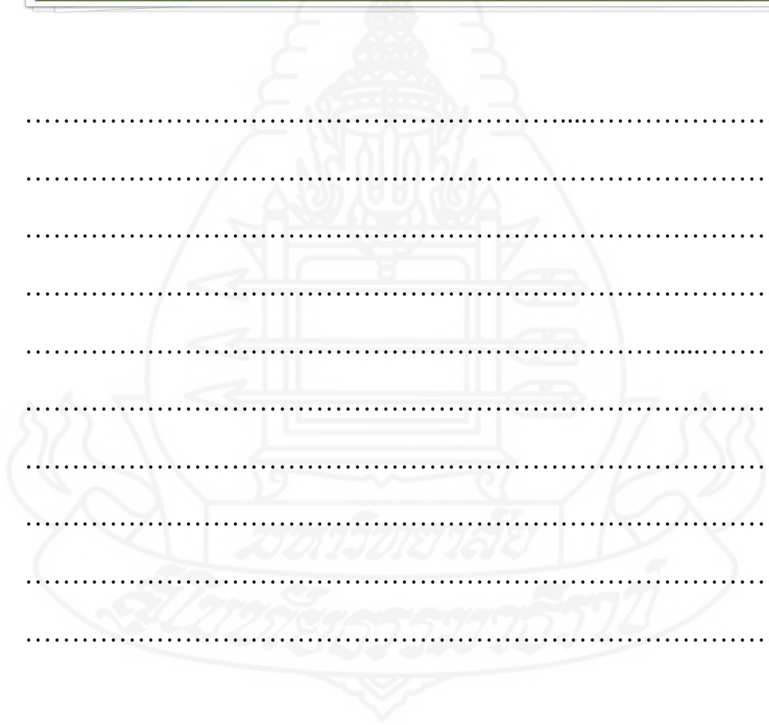
1.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

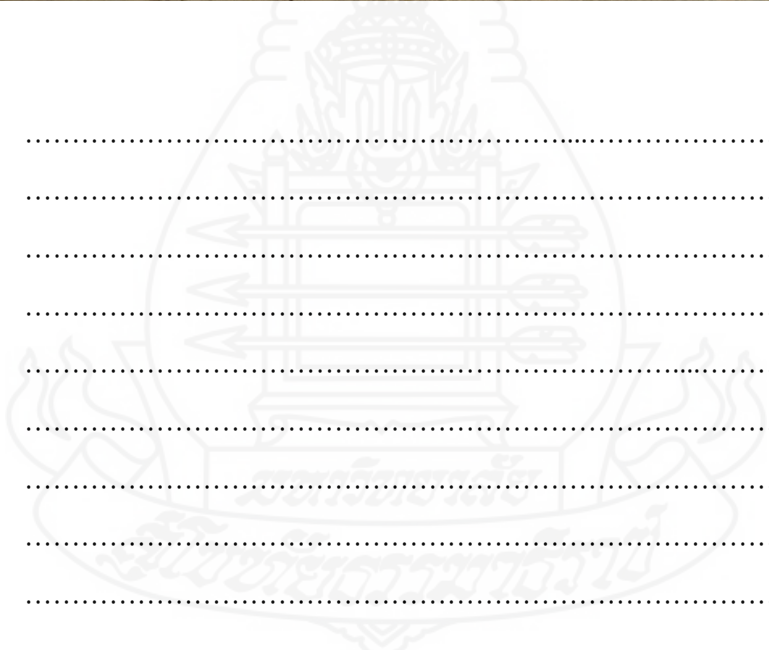

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

กิจกรรมที่ 2.3
รูปแบบประโยคที่ดี

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนประโยคได้ถูกต้องตามลักษณะของประโยคที่ดี

คำชี้แจง

นักเรียนนำคำที่กำหนดให้เขียนประโยคให้ถูกต้องตามลักษณะของประโยคที่ดี

1. ประหยัด

.....

.....

.....

.....

2. เรียบ

.....

.....

.....

.....

3. น่าใจ

.....

.....

.....

.....

4. เดินทาง

.....

.....

.....

.....

5. กิจกรรม

.....

.....

.....

.....

6. ขยัน

.....

.....

.....

.....

7. ดีใจ

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนประโยค

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. โครงสร้าง ไวยากรณ์	เขียนประโยคถูกต้อง ตามหลักไวยากรณ์ ทุกประโยค	เขียนประโยคไม่ ถูกต้องตามหลัก ไวยากรณ์เล็กน้อย	เขียนประโยคผิด หลักไวยากรณ์
2. การเลือกใช้ คำศัพท์	ใช้คำศัพท์สื่อ ความหมายตรงกับ เนื้อหา	ใช้คำศัพท์สื่อ ความหมายไม่ตรงกับ เนื้อหาเป็นบางคำ	ใช้คำศัพท์สื่อ ความหมายไม่ตรง กับเนื้อหาเป็น จำนวนมาก
3. เนื้อหา	เขียนอธิบายเนื้อหาได้ เข้าใจชัดเจน	เขียนอธิบายเนื้อหาได้ พอเข้าใจ	เขียนอธิบายเนื้อหา ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดี
5-7	พอใช้
3-4	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป ผ่าน ไม่ผ่าน

เรื่องที่ 3 โวหารในการเขียนเรียงความ

โวหารในการเขียนเรียงความ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนข้อความที่เป็นบรรยายโวหารได้
2. นักเรียนสามารถเขียนข้อความที่เป็นพรรณนาโวหารได้
3. นักเรียนสามารถเขียนข้อความที่เป็นเทศนาโวหารได้
4. นักเรียนสามารถเขียนข้อความที่เป็นอุปมาโวหารได้
5. นักเรียนสามารถเขียนข้อความที่เป็นสาธกโวหารได้

การเขียนเรียงความต้องรู้จักใช้โวหารที่ถูกต้อง ตามเนื้อหาแต่ละลักษณะ ซึ่งโวหารที่นิยมใช้มี 5 ลักษณะ ดังนี้

1. **บรรยายโวหาร** คือการเขียนเพื่อบอกเล่าหรืออธิบายเรื่องราวอย่างละเอียดถี่ถ้วนทำให้ผู้อ่านเข้าใจแจ่มแจ้งชัดเจน โวหารประเภทนี้เหมาะกับการเขียนเรียงความที่ให้ความรู้ความเข้าใจ เช่น ประวัติ ตำนาน นิทาน รายงาน จดหมายเหตุ บทความ เรื่องเล่า ตำราทางวิชาการ ซึ่งมีหลักการเขียนบรรยายโวหารดังนี้

- 1) ศึกษาเรื่องราวที่จะเขียนให้เข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน ชัดเจน
- 2) เรียบเรียงความคิดให้เป็นไปตามลำดับเรื่องราว ต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน
- 3) เขียนเฉพาะสาระสำคัญและใช้ภาษาให้เข้าใจง่าย กระชับ
- 4) ยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง การเขียนบรรยายโวหาร

“จ้อยเป็นเด็กมีสติปัญญาดี จึงเรียนหนังสือเก่งกว่าเด็กรุ่นราวคราวเดียวกัน นอกจากนี้ยังมี ความประพฤติดีและขยันหมั่นเพียร เมื่อพ้นเวลาเรียนหนังสือและรับใช้ท่านพระครูแล้วจ้อยก็ ฝึกฝนตนเองให้คล่องแคล่ว โดยเอาต้นกล้วยมาตั้งไว้บนดินแล้วใช้เท้าเตะต้นกล้วยด้วยความเร็วจน ต้นกล้วยล้มถึงดิน”

(พระยาพิชัยดาบหัก : คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ หน้า 141)

2. **พรรณนาโวหาร** คือการเขียนบรรยายเรื่องราวอย่างละเอียด ให้ผู้อ่านเห็นภาพเกิดความซาบซึ้ง สะเทือนใจ เกิดอารมณ์คล้อยตาม ใช้เขียนพรรณนาสถานที่ ชม ธรรมชาติ ชมความงามสตรี ยกย่อง เกียรติคุณ แสดงความรู้สึก ความคิด เช่น ความเศร้าโศก ความรัก การใช้พรรณนาโวหารเพื่อให้ ผู้อ่านเข้าใจเรื่องชัดเจนซาบซึ้ง เล่นสำนวนให้ไพเราะ ซึ่งมีหลักการเขียนพรรณนาโวหารดังนี้

1) เลือกสรรถ้อยคำให้สื่อความหมาย อารมณ์ให้ตรงกับความรู้สึกและเหมาะสมกับ เรื่องราวที่เขียน

2) เขียนพรรณนาโดยละเอียดให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ อารมณ์ ความรู้สึกคล้อยตาม โดยใช้อุปมาโวหาร สาธกโวหาร ประกอบการเขียนด้วยก็ได้

ตัวอย่าง การเขียน พรรณนาโวหาร

“ ... ความรักที่แท้จริงไม่ใช่สีแดง ย่อมมีสีดำนิตเหมือนดังสีศอพระศิวะ เมื่อทรงดื่มพิษ ร้ายเพื่อรักษาโลกไว้ให้พ้นภัย ความรักแท้จริง ต้องสามารถต้านพิษแห่งชีวิต และต้องเต็มใจยอม ล้มรสที่ขมขื่นที่สุด เพื่อเสียดสีให้ผู้ที่เรารักคงชีพอยู่... ”

(เสถียร โภคเสสและนาคะประทีป : กามนิทวาสิฏฐี)

3. **เทศนาโวหาร** คือการเขียนจูงใจให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตาม สั่งสอนให้เห็นโทษ มีเหตุ มีผล มีหลักฐานอ้างอิง ทำให้เกิดความเลื่อมใส ศรัทธา น่าเชื่อถือ อยากปฏิบัติตาม ในการเขียนจะยก สุภาษิต อุปมาอุปไมย หรือนิทานมาประกอบให้เห็นจริง โวหารชนิดนี้ใช้กับเรื่องที่เป็นโอวาท คำ สอน คำแนะนำ นิทาน เรื่องอิงธรรมะ ซึ่งมีหลักการเขียนเทศนาโวหารดังนี้

1) เขียนตามลำดับ ชี้เหตุผล คุณและโทษให้น่าเชื่อถือโดยใช้หลักฐาน ข้อมูล หรือ เรื่องราวประกอบ

2) เขียนให้ตรงกับความสนใจของผู้อ่าน และเขียนเฉพาะส่วนที่ปฏิบัติได้จริง

3) การเขียนเทศนาโวหารอาจต้องใช้บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร อุปมาโวหาร และ สาธกโวหารมาประกอบเพื่อให้เรื่องราวนั้นชัดเจนขึ้น

ตัวอย่าง การเขียนเทศนาโวหาร

“การแสดงความองอาจให้ปรากฏแก่โลก โดยไม่ได้คิดแก่ชีวิต เพื่อช่วยกู้บ้านเมือง หรือช่วยชีวิตผู้อื่น ก็นับว่าเป็นความดีอย่างประเสริฐที่ไม่รู้จักสิ้นสูญเหมือนกัน ชื่อของท่านที่ได้แสดงความองอาจเช่นนี้ย่อมปรากฏอยู่แก่ชาวมหาชนตลอดมาทุกคราทุกสมัย และย่อมเป็นเครื่องระงับความขลาด ความตระหนี่ กระทำให้คนเรารู้สึกว่า เรายังอาจใช้ชีวิตของเรา ในสิ่งที่ประเสริฐยิ่งกว่าและมีประโยชน์มากกว่าที่จะเพียงแต่รักษาชีวิตไว้ให้มีความสุขและให้อยู่ยืนนานอีก”

(ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสูญ : เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี หน้า 27)

4. **อุปมาโวหาร** คือการเขียนโดยใช้โวหารสำนวนเปรียบเทียบเพื่อให้เข้าใจความหมาย อารมณ์ ความรู้สึก รวมทั้งเห็นภาพได้ง่าย อุปมาโวหารส่วนมากใช้เขียนประกอบบรรยายโวหาร พรรณาโวหาร และเทศนาโวหาร เพื่อให้ข้อความชัดเจน น่าอ่านและเข้าใจง่าย อุปมาโวหารประกอบด้วยโวหาร 2 ส่วน ส่วนแรก คือ อุปไมย เป็นส่วนที่ต้องการกล่าวถึงส่วนที่สอง คือ อุปมา เป็นส่วนที่เอามาเปรียบเทียบ เช่น “สวยเหมือนนางฟ้า” “สวยเป็นอุปไมย”

ส่วน “นางฟ้า เป็นอุปมา” ซึ่งมีหลักการเขียนดังนี้

- 1) ใช้คำอุปมาที่เหมาะสม เช่น ตัวโตเหมือนยักษ์ อ้วนเหมือนหมู
- 2) ไม่ใช่คำอุปมาที่ผิดความจริง เช่น ลิ่นเป็นปลาไหลใต้สเกต
- 3) ไม่ใช่คำอุปมาที่ไกลตัว เช่น ขาวเหมือนหิมะ ควรใช้ว่า ขาวเหมือนสำลี

ตัวอย่าง การเขียนอุปมาโวหาร

ขณะพระองค์เสด็จมาใกล้เบญจคีรีนครคือราชคฤห์ เป็นเวลาจวนสิ้นทิวาวาร แดดในยามเย็นกำลังอ่อนลงสู่สมัยใกล้วิกาล ทอแสงแผ่ซ่านไปยังสาทิเกศตร แลละลิ่วเห็นเป็นทางสว่างไปทั่วประเทศสุดสายตา ดูประหนึ่งมีหัตถทิพย์มาปกแผ่อำนวยสวัสดิ เบื้องบนมีกลุ่มเมฆเป็นคลื่นซ้อนทับสลับกันเป็นทิวแถว ต้องแสงแดดจับเป็นสิริระยับวะวับประหนึ่งเอาทรายไปโปรยปราย

(กามนิต วาสิฏฐี : เสถียร โกเศศและนาคะประทีป หน้า 1)

5. **สาธกโวหาร** คือการเขียนโดยยกตัวอย่างหรืออุทาหรณ์ประกอบเรื่องราว เพื่อให้ข้อความนั้นเด่นชัดขึ้น หรือสนับสนุนความคิดเห็นที่เสนอให้นักอ่าน น่าเชื่อถือ เรื่องที่นำมาสาธก เช่น นิทานชาดก นิทานอีสป เรื่องราวจากวรรณคดี ตำนานต่างๆ ตัวอย่างบุคคล ตัวอย่างเหตุการณ์ ซึ่งมีหลักการเขียนสาธกโวหารดังนี้

- 1) เขียนควบคู่กับเทศนาโวหาร หรือบรรยายโวหาร
- 2) การยกตัวอย่างประกอบต้องชัดเจน สอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อความ ใช้ถ้อยคำง่าย และควรสรุปหลังจากยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของสาธกโวหารกับโวหารอื่น

กิจกรรมที่ 3.2
พรรณาโวหาร

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนข้อความที่เป็นพรรณาโวหารได้

คำชี้แจง

นักเรียนศึกษาตัวอย่างพรรณาโวหารและฝึกเขียนพรรณาโวหารจากประโยคที่กำหนดให้

อากาศยามเช้าสดชื่นเหลือเกิน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3.3
เทศนาโวหาร

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนข้อความที่เป็นเทศนาโวหารได้

คำชี้แจง

นักเรียนศึกษาตัวอย่างเทศนาโวหารและฝึกเขียน โดยใช้เทศนาโวหารจากประโยคที่กำหนดให้

ถ้าเราอยากให้ผู้อื่นรัก.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3.4
อุปมาโวหาร

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนข้อความที่เป็นอุปมาโวหารได้

คำชี้แจง

นักเรียนศึกษาตัวอย่างอุปมาโวหารและฝึกเขียนโดยใช้อุปมาโวหารจากประโยคที่กำหนดให้

คนเราเกิดมาในโลกนี้.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

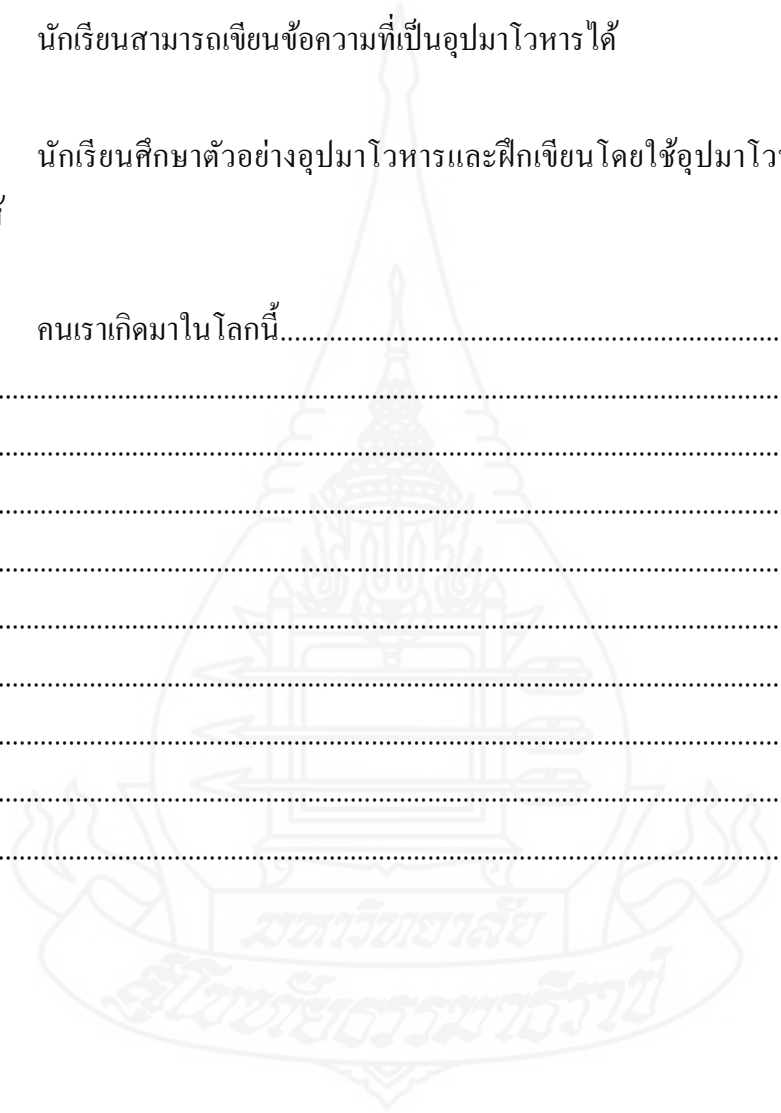
.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3.5
สาธกโวหาร

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนข้อความที่เป็นสาธกโวหารได้

คำชี้แจง

นักเรียนศึกษาตัวอย่างสาธกโวหารและฝึกเขียนโดยใช้สาธกโวหารจากประโยคที่กำหนดให้

การแตกแยกความสามัคคีของคนไทย.....

.....

.....

.....

.....

.....

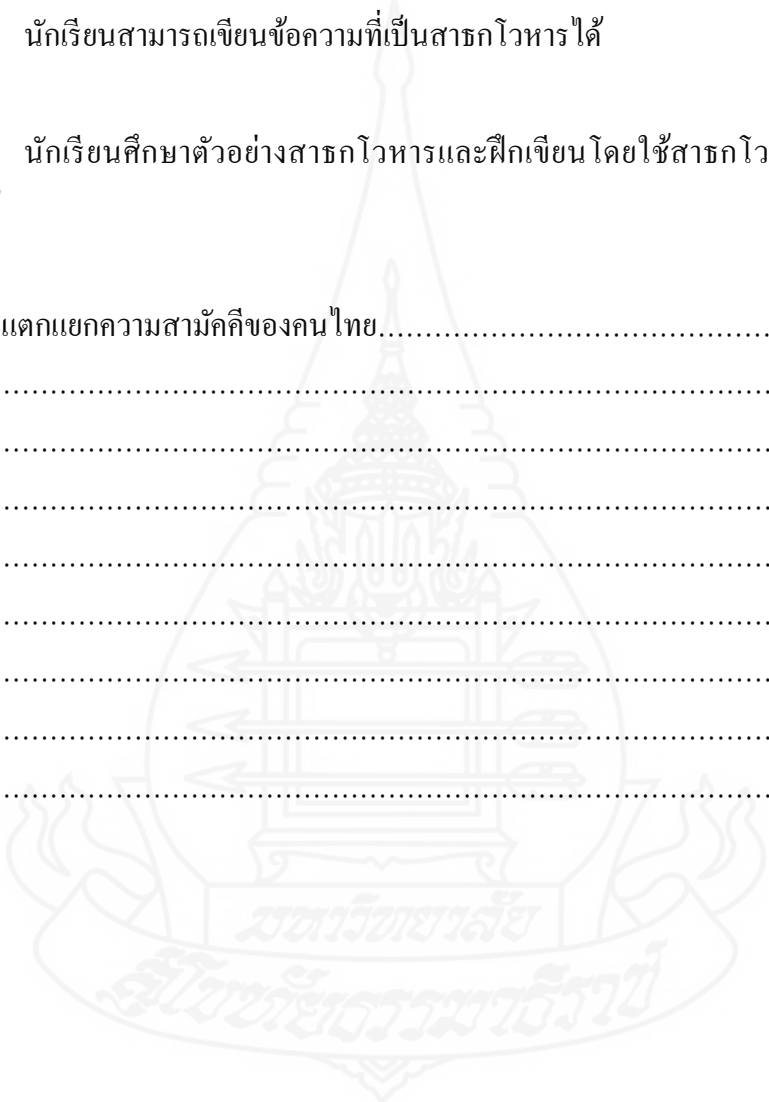
.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์ประเมินการเขียนโวหาร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. เนื้อหา / แนวคิด	เนื้อเรื่องที่เป็นแนวคิด ในแง่ที่ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้อง กับหัวเรื่องตลอดเรื่อง	เนื้อเรื่องที่เป็นแนวคิด ในแง่ที่ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้อง กับหัวเรื่องบางส่วน	เนื้อเรื่องและแนวคิด สับสน วกวน
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษาถูกต้อง สื่อความ ชัดเจน สละสลวย เหมาะสม อ่านเข้าใจ ง่าย	ใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษาถูกต้อง สื่อความ ชัดเจน เหมาะสม	ใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษาไม่ถูกต้องและ ไม่สื่อความ
3. อักษรวิธี	เขียนสะกดถูกต้อง ทุกคำ	เขียนสะกดผิด ไม่เกิน 5 แห่ง	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

เรื่องที่ 4 เลือกเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง

เลือกเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเลือกเรื่องที่เหมาะสมได้
2. นักเรียนสามารถตั้งชื่อเรื่องได้

การเขียนเรียงความนั้นผู้เขียนนอกจากจะมีความสามารถ ความรอบรู้ ความชำนาญ ให้การเขียนแล้ว ข้อสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ผู้เขียนจะต้องมีการเตรียมตัวที่ดี ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกเรื่อง การเลือกเรื่องที่จะเขียนนับเป็นขั้นแรกในการเริ่มต้นเขียนที่จะนำสู่ความสำเร็จซึ่งมีแนวทางกว้างๆ ดังนี้

- 1) ควรเลือกเรื่องที่คุณเขียนมีความรู้ดี ความคิด หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นมากที่สุด

- 2) ควรเลือกเรื่องที่คุณเขียนสนใจมากเป็นพิเศษ มีความสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยอาจเป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีความรู้มาก่อนหรือไม่เคยมีความรู้มาก่อนแต่สนใจและสนุกที่จะค้นคว้าเพราะถ้าขาดข้อเท็จจริงที่เป็นความรู้หรือหลักฐานอ้างอิงก็จะทำเรียงความนั้นไม่สมบูรณ์

- 3) ควรเลือกเรื่องที่ใกล้ตัวมากกว่าเรื่องที่ไกลตัว การเริ่มฝึกการเขียนควรฝึกเขียนเรื่องใกล้ๆ ตัวเสียก่อน

- 4) ควรเลือกเรื่องที่ทันสมัย แปลกใหม่ หรือกำลังอยู่ในความสนใจของสังคม ควรเลือกเรื่องที่ยังไม่ค่อยมีผู้เขียนมากนัก อาจจะทำให้ได้เปรียบกว่าการเลือกเรื่องที่มีคนรู้กันอยู่แล้วและมีคนเขียนไว้มากมาย อันจะทำให้ผู้เขียนมีการเตรียมตัวเขียนที่ดีและนำไปสู่งานเขียนที่มีคุณภาพด้วย

- 5) ควรเป็นเรื่องที่คุณเขียนสามารถค้นคว้าหาข้อมูลได้สะดวกและแสดงความคิดเห็นได้กว้างขวางอาจจะเป็นเรื่องที่เป็นสาธารณะ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์

สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาชีพ ธรรมชาติ จินตนาการ ค่านิยม และอื่นๆ ต้องคำนึงด้วยว่า สามารถค้นคว้าหาข้อมูลมาประกอบการเขียนได้เพียงพอหากมีหนังสือจะช่วยให้งานเขียนน่าสนใจและมีคุณภาพ

6) ควรเป็นเรื่องที่มีขอบเขตพอสมควร ไม่กว้างหรือแคบเกินไป การจำกัดขอบเขตของเรื่องเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้งานเขียนมีความน่าสนใจมีคุณภาพ ในกรณีที่หัวข้อเรื่อง

กว้างเกินไปผู้เขียนอาจทำให้แคบเข้า เช่น เล็กเฉพาะแนวใดแนวหนึ่ง สมัยใดสมัยหนึ่ง เช่น หัวข้อชีวิตชนบทของสังคมไทย อาจจำกัดขอบเขตเป็นชีวิตชนบทของชาวเหนือในปัจจุบัน

2. การตั้งชื่อเรื่อง ในกรณีที่ตั้งชื่อ เรื่องที่จะเขียนเป็นการกำหนดเนื้อหาของเรื่อง จำเป็นต้องให้เหมาะสมโดยคำนึงสิ่งต่อไปนี้

1) ชื่อเรื่องควรเป็นกลุ่มคำหรือประโยค เพื่อจำกัดขอบเขตของเรื่องให้ชัดเจน การตั้งชื่อเรื่องด้วยคำคำเดียว เช่น นก เนื้อหาของเรื่องจะกว้างเกินไป อาจจะเป็นเรื่องอะไรก็ได้ที่เกี่ยวกับนก ถ้าใช้กลุ่มคำหรือประโยคทำให้ขอบเขตของเรื่องแคบลง เช่น นกเขา นกเศรษฐกิจ นกสวยงาม ราชนิกเงือก เป็นต้น

2) ชื่อเรื่อง ควรบอกแนวทางของเรื่องว่ามีจุดประสงค์อย่างไร ซึ่งอาจจะมีจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง คือ เพื่อให้ข้อเท็จจริง เพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านเชื่อถือหรือคล้อยตามแนวความคิดของผู้เขียน เพื่อให้ความบันเทิง หรือส่งเสริมให้ผู้อ่านใช้ความคิดของตนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3) ชื่อเรื่องต้องครอบคลุมสาระของเรื่องให้มากที่สุด เช่น เรื่องประโยชน์ทางตรง และทางอ้อมของทรัพยากรป่าไม้รวมทั้งการอนุรักษ์ ควรใช้ชื่อว่า “ประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้” ผู้เขียนจะต้องกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ให้ครอบคลุมขอบข่ายของเรื่อง

4) ชื่อเรื่องควรใช้ถ้อยคำสำนวนที่กะทัดรัด กระชับรัดกุม และเข้าใจง่าย

3. การกำหนดขอบข่ายของหัวข้อเรื่อง

ควรกำหนดขอบเขตของหัวเรื่องอย่างมีจุดมุ่งหมาย เช่น ให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่าน หรือจะส่งเสริมผู้อ่านให้ใช้ความคิดกว้างขวางต่อไป เพื่อให้ความบันเทิง หรือเพื่อโน้มน้าวให้เชื่อถือหรือคล้อยตาม สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้กำหนดขอบเขตของหัวข้อเรื่องความเรื่อนั้นๆ ในแง่ใด เขียนอย่างไร ทั้งนี้ก็ต้องให้พอเหมาะรัดกุม เพื่อให้เนื้อเรื่องมีความเข้มข้น กระชับ ดุ่มลึก โดยคำนึงถึง เพศ วัย และความสนใจของผู้อ่านด้วย

ตัวอย่าง

กิจกรรมที่ 4.1

การ ตั้งชื่อเรื่อง

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเลือกเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง เขียนเรียงความได้

คำชี้แจง

นักเรียนศึกษาความรู้เรื่องการเลือกเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง การเขียนเรียงความและฝึกตั้งชื่อเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้

1. หนูชินจังตามคุณตาไปตกปลาที่ลำธารที่ไหลผ่านป่าละเมาะเล็ก ๆ น้ำในลำธารใส และเย็นสดชื่นมาก ลำธารนั้นแยกมาจากลำธารใหญ่ ที่ไหลจากภูเขาสูงในป่าใหญ่ เป็นที่อาศัยของปลาเล็กปลาน้อย มีต้นไม้น้ำขึ้นแทรกตัวในซอกโขดหินคูสวยงาม น่าแปลกที่ทั้งสองคนมีแต่คันเบ็ดและสายเบ็ด แต่ไม่มีตะขอเบ็ด ไม่มีเหยื่อ เป็นการตกปลาที่ไม่อยากได้ปลา แล้วทั้งสองคนจะได้อะไร การตกปลาของหนูชินจังเป็นการไปพักผ่อนเพื่อความเย็นกายเย็นใจ คุณตาเองก็คงจะมีความคิดเหมือนหนูชินจัง คำตอบก็คือสิ่งที่เขาได้มากกว่าปลาคือ ได้ความสุข สงบอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาดน่าเย็น ทำให้จิตใจสัมผัสกับสันติสุขอันแท้จริง

ตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า.....

2. วันนี้ในช่วงว่าง ณิชชนกับญาญาชวนกันไปห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อเปิดอินเทอร์เน็ตดูเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเพื่อจะพบอะไรที่แปลกใหม่ เพิ่มรสชาติให้แก่ชีวิต ทั้งสองพบประกาศโฆษณาชิ้นหนึ่งของบริษัทแห่งหนึ่ง ในประกาศโฆษณานั้นเชิญชวนว่าถ้าท่านผู้ใดส่งอีเมลล์แอ๊ดเรสถึงบริษัทภายในสัปดาห์นี้ จะมีสิทธิ์ได้รับการจับรางวัล และได้รับของสมนาคุณเป็นมูลค่าหลายหมื่นบาท เย็นนั้นณิชชนกลับไปเล่าให้แม่ฟังว่า ได้ทำอะไรไปบ้าง อีก 2 สัปดาห์ต่อมา ญาญา ได้รับการติดต่อกลับมาให้ไปรับบริการลดความอ้วน อัตราส่วนลดที่ญาญาได้รับมีมูลค่าเป็นเงินหมื่นกว่าบาท แต่อัตราที่ญาญาต้องจ่ายก็หมื่นกว่าบาทเหมือนกัน ช้ายังมากกว่ากันอีกหลายพันบาทด้วย ญาญาเล่าให้ณิชชนฟัง และณิชชนก็ไปเล่าให้แม่ฟัง แม่บอกว่า แม้ว่าแม่จะล้าสมัยแต่แม่ก็ผ่านโลกมามากกว่าเด็ก ๆ แม่บอกว่าในวงการธุรกิจไม่เคยมีใครให้อะไรใครฟรี ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทนและนี่อาจเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งของเขาก็ได้

ตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า.....

3. วันนี้วาสนากับเพื่อนอีก 2 คนจะไปประกวดแข่งขันทำและจัดสำหรับน้ำพริก เพื่อนอีก 2 คน คือ นิวัติ กับ ภัทศนัย เป็นการประกวดแข่งขันที่ต้องใช้ฝีมือและรสมือ พ่อแม่และครูสนับสนุนให้วาสนาและเพื่อน ๆ เข้าประกวดแข่งขันเพื่อเป็นตัวอย่างแก่เยาวชน ในการแข่งขันมีครูคอยควบคุมดูแลเรื่องความสะอาดและระเบียบในการทำงาน และให้เวลาทั้งหมด 3 ชั่วโมง ในหนึ่งสำหรับต้องประกอบด้วยน้ำพริก ผักจิ้ม และแกงเลียง นิวัติเก่งมากเรื่องการแกะสลักผักผลไม้ และจัดได้สวยงาม ส่วนภัทศนัยมีความแคล่วคล่องว่องไวในการทำงาน สำหรับวาสนานั้นเป็นแม่ครัวใหญ่ในการปรุง การรักษาวัตถุธรรมนั้นควรต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ด้วยความรักห่วงหา และภาคภูมิใจ วาสนา นิวัติ และ ภัทศนัย เป็นคนรุ่นใหม่ที่ดีรักและเชิดชูวัฒนธรรมของชาติตน จะไม่ยอมให้สูญสลายไปกับกาลเวลาอย่างแน่นอน

ตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า.....

เกณฑ์ประเมินผลการตั้งชื่อเรื่องเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เนื้อหา / แนวคิด	ตั้งชื่อเรื่องเป็น ประโยค/กลุ่มคำได้ เหมาะสม สอดคล้อง กับข้อความ	ตั้งชื่อเรื่องเป็น ประโยค/กลุ่มคำได้แต่ ยังไม่ครอบคลุมกับ ข้อความ	ตั้งชื่อเรื่องไม่ สัมพันธ์กับข้อความ
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำ ภาษา ถูกต้อง กระชับสื่อ ความชัดเจน เข้าใจง่าย	ใช้ถ้อยคำ ภาษาได้แต่ สื่อความ ไม่ค่อยชัดเจน เท่าที่ควร	ใช้ถ้อยคำ ภาษาไม่ ถูกต้องและไม่สื่อ ความ
3. อักษรวิธี	เขียนสะกดถูกต้อง ทุกคำ	เขียนสะกดผิด ไม่เกิน 5 แห่ง	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

เรื่องที่ 5 เขียนโครงเรื่อง

การเขียนโครงเรื่อง

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถวางโครงเรื่องของเรื่องที่เขียนได้

การเขียนเรียงความเป็นการเสนอความคิดต่อผู้อ่าน ผู้เขียนจึงต้องรวบรวมเลือกสรรและจัดระเบียบความคิด แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นโครงเรื่อง การรวบรวมความคิด อาจจะรวบรวม ข้อมูลจากประสบการณ์ของผู้เขียนเอง นำส่วนที่เป็นประสบการณ์ตรงและประสบการณ์ทางอ้อม ซึ่งเกิดจากการฟัง การอ่าน การพูดคุย ซักถาม เป็นต้น เมื่อได้ข้อมูลแล้วก็นำข้อมูล มาจัดระเบียบความคิด โดยจัดเรียงลำดับตามเวลา เหตุการณ์ ความสำคัญและเหตุผล แล้วจึงเขียนเป็น โครงเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางให้งานเขียนอยู่ในกรอบ ไม่ออกนอกเรื่อง และสามารถนำมาเขียนขยายความเป็นเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์ เขียนชื่อเรื่องไว้กลางหน้ากระดาษ เลือกหัวข้อที่น่าสนใจที่สุดเป็นคำนำ และเลือกหัวข้อที่น่าประทับใจที่สุดเป็นสรุป นอกนั้น เป็นเนื้อเรื่อง

ชนิดของโครงเรื่อง การเขียน โครงเรื่องนิยมเขียน 2 แบบ คือ

2. โครงเรื่องแบบหัวข้อ เขียนโดยใช้คำหรือวลีสั้น ๆ เพื่อเสนอประเด็นความคิด ตัวอย่างเช่น เรื่องปัญหาการติดยาเสพติดของวัยรุ่นไทย

1) สาเหตุของการติดยาเสพติด

- ก. ตามเพื่อน
- ข. การหย่าร้างของบิดามารดา
- ค. พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก
- ง. การบังคับขู่เข็ญ

2) สภาพปัญหาของการติดยาเสพติดของวัยรุ่นไทย

- ก. จำนวนผู้ติดยา
- ข. การก่ออาชญากรรม
- ค. การค้าประเวณี

3) แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ก. การสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตในครอบครัว
- ข. การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง
- ค. กระบวนการบำบัดรักษาแบบผสมผสาน

3. โครงเรื่องแบบประโยค เขียนเป็นประโยคที่สมบูรณ์ โครงเรื่องแบบนี้มีรายละเอียดที่ชัดเจนกว่าโครงเรื่องแบบหัวข้อ ตัวอย่างเช่น เรื่องปัญหาการติดยาเสพติดของวัยรุ่นไทย

1) สาเหตุของการติดยาเสพติด มีหลายสาเหตุทั้งสาเหตุที่เกิดจากตัวเองและจากสิ่งแวดล้อม

- ก. เสพตามเพื่อน เพราะความอยากลอง คิดว่าลองครั้งเดียวคงไม่ติด
- ข. บิดา มารดา หย่าร้างกัน ลูกอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำให้รู้สึกหว่าเหว่ เหงา และเศร้าลึก ๆ
- ค. พ่อแม่ให้เวลากับการทำงานหาเงินและการเข้าสังคม ไม่มีเวลาให้ครอบครัว
- ง. ในโรงเรียนมีกลุ่มนักเรียนที่ทั้งเสพและค้ายาเสพติดเอง ใช้กำลัง ข่มขู่บีบบังคับให้ซื้อขาย

2) สภาพปัญหาของการติดยาเสพติดของวัยรุ่นไทย

- ก. จำนวนวัยรุ่นไทยที่ติดยาเสพติดในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
- ข. ปัญหาที่ตามมาของการติดยาเสพติดคือการก่ออาชญากรรมทุกประเภท

วิธีเขียนโครงเรื่อง

เมื่อได้พิจารณาหัวข้อเรื่องหรือชื่อเรื่องที่เขียน ผู้เขียนควรเตรียมเค้าโครงของเรื่องโดยการเขียนโครงเรื่อง วิธีการเขียนโครงเรื่อง มี 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 รวบรวมความรู้หรือชื่อเรื่องความคิดเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องนั้นไว้เป็นข้อๆ เป็นการร่างเบื้องต้น

ขั้นที่ 2 เลือกหัวข้อที่สำคัญไว้ รวมความรู้หรือชื่อเรื่องความคิดประเภทเดียวกันไว้เป็นพวกๆ แล้วกำหนดเป็นหัวข้อใหญ่

ขั้นที่ 3 นำความรู้และความคิดที่ได้เลือกไว้นั้นมาจัดให้เป็นระเบียบตามวิธีการจัดลำดับ
โครงเรื่อง

ตัวอย่างการเขียนโครงเรื่องเรียงความ

ตัวอย่างที่ 1 เรื่อง พระสมุทฺรเจดีย์

การเขียนโครงเรื่อง

1. ประวัติ
 - 1.1 ผู้สร้าง
 - 1.2 เวลาที่สร้าง
 - 1.3 ความเป็นมา
2. ที่ตั้ง
 - 2.1 ตำบลที่ตั้ง
 - 2.2 เขตที่ติดต่อกัน
3. ลักษณะ
 - 3.1 สิ่งปลูกสร้าง
 - 3.2 แบบ
 - 3.3 ค่าใช้จ่าย
4. ความสำคัญ
 - 4.1 ความสง่างาม
 - 4.2 คุณค่าทางสังคม

ตัวอย่างที่ 2 เรื่อง ความสัตย์

การเขียนโครงเรื่อง

1. ความหมาย

ความเชื่อทางด้าน กาย วาจา ใจ
2. การปฏิบัติตน

โอกาสแสดงความสัตย์
3. ความสำคัญ
 - 3.1 ค้ำยกรองความสัตย์
 - 3.2 คุณประโยชน์ความสัตย์

4. อุทาหรณ์

4.1 ตัวอย่างของความซื่อสัตย์

ตัวอย่างที่ 3 เรื่อง แม่

การเขียนโครงเรื่อง

1. ความหมายของคำว่าแม่
 - แม่เป็นคำที่มีความหมายลึกซึ้งนั้ก
 - แม่เป็นคำแรกที่ลูกพูดได้
 - แม่เป็นคำจับใจ
2. ความผูกพันของแม่กับลูก
 - แม่ให้กำเนิดชีวิต
 - แม่เฝ้าเลี้ยงดูอันตรายปกป้องเลี้ยงดูอย่างอุทิศจิตใจ
 - แม่พร่ำสอน
 - แม่ให้การศึกษา
 - แม่เป็นบูรพาจารย์ของลูก
3. ความสำคัญของแม่
 - พระพุทธองค์ตรัสรับรองความสำคัญของแม่
 - มารดาบิดาเป็นพระพรหมของบุตร มารดาเป็นมิตรในเรือนตน
 - ลูกควรตอบแทนคุณแม่อย่างไร

ตัวอย่างที่ 4 เรื่อง ขนม กาละแม

การเขียนโครงเรื่อง

1. ความหมายของคำว่า กาละแม
2. ลักษณะและวิธีการทำกาละแม
 - 2.1 ลักษณะของ ขนม กาละแม
 - 2.2 วิธีการทำ ขนมกาละแม
 - 2.3 ประโยชน์ของขนมกาละแม

การขยายความโครงเรื่อง

เมื่อได้โครงเรื่องทั้งหมดแล้ว ก็ลงมือเขียนโดยการนำโครงเรื่องที่ทำไว้แล้วมาขยายรายละเอียดสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตลอดทั้งเรื่อง โดยการแบ่งข้อความเป็นย่อหน้าแล้วแต่ความยาวของเรื่อง ส่วนการใช้ภาษากล้อยคำสำนวนควรระมัดระวังท่วงทำนองการเขียนอย่างเหมาะสม ต้องพยายามเขียนให้กระชับชัดเจน ไม่ทำให้เกิดข้อสงสัยใดๆ อาจใช้โวหารต่างๆ ในการเขียน การอธิบาย การให้เหตุผล การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น ใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้อง การสะกดการันต์และการเว้นวรรคตอนไม่ควรผิดพลาด นอกจากนั้นควรคำนึงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม

เมื่อเขียนจบแล้ว ขั้นตอนสุดท้าย คือ การตรวจทานเรื่องที่เขียน ผู้เขียนไม่ควรละเลยขั้นตอนนี้อย่างเด็ดขาด เพราะจะได้ตรวจทานว่าเรื่องที่เขียนนั้นมีเนื้อหาครบถ้วน และใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งวิธีการที่ดีคือ ทิ้งเรื่องที่เขียนไว้สักระยะหนึ่ง แล้วจึงกลับมาอ่านตรวจทาน เพื่อพิจารณา ทบทวนความคิดและเนื้อหาของเรื่องใหม่ หากพบข้อบกพร่องจะได้แก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เกณฑ์ประเมินผลการเขียน โครงเรื่องเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เนื้อหา / แนวคิด	เนื้อเรื่องที่เป็นแนวคิด ในแง่ที่ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้อง กับหัวเรื่องตลอดเรื่อง	เนื้อเรื่องที่เป็นแนวคิด ในแง่ที่ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้อง กับหัวเรื่องบางส่วน	เนื้อเรื่องและแนวคิด สับสน วกวน
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษาถูกต้อง สื่อความ ชัดเจน สละสลวย เหมาะสม อ่านเข้าใจ ง่าย	ใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษาถูกต้อง สื่อความ ชัดเจน เหมาะสม	ใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษาไม่ถูกต้องและ ไม่สื่อความ
3. อักษรวิธี	เขียนสะกดถูกต้อง ทุกคำ	เขียนสะกดผิด ไม่เกิน 5 แห่ง	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

เรื่องที่ 6 การเขียนย่อหน้า

การเขียนย่อหน้า

ย่อหน้า หมายถึง ข้อความตอนหนึ่งซึ่งประกอบด้วยใจความสำคัญและประโยคขยายใจความสำคัญนั้นๆ ให้ชัดเจน เมื่อกล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งจบแล้วพอจะกล่าวถึงเรื่องอื่นก็ต้องขึ้นย่อหน้าใหม่ ซึ่งในแต่ละย่อหน้ามีลักษณะสำคัญดังนี้

1. เอกภาพ

เอกภาพ ได้แก่ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในใจความ ในแต่ละย่อหน้าจะต้องมีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว และส่วนขยายของประโยคที่จะมาสนับสนุนใจความสำคัญจะต้องไม่ออกนอกเรื่อง และประโยคต่างๆ ที่ขยายประโยคใจความสำคัญมีความสัมพันธ์ให้ความหมายต่อเนื่องเป็นเรื่องราวเดียวกัน

2. สัมพันธภาพ

สัมพันธภาพ คือ การโยงความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องระหว่างประโยคแต่ละประโยคในย่อหน้าด้วย วิธีการต่างๆ ให้มีความสมบูรณ์ น่าสนใจ มีความต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้เขียนจะต้องมีศิลปะในการใช้ภาษา ย่อหน้านอกจากจะมีสัมพันธภาพในย่อหน้าแล้วควรมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับย่อหน้าอื่นๆ คือ มีสัมพันธภาพระหว่างย่อหน้าด้วย มีการเชื่อมโยงความคิดในแต่ละย่อหน้าให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน

3. สาระตลภาพ

สาระตลภาพ ได้แก่ การเขียนให้มีสาระเน้นความสำคัญของเรื่อง การเขียนระดับย่อหน้าจะต้องมีการเน้นความ คือการกำหนดปริมาณและตำแหน่งของประโยคขยายความตามความเหมาะสม เพื่อให้ใจความของย่อหน้าสมบูรณ์และเป็นส่วนขยายให้ประโยคใจความสำคัญชัดเจนและเด่นชัด

ดังนั้นการเขียนย่อหน้าจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเขียนให้เนื้อเรื่องภายในย่อหน้าและระหว่างย่อหน้ามีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ ทั้งนี้เพื่อให้การเขียนย่อหน้ามีใจความที่สมบูรณ์และแสดงถึงความคิดหลักได้ชัดเจน

ประเภทของย่อหน้า

ย่อหน้าประกอบด้วยประโยคใจความสำคัญและประโยคขยายใจความสำคัญ การเขียนย่อหน้ามีหลายวิธีแบ่งประเภทของย่อหน้าตามตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญได้ ดังนี้

1. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้า ตัวอย่างเช่น

การสูญเสียมีผลต่อสุขภาพจิต ได้แก่ การสูญเสียโดยที่ผู้สูญเสียไม่ต้องการไม่คาดคิดมาก่อน เช่น การสูญเสียเงินทองอย่างมาก การเสียคนรัก ของรัก ชื่อเสียงเกียรติยศ ความภูมิใจ ความสามารถ ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ทำให้ตนพอใจมีความสุข และการขาดความผูกพันรักใคร่ ความสามัคคีกลมเกลียวและช่วยเหลือกันในครอบครัว

(จากหนังสือเรื่องการสูญเสียกับภาวะสุขภาพ ของ จิตชูทิตย์ ปานปรีชา)

2. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลางย่อหน้า ตัวอย่างเช่น

“พระพิจิตรได้รับขุนแผนและนางวันทองไว้และเลี้ยงดูอย่างดีในจวน อยู่มาได้ประมาณหนึ่งเดือนขุนแผนก็เกิดความรู้สึกรับผิดชอบต่อตัวพระพิจิตรเอง เพราะเหตุว่า ขุนแผนนั้นเป็นผู้มีความผิดนอกจากจะฆ่าขุนเพชรอินทราตตายแล้ว ยังได้ฆ่าฟันรีพลในกองทัพหลวงนั้นล้มตายเป็นอันมาก โทษนี้เป็นโทษกบฏ เป็นโทษที่จะปิดบังกันไม่ได้เพราะผู้ที่ปิดบังนั้นเองจะต้องรับผิดมาก ขุนแผนจึงเข้าไปหาพระพิจิตรและขอร้องให้ส่งตัวเองและนางวันทองไปยังกรุงศรีอยุธยาในฐานะเป็นผู้มีคดีที่เข้ามาขอตัว จะให้ขุนแผนอยู่ในความคุ้มครองของพระพิจิตร ต่อไปนั้นเห็นจะไม่ได้เกียรติทหารของขุนแผนบังคับมิให้อยู่ต่อไปเช่นนั้นได้ เพราะจะเป็นเรื่องเสียหายแก่ตัวพระพิจิตรเองเป็นอันมาก พระพิจิตรได้ฟังก็เห็นด้วยจึงจัดแจงทำหนังสือแจ้งไปยังกรุงศรีอยุธยา ว่าขุนแผนได้เข้ามาขอตัวแต่โดยดีและจะขอสู้คดีกับขุนช้างที่กรุงศรีอยุธยา แล้วพระพิจิตรก็ส่งตัวขุนแผนกับนางวันทองลงไปยังกรุงศรีอยุธยาทางเรือให้มีคนถือหนังสือนั้นไปด้วย ทำนองเป็นหนังสือขอตัว”

(จากหนังสือขุนช้างขุนแผนฉบับอ่านใหม่ พ.ศ. 2543 ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช หน้า 205)

3. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายย่อหน้า ตัวอย่างเช่น

อนึ่งคนที่แสดงตนเป็นคนเพียรแล้ว ก็เหมือนแสดงให้ปรากฏว่า ถ้าแม่ได้รับมอบให้กระทำการหน้าที่ใด ก็คงจะใช้อุตสาหะ วิริยะภาพโดยสม่ำเสมอ เพื่อทำกิจกรรมนั้นๆ ให้บรรลุถึง

ความสำเร็จด้วยดีจึงได้ ดังนี้ เมื่อผู้ใหญ่จะเลือกหาคนในตำแหน่งผู้บังคับบัญชาตน จึงพึงเล็งหาคนเพียรมากกว่าคนที่มีความเกียจคร้านหาความบากบั่นอดทนมิได้

(จากหนังสือเรื่องเมืองไทยจงดั้นเถิด ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)

4. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า ตัวอย่างเช่น

คนไทยถือว่าบ้านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตตั้งแต่เกิดไปจนตาย เพราะคนไทยโบราณใช้บ้านเป็นที่คลอดลูก จะกระทำกันโดยมีหมอพื้นบ้านที่เรียกว่าหมอตำแยเป็นผู้ทำคลอด มิใช่โรงพยาบาลหรือสถานที่ผดุงครรภ์อย่างในปัจจุบัน และที่สุดของชีวิตเมื่อมีการตายเกิดขึ้น คนไทยก็จะเก็บศพของผู้ตายที่เป็นสมาชิกในบ้านไว้ก่อนที่จะทำพิธีเผา เพื่อทำบุญสวดและเป็นการใกล้ชิดกับผู้ตายเป็นครั้งสุดท้าย ดังนั้นบ้านจึงเป็นสถานที่ที่คนไทยใช้ชีวิตอยู่เกือบตลอดเวลาตั้งแต่เกิดจนตาย

(จากหนังสือเรื่องบ้านไทย ของ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ)

5. ย่อหน้าที่ไม่มีประโยคใจความสำคัญ ตัวอย่างเช่น

ขณะที่แม่ยังมีชีวิตอยู่ ลูกต้องตอบแทนพระคุณด้วยการเลี้ยงดูท่าน รักษาเวลาเจ็บไข้ได้ป่วยช่วยทำกิจการงานในครอบครัว เมื่อท่านต้องการอะไรก็ต้องหามาให้บ้างตามความปรารถนา คอยดูแลเอาใจใส่ดูแลเรื่องต่างๆ ให้เหมือนกับตอนที่เรายังเล็ก และจะต้องรู้จักอดทนเสียสละเพื่อแม่ให้สมกับที่แม่เสียสละให้กับลูกตลอดมา

การขยายย่อหน้า ใช้วิธีการเดียวกับการเขียนเนื้อเรื่อง คือการขยายความด้วยการอธิบายให้ครอบคลุมความคิดหลัก เขียนอย่างมีเหตุผล ซึ่งเหตุผลที่นำมาขยายควรเป็นไปได้สมเหตุสมผล และสอดคล้องกัน และเขียนให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา ทั้งการใช้คำและการสร้างประโยค

กิจกรรมที่ 6.1
การเขียนย่อหน้า

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเรียบเรียงย่อหน้าได้ถูกต้อง

คำชี้แจง

นักเรียนนำข้อความไปขยายความเป็นย่อหน้าที่มีข้อความสัมพันธ์กัน และสื่อความหมาย

ชัดเจน

ตัวอย่าง

ข้อความที่กำหนดให้

1. มันเป็นนกกกระสาตัวเป็นสีเทาปากแหลมยาว
2. นกกกระสาตัวหนึ่งบินร่อนลงมาริมบึง
3. ตาสอดสายหาเหยื่อไปเรื่อย
4. บางครั้งมันก็จิกแมลงกินเป็นอาหาร
5. ยืนมองซ้ายขวาอยู่พักหนึ่งแล้วมันก็เริ่มเดินลุยน้ำตื้นริมบึงไปช้า ๆ

นกกกระสาตัวหนึ่งบินร่อนลงมาริมบึงใหญ่ มันเป็นนกกกระสาตัวเป็นสีเทาปากแหลมยาว มันยืนมองซ้ายขวาอยู่พักหนึ่งแล้วมันก็เริ่มเดินลุยน้ำตื้นๆริมบึงไปอย่างช้าๆ ส่วนสายตาของมันก็ สอดสายหาเหยื่อไปเรื่อย และ บางครั้งปากอันแหลมยาวของมันก็จิกแมลงกินเป็นอาหาร

1. เด็กที่ติดเสพติดจะมีท่วงทีและบุคลิกผิดปกติ
2. ครูจะสังเกตเด็กที่เป็นทาสยาเสพติดได้ไม่ยาก
3. ส่วนมากเด็กพวกนี้จะนั่งเหม่อลอย คาปรือ ผอม ซีดเซียว ริมฝีปากเขียวม่วงหงาหวานอน
เสมอ
4. ลักษณะนี้ ถ้าครูไม่สืบสายปลายเหตุมาก่อนผลลงโทษเด็กลงไป จะทำให้เด็กซึ่งหงุดหงิดขุ่น
มัวอยู่แล้ว ฮึดฮัดสู้ครูขึ้นได้ง่ายๆ
5. บางรายเป็นเอามากๆ ถึงขนานนอนฟูพหลังในขณะที่ครูสอนอยู่และเป็นเช่นนี้ตลอดวัน

.....

.....

.....

.....

.....

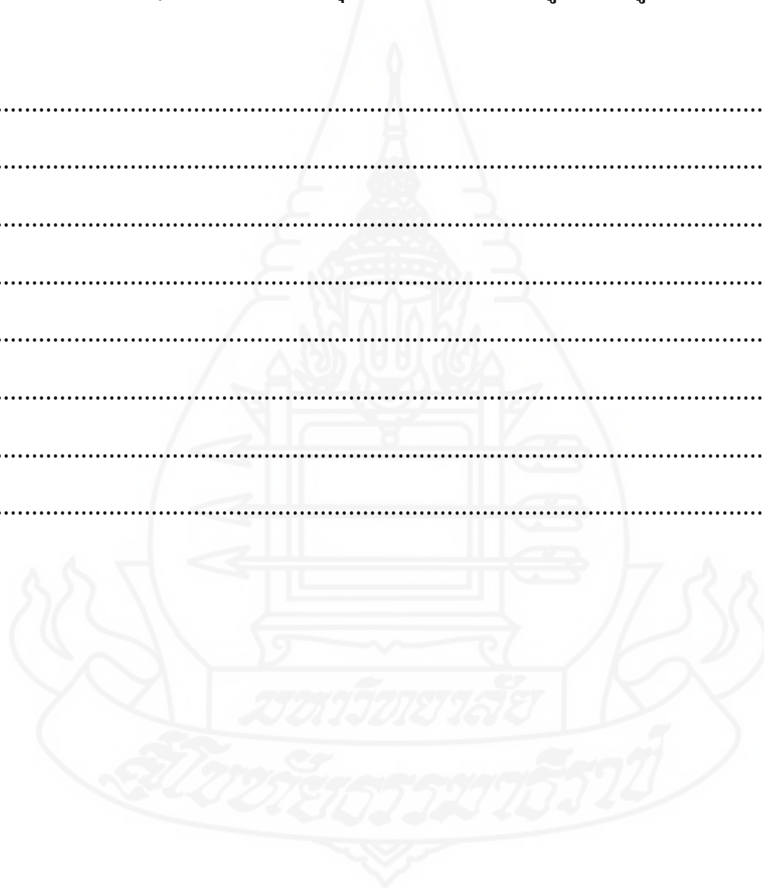
.....

.....

.....

.....

.....

1. บัดนี้พ่อค้าผู้นั้นกลับเป็นตรงกันข้ามเสียแล้ว
2. ธรรมชาติของพ่อค้าย่อมหากำไรอยู่ตลอดเวลา
3. พ่อค้าในตรอกแห่งหนึ่งแต่ก่อนเคยได้ชื่อว่าใจบุญไม่ขูดรีดลูกค้า
4. ทั้งนี้ไม่จำเป็นว่าพ่อค้าผู้นั้นจะเป็นพ่อค้ารายใหญ่หรือรายย่อยและไม่ว่าจะเป็นพ่อค้า
6. หน้าเลือดโดยสันดานหรือมีคุณธรรมเจือปนอยู่บ้างเล็กน้อย
7. แกะซื้อข้าวสารถังละ 48 บาท ไปขายถังละ 60 บาท ได้อย่างหน้าตาเฉย

.....

.....

.....

.....

.....

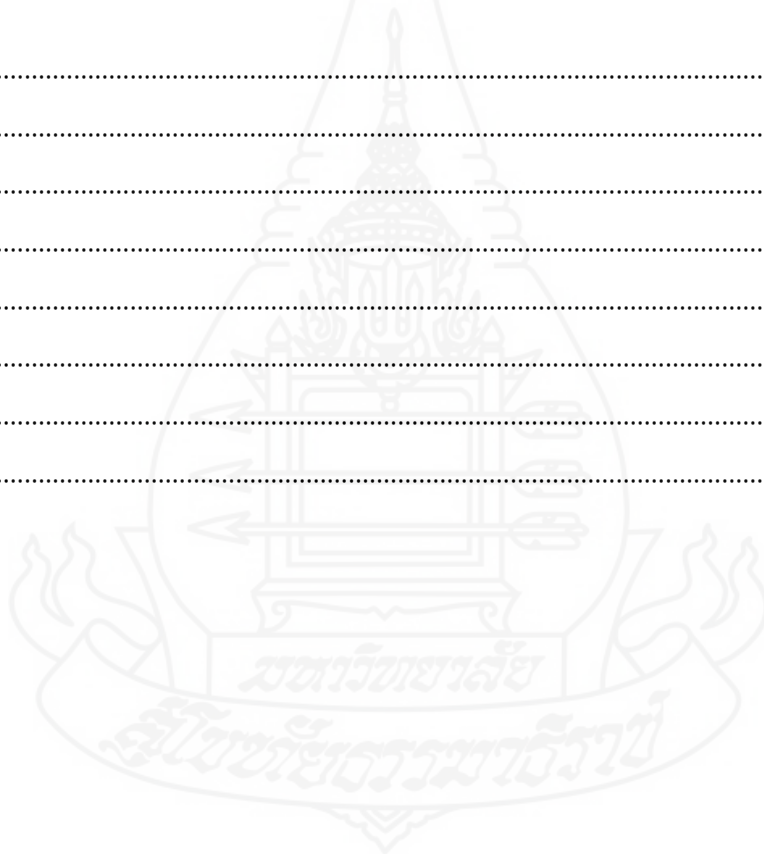
.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์ประเมินการเขียนย่อหน้าเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เนื้อหา	เรียบเรียงเนื้อหาถูกต้อง ตามลำดับเหตุการณ์ สอดคล้องสัมพันธ์กันเรื่อง	เรียบเรียงเนื้อหาไม่ถูกต้อง ตามลำดับเหตุการณ์ เป็นบางส่วน	เรียบเรียงเนื้อเรื่อง สับสน วกวน
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำ เชื่อมโยง ได้ถูกต้อง สื่อความชัดเจน สละสลวย เหมาะสม อ่านเข้าใจง่าย	ใช้ถ้อยคำ เชื่อมโยง ได้ สื่อความไม่ค่อยชัดเจน เท่าที่ควร	ใช้ถ้อยคำ เชื่อมโยง ไม่ถูกต้องและไม่สื่อความ
3.อักขรวิธี	เขียนสะกดถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดผิดไม่เกิน 5 แห่ง	เขียนสะกดผิดมากกว่า 5 แห่ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

เรื่องที่ 7 องค์ประกอบของเรียงความ

องค์ประกอบของเรียงความ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนคํานําของเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถเขียนเนื้อเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถเขียนส่วนสรุปได้

เรียงความมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ คํานํา เนื้อเรื่อง สรุป

คํานํา

เป็นส่วนแรกในการเปิดประเด็นนำเข้าสู่เรื่องที่จะทำให้อ่านเกิดความรู้ และต้องการติดตามเรื่องต่อไป คํานําก็มีความสำคัญไม่น้อย กลวิธีในการเขียนคํานําให้น่าสนใจมีหลายวิธี เช่น

1. เขียนนำด้วยบทร้อยกรอง สุภาษิต สำนวนคำคม หรือ บทเพลง ที่เกี่ยวข้องกับ เนื้อเรื่องหรือชื่อเรื่อง
2. เขียนนำด้วยคำถาม ถ้อยคำสนทนา หรือถ้อยคำสั้นๆ ง่ายๆ รัศกุน่าสนใจน่าติดตามอ่าน
3. เขียนนำด้วย การมุ่งเข้าสู่ประเด็นสำคัญของเรื่อง
4. เขียนนำด้วย ข่าว เหตุการณ์ ในปัจจุบันที่น่าสนใจและเกี่ยวข้อง

การเขียนคำนำที่ดี

1. สามารถเข้าใจผู้อ่านให้อ่านเรื่องนั้นๆ
2. ช่วยนำเข้าสู่ประเด็นสำคัญของเรื่อง
3. เลือกกลวิธีการเขียนคำนำให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะเขียน
4. เนื้อหาย่อหน้าแรกประมาณ 2-3 บรรทัด

ตัวอย่าง การเขียนคำนำ

เขียนนำด้วยบทร้อยกรองในหัวข้อเรียงความเรื่อง ความประหยัด

ทรัพย์มีสี่ส่วน ไชร์	ปูนปั้น
ภาคหนึ่งพึงเกียดกัน	เก็บไว้
สองส่วนเบ็ดเสร็จสรรพ	การกิจ ใช้นา
ยังอีกส่วนควรให้	จ่ายเลี้ยงตัวตน
โคลงโลกนิติ สมเด็จพระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร	

เขียนนำด้วยสุภาษิตในหัวข้อเรียงความเรื่อง การระงับใจตนเอง

โกรธ โน ทุพพณโณ โหติ คนมักโกรธย่อมมีผิวพรรณเศร้าหมอง
 ความโกรธ คือ บุคคลผู้มีจิตใจกราดเกรี้ยวดุคัน กระทบกระวายุอยู่เสมอ เมื่อเกิดความโกรธ
 ขึ้น จิตใจก็เร้าร้อนกำเริบพลอยทำให้ร่างกายชubbผอม ผิวพรรณเศร้าหมองไม่มีสง่าราศี
 จิตใจไม่เบิกบานแจ่มใสเป็นเหตุทำให้ร่างกายทรุดโทรม นอกจากนี้ยังก่อความพินาศเสียหายทั้งแก่
 ตนเองและผู้อื่นอีกด้วย

(พุทธศาสนสุภาษิต ฝ่ายวิชาการการศาสนศึกษา กรมศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ)

เขียนนำด้วยบทเพลงในหัวข้อเรียงความเรื่อง วัยรุ่น

เด็กวันนี้ คือ ผู้ใหญ่ในวันหน้า ชาติศาสนามหากษัตริย์ชื่อสัตย์มั่น จงทำดี จงทำดีไว้ชั่ว
 ชีวิต สิ่งสำคัญเพื่อมุ่งให้ชาติไทยเจริญ

(สร้อย) เยาวชนชาติไทย ต้องหิ่งในความเป็นไทย ชีวิตจิตใจอย่าให้ใครดูหมิ่น

(เพลงเยาวชนไทย แก้ว อัจฉริยะกุล)

เขียนนำด้วยบทเพลงในหัวข้อเรียงความเรื่อง ประเพณีไทย

วันเพ็ญเดือนสิบสอง น้ำกั้นองเต็มตลิ่ง
เราทั้งหลายชายหญิง สนุกกันจริงวันลอยกระทง
ลอย ลอย กระทง ลอยกระทงกันแล้ว
ขอเชิญน้องแก้วมาเล่นน้ำ ราววันลอยกระทง
บุญจะส่งให้เราสุขใจ

(เพลงลอยกระทง แก้ว อัจฉริยะกุล)

เขียนนำด้วยคำถามในหัวข้อเรียงความเรื่อง สวดมนต์ทำไม

เมื่อเห็นท่านผู้เฒ่าผู้ใหญ่อายุสวดมนต์ หลายคนที่เป็นลูกหลานหัวสมัยใหม่ เชื่อในคุณงามความดีของพระพุทธศาสนา และศรัทธาในพระธรรมคำสั่งสอน แต่ไม่ศรัทธาเลยเถิดไปถึงว่า การสวดมนต์ภาวนาหรืออธิษฐานจะช่วยให้เกิดปาฏิหาริย์ได้ ก็มักจะนึกขี้มอยู่ในใจ อย่างน้อยที่สุดก็ไม่สนใจว่าจะเกิดประโยชน์อะไรนอกจากความสบายใจตามวิสัยและเนื้อเรื่องของคนแก่

(มาลัย ชูพินิจ)

เขียนนำด้วยคำถามในหัวข้อ เรียงความเรื่อง รู้เรียนเพื่อเรียนรู้

ท่านคงจะแปลกใจและอดสงสัยไม่ได้ว่าทำไมลูกของท่าน ยิ่งเรียน ยิ่งแย่ง หรืออาจจะไม่รู้ว่ามีมันเกิดขึ้นได้อย่างไร จนกว่าคุณครูขอพบท่านและบอกว่าลูกของท่านเรียนตามคนอื่นไม่ทัน ทำให้เกิดข้อสงสัยว่า เขารู้เรื่อง หรือมีสิ่งใดมารบกวนทำให้เขาไม่สามารถเรียนทันเพื่อนได้

(เด็กกับปัญหาการเรียน : ศศิธร ไพฑูริกุล)

เขียนนำด้วยถ้อยคำสั้นๆ ง่ายๆ รัดกุมในหัวข้อเรียงความเรื่อง แม่ที่รัก

คำว่า “แม่” เป็นคำที่มีความหมายลึกซึ้ง ไพเราะกินใจ สำหรับลูกๆ แม่ คือ ผู้ให้ชีวิต ให้การเลี้ยงดู ให้ความรัก ให้ความห่วงใย ให้ความอบอุ่น ให้ความปลอดภัย ให้ทรัพย์สินเงินทอง ให้การศึกษา แม่ให้ได้ทุกอย่างทุกอย่าง แม่ คือ ผู้ให้ที่ยิ่งใหญ่เหลือคณานับ

เขียนนำด้วย การมุ่งเข้าสู่ประเด็นสำคัญของเรื่องในหัวข้อเรียงความเรื่อง

ภูมิปัญญา ลีลาของเพลง

“เพลงโคราช” ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่หาคุณค่าได้บริเวณอนุสาวรีย์ ท้าวสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา เพลงโคราชนี้มักนิยมไว้สำหรับเล่นแก้บนให้กับผู้ที่มาบนบานศาลกล่าวกับ

ท้าวสุรนารี หรือ คุณย่าโม เพราะมีเรื่องเล่าต่อกันมาว่า ในสมัยที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ท่านโปรดเพลงโคราชเป็นอย่างมาก

(“เพลงโคราช...จากอดีตถึงปัจจุบัน” พรฟ้า และ อริศรา หญิงไทย ฉบับเดือน กรกฎาคม 2546)

เขียนนำด้วยถ้อยคำสนทนาในหัวข้อเรื่องความเรียง สวยรอยสุขภาพ

วันก่อนไปนั่งทานข้าวกับคนกำลังท่วมคนหนึ่ง เราสั่งคอกหมูย่างมา เขาก็ทำท่าละเสียดแต่ไม่กิน แล้วเขาก็บ่นให้ฟังว่า “คนเรานี้ก็แปลกนะ อุดส่าห์ทำมาหารับประทานกว่าจะได้เงินมานี้แทบตาย แต่พอถึงเวลากินแล้วไม่ได้กินไอ้ที่อยากจะกิน ต้องกินอาหารที่ไม่อยากจะกิน” สอบถามต่อได้ความว่า คนนี้เริ่มเป็นห่วงรูปร่างขนาดของตัวเอง รวมทั้งสุขภาพด้วย เพราะเป็นที่รู้กันทั่วไปว่า คนอ้วนมักจะเป็นโรคอะไรง่ายกว่าคนผอม

(ลดความอ้วนอย่างสบายใจ ฝ่ายวิชาการแม่บ้านทันสมัย)

กิจกรรมที่ 7.1
การเขียนคำนำเรียงความ

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนคำนำได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำนำจากหัวข้อเรื่องต่อไปนี้

1. “ถ้าข้าพเจ้าเป็นเศรษฐี”

.....

.....

.....

2. “การจราจรในกรุงเทพฯ”

.....

.....

.....

3. “งานประเพณีสงกรานต์พระประแดง”

.....

.....

.....

4. “เด็กไทยในทศวรรษหน้า”

.....

.....

.....

5. “ครูในอุดมคติของฉัน”

.....

.....

.....

เกณฑ์ประเมินการเขียนคำนำ เรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เขียนคำนำ	คำนำไม่ยาวเกินไป ประโยคนำน่าสนใจ เนื้อหาบอกรายละเอียดของ เรื่องได้	คำนำไม่ยาวเกินไป ประโยคนำไม่เร้า ความสนใจ เนื้อหา บอกรายละเอียดของเรื่องได้ บ้าง	คำนำยาวเกินไป ประโยคนำไม่เร้า ความสนใจ รายละเอียดของเรื่อง น้อย
2. การใช้ภาษา	ใช้คำตรงความหมาย กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย	ใช้คำไม่ตรง ความหมาย ไม่กระชับ ไม่ชัดเจนเข้าใจยาก	ใช้คำไม่ตรง ความหมาย ไม่ กระชับ ไม่ชัดเจน เข้าใจยาก
3.อักขรวิธี	เขียนสะกดถูกต้อง ทุกคำ	เขียนสะกดผิด ไม่เกิน 5 แห่ง	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

การเขียนเนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่องของเรียงความเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นส่วนที่เสนอความรู้ ความคิด หรือ ความรู้สึกของผู้เขียนอย่างแจ่มแจ้ง

เนื้อเรื่องเป็นส่วนที่ยาวที่สุดของงานเขียน เนื่องจากเป็นส่วนที่รวมความคิดและข้อมูล ทั้งหมดที่ผู้เขียนค้นคว้ารวบรวมมาเสนออย่างมีระเบียบ มีระบบและเป็นขั้นตอน ทำผู้อ่านรับรู้และ เข้าใจสาระสำคัญทั้งหมด ด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่เชื่อมโยงกันโดยตลอด การเขียนเนื้อเรื่องจึง ควร เริ่มต้นจากการวางแผนการเขียนให้ชัดเจน รัดกุม กะทัดรัด จากนั้นจึงประมวลความคิด ทั้งหมดไว้ในรูปของการวางโครงเรื่อง เป็นประโยคใจความสำคัญ แล้วจึงเขียนขยายความประโยค ใจความในย่อหน้าอาจทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การอธิบายให้รายละเอียดหรือคำจำกัดความ เป็นการขยายใจความสำคัญซึ่งการอธิบายหรือให้ รายละเอียด เป็นวิธีการที่นิยมใช้กันทั่วไปเมื่อต้องการขยายความให้เป็นที่เข้าใจแจ่มชัดยิ่งขึ้น ส่วน การขยายใจความสำคัญด้วยการให้คำจำกัดความมักใช้ในตอนต้นเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ ความหมายของคำที่จะใช้ หรือเพื่ออธิบายขอบเขตของความหมายของเรื่องที่ต้องการเขียน

ตัวอย่าง

ถั่วพู น. ชื่อถั่วชนิดหนึ่ง เป็นพืชล้มลุก ลำต้นเลื้อย ใบประกอบออกจากลำต้นแบบสลับมี ใบย่อย 3 ใบ ใบรูปไข่ล้อมปลายใบและขอบใบแหลม ออกดอกเป็นดอกย่อยสีขาวอมม่วง ผักแบบ ยาวมี 4 ปีก เมล็ดภายในกลม ผิวมัน ปลูกโดยใช้เมล็ด ปลูกได้ทั่วไปทุกภาคของประเทศ

ผักถั่วพูเป็นผักที่กรอบ รสอร่อย ใช้รับประทานสด ๆ หรือลวกราดกะทิ หรือผัดกับน้ำมัน เป็นเครื่องเคียงน้ำพริกขมิ้นเงิน ใส่ทอดมันหรือแกงเผ็ด เป็นต้น

(จากหนังสือ สมุนไพรใกล้ตัว ของ สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน หน้า 65)

2. การยกตัวอย่าง เป็นการขยายประโยคเพื่อให้เข้าใจชัดเจนแจ่มแจ้ง ซึ่งใน บางครั้งอาจต้องอธิบายใจความสำคัญเล็กน้อยแล้วจึงให้ตัวอย่าง อาจเป็นตัวอย่างเดียวแต่ชัดเจน และมีการอธิบายขยายความ หรือมีหลายตัวอย่างก็ได้

ตัวอย่าง

จะกล่าวถึงกำลังก่อน คนเราลำพังเพียงคนเดียวก็ทำงานให้เท่าที่คนหนึ่งจะสามารถทำได้ เช่น ยกน้ำหนัก ยกเสา ยกชุง คนคนเดียวยกไม่ไหว แต่เมื่อรวมกันเข้าหลายๆ คนก็อาจยกได้ตึก โรงเรียนหลังใหญ่ ต้องกินเงินทองมาก ลำพังคนเดียวไม่สามารถจะสร้างได้ แต่ถ้ารวมกำลัง ทรัพย์ของคนหลายคนเข้าก็อาจสร้างได้...

(สอวศ์ คำเนินสวัสดิ์ จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร)

3. การเปรียบเทียบ ซึ่งเปรียบเทียบในลักษณะอุปมาโวหารหรือยกเป็น

อุทาหรณ์เพื่อให้เข้าใจสิ่งที่ต้องการกล่าวชัดเจน หรือเปรียบเทียบ 2 สิ่ง ซึ่งมีส่วนคล้ายและแตกต่างกันเพื่อให้เข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

เรารับประทานอาหารเพื่อช่วยให้ร่างกายของเราเจริญเติบโตและแข็งแรง อาหารจะช่วยให้ร่างกายของเราสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้เมื่อเรามีร่างกายที่สมบูรณ์แล้ว เราขอต้องการความรู้ ความคิดให้บังเกิดแก่ตัวเราด้วยเช่นกัน หนังสือคืออาหารสมอง ที่จะช่วยให้พัฒนาความรู้ความคิดของเราให้มีความก้าวหน้าและก้าวไกล เราคงไม่ต้องการเป็นเพียงแค่มนุษย์ที่มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์โดยขาดความรู้ความคิด ในการดำรงชีวิตหรือประกอบอาชีพเท่านั้น

(สุวัศสา เสริมศิลป์ หนังสือคือชีวิต)

4. การให้เหตุผล การขยายใจความสำคัญด้วยการให้เหตุผล อาจเป็นไป

ในลักษณะขึ้นย่อหน้าด้วยประโยคใจความสำคัญซึ่งเป็นผล แล้วกล่าวถึงเหตุเป็นการขยายความ หรืออาจใช้เหตุเป็นประโยคใจความสำคัญ แล้วขยายความโดยแสดงผลก็ได้ทั้ง 2 วิธี ย่อหน้าลักษณะนี้จำเป็นสำหรับงานเขียนที่ต้องการวิเคราะห์หรือแสดงความคิดเห็น ข้อสำคัญต้องมีสัมพันธภาพคือความเกี่ยวเนื่องของใจความซึ่งเป็นเหตุผลรับกัน และมีการลำดับความอย่างดีเพื่อความน่าเชื่อถือด้วย

ตัวอย่าง

การแสดงความห่วงใยและความเอาใจใส่ต่อผู้สูงอายุ ไม่ใช่จะพึงกระทำเฉพาะวันใดวันหนึ่งเท่านั้น แต่ควรจะหมั่นคอยไต่ถามความเป็นอยู่ สารทุกข์สุขดิบของท่านอยู่เสมอ และต้องให้ท่านมีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย เพราะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญยิ่งของลูกหลาน ผู้เป็นลูกหลานที่มีโอกาสอยู่ปรนนิบัติดูแลใกล้ชิดผู้สูงอายุ ก็ควรจะภูมิใจ แม้ว่าจะป็นงานที่ต้องเสียสละและอดทนยิ่ง

(จินดารัตน์ สิ้นเจริญกุล มติชน 14 เม.ย. 41)

การเขียนส่วนเนื้อเรื่องนิยมใช้วิธีการดังที่กล่าวมาโดยมีทั้ง การขยายความด้วยการอธิบาย การเปรียบเทียบและการยกตัวอย่างประกอบและการให้เหตุผล ปะปนกันไป ทั้งนี้จุดมุ่งหมายสำคัญของการขยายใจความสำคัญก็เพื่อให้ประโยค ชัดเจนขึ้น

เกณฑ์ประเมินการเขียนเนื้อเรื่อง เรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เขียนเนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องสอดคล้อง สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ดำเนินเรื่องไม่สับสน วกวนน่าสนใจ ให้ ข้อคิดแก่ผู้อ่าน	เนื้อเรื่องสอดคล้อง สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ดำเนินเรื่องสับสน วกวนบ้าง	เนื้อเรื่องไม่ สอดคล้องไม่ สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ดำเนินเรื่องสับสน วกวน
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำภาษาได้ ถูกต้อง เหมาะสมกับ เนื้อเรื่อง สื่อ ความหมายชัดเจน	ใช้ถ้อยคำภาษาได้ ตรง กับเนื้อ เรื่อง แต่สื่อ ความไม่ค่อยชัดเจน	ใช้ถ้อยคำภาษาไม่ ตรงกับเนื้อ เรื่อง และสื่อความไม่ ชัดเจน
3.อักขรวิธี	เขียนสะกดถูกต้อง ทุกคำ	เขียนสะกดผิด ไม่เกิน 5 แห่ง	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

การเขียนส่วนสรุป

การสรุปคือการปิดเรื่อง หรือเป็นการเขียนทิ้งท้ายหรือปิดเรื่อง ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกประทับใจ การสรุปจะต้องชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านจับประเด็นความคิดสำคัญให้ถูกต้องยิ่งขึ้น การเขียนสรุปควรใช้ภาษาสั้นๆ กระชับ และให้น่าอ่าน

วิธีเขียนสรุปมีหลายแบบ ในที่นี้จะยกแบบอย่างการสรุปที่นิยมเขียนกัน ซึ่งมีอยู่ 5 วิธีคือ

1. สรุปด้วยการฝากข้อคิด เช่น

“.....ชีวิตมนุษย์ที่จะนับว่าสมบูรณ์มีค่าในตัวเองและต่อผู้อื่น จึงไม่ควรจำกัดการศึกษาของตนไว้เพียงกฎหมายของรัฐกำหนด แต่สมควรศึกษาหาความรู้จนตลอดชีวิตของตน การหยุดนิ่งไม่ขวนขวายหาความรู้อยู่เสมอ ก็เท่ากับทำตนให้ถอยหลัง พ้นไปจากแสงประทีปแห่งปัญญานั้นเอง”

(ชีวิตกับการศึกษา : สมนึก เนินทราย)

2. สรุปด้วยการย้ำให้เห็นความสำคัญ เช่น

“ภาษาเป็นสิ่งสำคัญของบ้านเมือง ขอให้ช่วยกันรักษามาตรฐานของภาษาไทยอย่าให้ทรุดโทรม”

(ลักษณะอันเป็นอัจฉริยะของภาษาไทย : ปัญญา ทรงเสรี)

3. สรุปด้วยคำคม คำสุภาษิต หรือคำประพันธ์ เพื่อนำมาสนับสนุนความคิดให้เด่นชัด เช่น

บ้านเมืองจะเรืองรุ่ง	ถ้าเรามุ่งร่วมสร้างสรรค์
กอปรกิจตามสิทธิ์พลัน	หน้าที่นั้นขยันทำ
เยาวชนคนรุ่นใหม่	ปัญญาไวไม่ถล่า
สังคมสมบูรณ์ล้ำ	ด้วยกิจกรรมของพวกเขา

(เราจะปรับปรุงตนเองและสังคมอย่างไร : สุนันทา เขียวจันทร์)

4. สรุปด้วยการสั่งสอน เช่น

“.....เราทั้งหลายถึงควรถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องช่วยกันอนุรักษ์ภาษาไทยไว้ด้วยการไม่ประพฤติปฏิบัติสิ่งใด ที่จะเป็นการทำให้ภาษาไทยของเราเสื่อมลง และต้องพยายามเสริมสร้างภาษาของเราทุกด้านทุกโอกาสที่สามารถที่จะกระทำได้ แล้วภาษาไทยของเราก็จะดำรงอยู่กับคนไทยตลอดไป”

(ภาษาไทยของเรา : จิรวัดน์ สิทธีดำรง)

5. สรุปด้วยการแนะนำและชักชวน เช่น

“.....ในวันแม่แห่งชาติ และวันเฉลิมพระชนมพรรษาปีนี้ ทุกๆ ท่านคงจะได้ระลึกถึงองค์สมเด็จพระแม่แห่งชาติ ด้วยความสำนึกตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณ แล้วร่วมกายร่วมใจกัน โดยสมานฉันท์ เพื่อถวายชัยมงคลและบูชาพระมหากรุณาธิคุณ ทั้งนั้นด้วยปฏิบัติบูชาโดยนัยที่กล่าวแล้ว”

(แม่ : พระราชินีพันซ์ของ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร)

เกณฑ์ประเมินการเขียนสรุป เรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เขียนสรุป	เขียนสรุปเรื่องได้ ชัดเจนสมบูรณ์ น่าประทับใจ	เขียนสรุปเรื่องได้ ค่อนข้างชัดเจน น่าประทับใจ	เขียนสรุปเรื่องไม่ ชัดเจน ไม่สมบูรณ์
2. การใช้ภาษา	เขียนประโยคได้ ถูกต้องเหมาะสม สื่อ ความได้ชัดเจน	เขียนประโยคได้แต่ ไม่ชัดเจน เข้าใจยาก	เขียนประโยค ไม่ ถูกต้องไม่ชัดเจน เข้าใจยาก
3. อักษรวิธี	เขียนสะกดถูกต้อง ทุกคำ	เขียนสะกดผิด ไม่เกิน 5 แห่ง	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

เรื่องที่ 8 การเขียนเล่าเรื่อง

การเขียนเล่าเรื่อง

การเขียนเล่าเรื่องเป็นการเขียนเกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัวหรือเรื่องที่น่าสนใจ การเขียนประเภทนี้ส่วนมากใช้บรรยายโวหารและมือธิบายโวหารประกอบ การเขียนเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นจริงอาจไม่ต้องวางโครงเรื่องอย่างรัดกุมเช่นเดียวกับการเขียนประเภทอื่น อาจกำหนดโครงเรื่องอย่างง่ายๆ เริ่มต้นจากค่านำ หัวข้อเรื่องหรือลำดับเหตุการณ์ จนถึงบทสรุป ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าจะเขียนอย่างไรจึงจะสามารถเล่าสิ่งที่ต้องการให้ได้ดีที่สุดเท่านั้น

จุดประสงค์ในการเขียน

1. เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน
2. เพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และข้อคิดให้ผู้อื่นทราบ
3. เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก อารมณ์
4. เพื่อเป็นคติสอนใจและเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

ลักษณะของการเล่าเรื่องที่ดี

1. มีการเริ่มเรื่องที่ดี
2. มีรายละเอียดที่น่าสนใจ
3. ประกอบด้วยตัวละคร บุคคลหรือสิ่งที่น่าสนใจ
4. เป็นเรื่องหรือเหตุการณ์ที่ไม่ใช่ปกติธรรมดา
5. มีจุดสุดยอดที่ตื่นเต้นเร้าใจ
6. แทรกความขบขัน
7. ทำให้เกิดความเข้าใจใคร่ติดตาม
8. จบเรื่องเหมาะสม

วิธีการเขียนเล่าเรื่อง

1. เตรียมเนื้อเรื่อง
 - 1.1 เลือกเนื้อเรื่องหรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจ และประทับใจผู้เล่ามากที่สุด
 - 1.2 เรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเริ่มตั้งแต่การนำเรื่องไปสู่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจที่สุด แล้วจบด้วยการสรุปเป็นข้อคิด ข้อเตือนใจ ข้อเสนอแนะหรือทิ้งให้คิด
 - 1.3 พิจารณาเนื้อเรื่องที่จัดระดับให้มีความสั้นยาวพอเหมาะกัน
 - 1.4 เลือกใช้สำนวนภาษาให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
2. กำหนดโครงเรื่องที่เตรียมไว้ โดยแยกส่วนคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป

การเตรียมโครงเรื่อง

1. ที่มาของเรื่อง
 2. สถานที่และเวลาที่เกิดเรื่อง
 3. ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีบทบาทสำคัญในเรื่อง
 4. เรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับ
 5. ผลอันเนื่องมาจากเรื่องหรือเหตุการณ์สำคัญ
3. ลงมือเรียบเรียง ตามลักษณะต่างๆ ดังนี้
 - 3.1 ตามลำดับเวลา เกิดก่อนไปสู่ปัจจุบันตามลำดับเวลา
 - 3.2 ตามลำดับหัวข้อ จากหัวข้อสำคัญมากไปหาความสำคัญน้อย
 - 3.3 โดยการอธิบาย วิเคราะห์เรื่องราวตามลำดับความสำคัญของเรื่อง
 4. ใช้ประโยคนำเรื่องที่ชวนให้ผู้อ่านสนใจ เช่น
 - เรื่องนี้ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ แต่ก็เกิดขึ้นแล้วเมื่อวานนี้เอง
 - กว่าจะเกลี้ยกล่อมให้คุณพ่อซื้อเครื่องรับโทรศัพท์ได้ จะต้องใช้ความพยายามอย่างมาก
 5. นำไปสู่จุดสุดยอด ซึ่งได้แก่จุดที่น่าสนใจหรือซับซ้อนที่สุดของเรื่อง จุดสุดยอดเป็นจุดที่เรื่องหรือเหตุการณ์ทั้งหมดดำเนินไปสู่ และต่อจากจุดสุดยอดจะมีเรื่องที่ต้องกล่าวอีกเพียงเล็กน้อยก็จบ
 6. จบเรื่องในลักษณะที่ชวนให้ผู้อ่านรู้สึกว่าจะขัดแย้งหรือมีปัญหาต่างๆ ได้คลี่คลายไปแล้ว และรู้สึกดีใจว่าอะไรเกิดขึ้นกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้อ่านควรจะรู้สึกว่าคุณเข้าใจเรื่องทั้งหมดแจ่มแจ้งเมื่อได้อ่านเรื่องจบลง
 7. ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาไทยให้เหมาะสมแก่เรื่องและตัวละคร

8. ลีลาการเขียน

8.1 การเลือกสรรคำ ควรใช้คำธรรมดาๆ ก่อให้เกิดความรู้สึก ใช้สำนวนไทย ใช้คำกะทัดรัด ไม่ใคร่ใช้ภาษาถิ่น คำย่อ ตัวเลขที่ไม่เป็นทางการ

8.2 การใช้โวหาร โวหารในการเขียนมี 5 ชนิด คือ

8.2.1 บรรยายโวหาร เป็นโวหารที่สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน เพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ

8.2.2 เทศนาโวหาร เป็นโวหารสั่งสอน ชักจูงใจ

8.2.3 อุปมาโวหาร เป็นโวหารแสดงผลและการยกตัวอย่าง

ตัวอย่าง

แกงเลียง

ช่วงที่ผมเป็นเด็กโตพอจะจำความได้ ตามีอาชีพทำไร่ (ความจริงน่าจะเรียกว่าสวน) เป็นที่ดินแปลงเล็กๆ เนื้อที่ไม่ถึง 10 ไร่ เข้าของทุกวันเว้นวันพระพ่อใส่บาตรพระที่มารับบิณฑบาตที่แพ ท่าปลายสะพานหน้าบ้านเสร็จ ตากับยายจะเดินไปไร่ผ่านหลังบ้านคนอื่นไปเพียงสองบ้านก็ถึงไร่แล้ว ตาชอบนุ่งกางเกงจิ้นสีดำหรือโสร่ง ใส่เสื้อแขนยาวสีน้ำเงินคาดพุงด้วยผ้าขาวม้าสวมงอบแบบจอบหน้าแคบคมกริบไว้บนไหล่ และมีมัดหัวตัดยาวสอกกว่าเหน็บหลังไปด้วยอีกหนึ่งเล่ม

ส่วนยายแต่งตัวแบบอยู่กับบ้านนุ่งโจงกระเบนใส่เสื้อดำคอกระเช้า บางทีก็มีเสื้อแขนสั้นใส่ทับอีกตัวหนึ่ง แต่ไม่ติดกระดุมเพราะเป็นฝ่ายชาย ใส่เสื้อไปก็เพื่ออาศัยกระเป๋าวีใส่เงินเท่านั้น ยายกระเดียดกระบุงใบใหญ่ไปด้วยในกระบุง มีมัดเล็กๆ เชี่ยนหมาก ของยาย กระป๋องยาสูบของตา และคันซั้งแบบที่มีงานห้อยลงมาด้านล่างสำหรับซั้งผักผลไม้ที่เก็บจากไร่ขายให้กับแม่ค้า

ที่ไร่ของตาปลูกต้นไม้ไว้หลายประเภททั้งยืนต้นและล้มลุก มีบ่อที่ขุดไว้เก็บน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง และเก็บปลาที่มากับน้ำหลากไว้ให้วิดบ่อจับปลากันปีละหน พี่ชื่ที่ทำรายได้ให้กับไร่ของตาตลอดปีคือถั่วฝักยาว แตงโมอ่อน กลั้วน้ำว่า พัก ข้าวโพด บวบ พักทอง มะเขือจานและพริกชี้หนู พอตาไปถึงไร่ก็จะคายหญ้า หรือไม้ที่ขุดดินยกพูนสูงขึ้นเป็นแปลง เตรียม ปลูกผักรุ่นต่อไปด้วยจอบ ส่วนยายจะเดินเก็บผักที่แก่ได้ขนาด แล้วใส่กระบุงมากองแยกประเภทไว้ที่แคร่ไม้ไผ่ ใต้ต้นมะม่วง สายหน่อยแม่ค้าก็แวะมาหาไป

สมัยนั้นพ่อผมเป็นครูเงินเดือนไม่ถึง 600 บาท แต่ยายก็เก็บผักขายที่ไร่ได้เงินวันละเกือบ 20 บาท ทุกวัน ถ้าเป็นสมัยนี้การใช้ชีวิตของตากับยายก็คงจัดเข้าลักษณะ “เศรษฐกิจพอเพียง” เหมือนกันนะครับ

มีผักอีกหลายอย่างที่ปลูกไว้ที่ไร่บ้าง ที่บ้านบ้าง สมัยนั้นขายไม่ได้ เพราะไม่มีคนซื้อมีแต่ขอกันกิน คือจำพวก ข่า ตะไคร้ มะกรูด ผักชีฝรั่ง กะเพรา โหระพา แมงลัก ตำลึง ฯลฯ แค่นี้เข้ามาตะโกนอยู่หลังบ้านว่าขอผักไปแกงบ้างเนื้อเท่านั้นเอง พวกเราชาวทุ่งรู้กันครับว่าของอะไรขายได้ขายไม่ได้ ถ้าเป็นของที่ขายได้เขาก็จะซื้อ

ชาวบ้านแถวบ้านผมสมัยก่อนเวลาจับไข่ได้ป่วยมักกินยาแผนโบราณ เด็กๆ เป็นหัด อีสุกอีใส ก็กินยาเขียวกระทุ้งไม่นานก็หาย หลานซัดเบาปัสสาวะไม่ออก ตาจะบุดเอารากมะละกอ มาล้างผ่านเป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ น้ำต้มกับสารส้มให้กิน ไอเจ็บคอตาก็จับกวาดยาแสงหมึก มีน้ำมะนาวเป็นกระสาย ถ้าไม่หายแสดงว่าอาการหนักมากหน่อยก็ไปหาปู่เคลือบ หมอยาแผนโบราณ เจ็บคยาใส่หม้อดินปักเกลวมาต้มกิน สมัยนั้นมีสถานีอนามัยแล้วครับ อยู่ไม่ไกลด้วย แต่ชาวบ้านไม่ชอบไปรักษาเพราะกลัวเข็มฉีดยา

เมื่อรักษากันแบบโบราณก็ต้องมี “ของแสลง” คือห้ามกินอาหารอย่างโน้นอย่างนี้ ผมเข้าใจเอาเองว่าคงจะทำให้ตัวเรามีฤทธิ์ในการรักษาอาการเจ็บป่วยได้น้อยลง เมื่อผมเป็นเด็กเวลาไม่สบายยายจะเป็นผู้กำกับรายการอาหาร เพราะเป็นหลานรักได้กินแต่ “ข้าวจานน้ำ” คือขยายคดข้าวสุกใส่จาน เทน้ำร้อนลงไปให้ท่วมข้าว กินกับปลาช่อนเค็มปิ้งทุบจนแหลกทุกมื้อ บางทีร้ายกว่านั้น เพราะปลาที่แสลงก็กินข้าวกับเกลืออยู่บ่อยๆ โชคดีที่ “พื้นไข่” แล้วอยากกินอะไรขอให้บอก ยกขนาดไหนยายก็ทำให้กิน

ที่น่าสังสารกว่าผมคือแม่ น้ำ และผู้หญิงทั้งหลายที่ต้องผ่านด่าน “ความเป็นแม่” สมัยนั้นนอกจากอาการแพ้ท้องจนกินอะไรไม่ได้แล้ว พอกินได้ก็ต้องเลือกกินแต่ของที่แสลงไปถึงลูกในท้อง การคลอดก็ต้องคลอคกับหมอดำแย ต้องอยู่บนกระดานไฟที่แสนร้อน แม่สมัยก่อนส่วนใหญ่เลี้ยงลูกด้วยนมตัวเอง トラบใดที่ลูกยังไม่หย่านมแม่ก็ต้องระมัดระวังเรื่องการกินอาหาร เพราะลูกอาจท้องเสียได้

ไม่น่าแปลกใจที่ผู้หญิงสมัยก่อนซึ่งผ่านความเป็นแม่มาแล้วเมื่อสูงวัยจึงเจ็บนั้นปวดนี้ต้องบิบบดองนวดกันเป็นประจำ คงจะขาดสารอาหารนั่นเอง เพราะนอกจากถูกลูกแย่งไปแล้วยังถูกห้ามกินโน้นกินนี่เสียอีก อ่านแล้วท่านผู้อ่านคิดถึงพระคุณของแม่เหมือนผมไหมครับ

อาหารประจำของผู้หญิงท้องจะเป็นอาหารจืดๆถ้าเป็นเนื้อสัตว์ก็จะปรุงโดยวิธีต้ม ปิ้งย่าง ไม่มีรสเปรี้ยว เค็ม หรือเผ็ด ในช่วงนี้อาหารประจำสำหรับคือ “แกงเลียง” ซึ่งเป็นแกงจืดโบราณ

ปรุงจากผักพื้นบ้านสารพัดที่ไปเก็บมาจากรอบๆบ้านกับปลาอย่างเพื่อบำรุงครรภ์และเรียกน้ำนม ผมก็พลอยได้กินไปด้วย ยายกับแม่ของผมแกงเลียงได้อร่อยมาก

แกงเลียงที่บ้านผมสมัยนั้นแกงกับปลาที่ย่างใหม่ๆ ไม่ใช่ปลากรอบนะครับ และได้แกงใส่กุ้งสดเหมือนในสมัยนี้ ไม่ใช่เพราะกุ้งหายากหรือแพงนะครับ กุ้งนางตัวโตในแม่น้ำน้อยหน้าบ้านผมนั้นแค่คาลงไปค่อยๆใช้มือรูดไปตามเสาสะพานทำน้ำก็จับกุ้งมาทำกับข้าวได้แล้ว ที่ไม่ใช่กุ้งสด เพราะมันผัดผัดตัวต่างหาก ผักก็ไปเก็บมาจากไร่ ประกอบด้วยหัวปลี ฟักทอง บวบ ตำลึง ข้าวโพดสดเกือบแก่จัดที่หักมาจากต้น (ไม่ใช่ข้าวโพดอ่อนฝักเล็ก ๆ) และที่จะขาดไม่ได้เลยคือใบแมงลัก

เนื้อปลาย่าง นอกจากโขลกเป็นน้ำแกงแล้วยังฉีกเป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ในน้ำแกงด้วยน้ำแกงมีสีเขียวขุ่น เพราะหัวปลีและน้ำนมจากข้าวโพดที่ผ่านใส่ลงไปปรุงรสเค็มด้วยเกลือ น้ำแกงเลียงหวานเพราะความหวานจากผักสดๆ โดยไม่ต้องอาศัยน้ำตาลหรือผงชูรสสักเกลือเดียว หอมพริกไทยจุกุกินกับข้าวร้อนๆ เจริญอาหารดีนัก

(พ่อบ้านท่าคริว หนานคำ, สกลุไทย ฉบับที่ 2545)

ข้อสังเกต

1. เรื่องนี้ผู้เขียนนำเอาความประทับใจในอดีตมาเล่า
2. บรรยายกาของเรื่องที่เล่าเป็นชนบท แสดงวิถีชีวิตชาวไทย
3. สารที่นำเสนอชี้ให้เห็นวิถีชีวิต “แบบพอเพียง”
4. ผู้เขียนใช้ศิลปะการถ่ายทอดได้น่าสนใจและชวนติดตาม
5. ผู้อ่านจะเห็นภาพความเป็นอยู่ และอาหารการกิน ที่เป็นแบบธรรมชาติ
6. น้ำเสียงของผู้เล่ามีความสุขที่ได้ย้อนอดีต และถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับรู้
7. เรื่องเล่านี้จัดเป็นสารคดี

เกณฑ์ประเมินการเขียนเล่าเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. เนื้อหา	มีเนื้อหาสาระ ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มี รายละเอียดสนับสนุน หลากหลาย	มีเนื้อหาสาระ ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มี รายละเอียดสนับสนุน บ้างเล็กน้อย	มีเนื้อหาสาระยังไม่ ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มีรายละเอียด สนับสนุนน้อยมาก
2. การใช้ภาษา	เขียนประโยคได้ ถูกต้องเหมาะสม สื่อ ความได้ชัดเจน	เขียนประโยคได้แต่ ไม่ชัดเจน เข้าใจยาก	เขียนประโยค ไม่ ถูกต้องไม่ชัดเจน เข้าใจยาก
3. อักษรวิธี	เขียนสะกดถูกต้อง ทุกคำ สะอาด เป็น ระเบียบ	เขียนสะกดผิดไม่เกิน 5 แห่ง สะอาด เป็น ระเบียบ	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง ไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

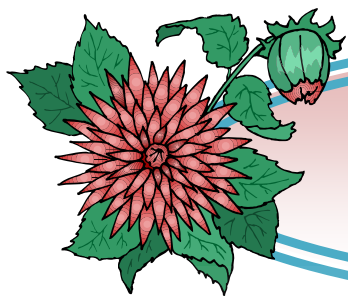
เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

เรื่องที่ 9 การเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น

ความหมายของการเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์

การเขียนแสดงความคิดเห็นมักปรากฏในรูปของบทความตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น

องค์ประกอบของการเขียนแสดงความคิดเห็น

1. ประเด็นสำคัญ ผู้เขียนจะต้องสรุปประเด็นสำคัญให้ได้ว่า จะเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอะไร
2. ข้อมูลสนับสนุน ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น และนำข้อมูลมาประกอบการเขียน เพื่อให้ผู้อ่านเชื่อถือและคล้อยตาม โดยข้อมูลนั้นอาจเป็นข้อเท็จจริงที่ได้รับการพิสูจน์แล้ว สิ่งสำคัญควรเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งความรู้ที่น่าเชื่อถือ

หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

การเลือกเรื่อง ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่เป็นที่สนใจของสังคมหรือเป็นเรื่องที่ทันสมัย อาจเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ หรือข่าวเหตุการณ์ประจำวัน ทั้งนี้ผู้เขียนต้องมีความรู้และเข้าใจเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เพื่อที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้ง

การให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลที่มีข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ สามารถพิสูจน์ได้ทางกายภาพ โดยการรับรู้จากอวัยวะรับสัมผัส ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย อ่างอิงแหล่งที่มาและเป็นเหตุเป็นผล

การแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นต่อได้ 4 ลักษณะดังนี้คือ

- 1) การแสดงความคิดเห็นเพื่อตั้งข้อสังเกต เช่น วัยรุ่นไทยกับการใช้อินเทอร์เน็ต
- 2) การแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริง เช่น

- 3) การแสดงความคิดเห็นเพื่อโต้แย้งข้อเท็จจริง เช่น การกินยาลดความอ้วนของวัยรุ่น
- 4) การแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินค่า เช่น หัวข้อเรื่อง การวิจารณ์เรื่องสั้น ที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนหรือรางวัลซีไรต์

ขั้นตอนการเขียนแสดงความคิดเห็น

- 1) การตั้งชื่อ ควรตั้งชื่อเรื่องให้เร้าความสนใจผู้อ่าน และสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเขียน เพราะชื่อเรื่องเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นอันดับแรกและเป็นการบอกขอบเขตของเรื่องด้วย
- 2) การเปิดเรื่อง ใช้หลักการเขียนเช่นเดียวกันกับคำนำ และควรเปิดเรื่องให้น่าสนใจชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องต่อไป
- 3) การลำดับ ควรลำดับเรื่องให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องกันตั้งแต่ต้นจนจบไม่ควรเขียนวกไปวนมา เพราะผู้อ่านอาจเกิดความสับสนจนไม่สามารถแยกได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงและส่วนใดเป็นการแสดงความคิดเห็น
- 4) การปิดเรื่อง ใช้หลักการเช่นเดียวกันกับการเขียนสรุปและควรปิดเรื่องให้ผู้อ่านประทับใจ

การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาอย่างสละสลวย ชัดเจน ไม่เยิ่นเย้อ มีการใช้สำนวนโวหาร สำนวนโวหารอย่างเหมาะสมกับเรื่อง นอกจากนั้นยังต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ตรงตามอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน ทั้งนี้พึงหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์รุนแรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงภายหลัง

ตัวอย่าง

การพนันเป็นปอเกิดแห่งความหายนะ

โจรปล้น 10 ครั้งยังไม่เท่าไฟไหม้ครั้งเดียว ไฟไหม้บ้าน 10 ครั้ง ก็ยังไม่เท่ากับการตกเป็นทาสของผีพนัน เพราะการพนันสามารถทำลายทุกสิ่งทุกอย่างได้หมดแม้กระทั่งชีวิตของคน

บ้านเมืองของเราขณะนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ลุ่มหลงการพนันเล่นกันงอมแงม แม้แต่ผีนั้นก็ยังสามารถเป็นตัวเลขหรือที่เรียกว่า “หอย” ซึ่งขณะนี้รับรองให้เป็น การพนันที่ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว นอกจากนี้ยังมี สลากกินแบ่งรัฐบาล มีจำหน่ายทั่วประเทศ หาซื้อกันง่ายตลอดทั้งเดือน วันเสาร์ อาทิตย์ เล่นม้า การพนันประเภทผิดกฎหมาย ก็ลอบเล่นกันคายนันทั้งวันทั้งคืน บ้างแห่งมีเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือนักการเมืองคอยคุ้มกันให้ เมื่อประชาชนยังมัวเมาในการพนันเช่นนี้ก็ไม่มีเวลาที่จะไปสร้างสรรค์ให้สังคมดีขึ้น ผลผลิตส่วนรวมมีแต่ลง เศรษฐกิจมีแต่ทรุด การพนันนอกจากจะสิ้นเปลืองเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์แล้ว เมื่อเล่นได้ก็ใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย เมื่อเสียก็

อยากจะแก้มือ เมื่อหมดเนื้อหมดตัว ก็เที่ยวมองหาทรัพย์สินที่หยิบฉวยได้ง่ายไม่ว่าจะผิดกฎหมายหรือไม่ก็ตาม อันเป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรมทางหนึ่ง บางรายมีที่ดิน เรือกสวนไร่นา ก็นำไปจำนองหรือฝากขาย เพื่อให้ได้เงินมาเล่นการพนันหรือแก้ตัวเมื่อเสีย ในที่สุดกรรมสิทธิ์ก็ต้องเปลี่ยนมือไป เพราะไม่มีทางไถ่ถอนคืน

ถ้าหากรัฐบาลไม่มีนโยบายมอมเมาประชาชน รัฐบาลควรริบดำเนินการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ อย่าปล่อยให้เรื้อรัง มิฉะนั้นจะเหมือนกับประเทศเพื่อนบ้านที่ถูกมอมเมาด้วยการพนันขณะที่อยู่ในความปกครองของชาติอื่น เมื่อประเทศได้รับเอกราช เขาก็ไม่สามารถปกครองตนเองได้ เราเห็นด้วยกับการลดวันออกสลากกินแบ่ง เราเห็นด้วยกับการลดและจำนวนวันในการแข่งม้า การที่จะให้การพนันน้อยถอยลง แต่เราจะขอให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองปราบปรามอย่างเด็ดขาดไม่ได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากพวกเราอย่างน้อยตัวเราเองควรเลิกเล่นการพนัน เอาเวลาที่เสียไปในการเล่นการพนันมาทำประโยชน์ให้สังคม ประเทศชาติ หากพี่น้อง ญาติมิตร หรือลูกหลานของท่านยังมัวเมาในการพนัน โปรดช่วยกันเตือนเขาเพื่อให้เศรษฐกิจในครอบครัวและบ้านเมืองเรานั้นคงและดีขึ้น และช่วยบอกต่อกันไปว่า ไม่มีใครร่ำรวยหรือตั้งตัวได้จากการพนัน นอกจากเจ้ามือ ในท้ายที่สุดนี้ขอฝากข้อคิดไว้สักนิดว่า “โปรดอย่าเล่นการพนัน มิฉะนั้นจะพบแต่ความหายนะ”

เกณฑ์ประเมินผลการเขียนแสดงความคิดเห็น

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เนื้อหา	มีเนื้อหาสาระ ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มี รายละเอียดสนับสนุน หลากหลาย	มีเนื้อหาสาระ ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มี รายละเอียดสนับสนุน บ้างเล็กน้อย	มีเนื้อหาสาระยังไม่ ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มีรายละเอียด สนับสนุนน้อยมาก
2. การใช้ภาษา	เขียนประโยคได้ ถูกต้องเหมาะสม สื่อ ความได้ชัดเจน	เขียนประโยคได้แต่ ไม่ชัดเจน เข้าใจยาก	เขียนประโยค ไม่ ถูกต้องไม่ชัดเจน เข้าใจยาก
3.อักขรวิธี	เขียนสะกดถูกต้อง ทุกคำ สะอาด เป็น ระเบียบ	เขียนสะกดผิดไม่เกิน 5 แห่ง สะอาด เป็น ระเบียบ	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง ไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

เรื่องที่ 10 การเขียนแสดงความรู้สึก

การเขียนแสดงความรู้สึก

ภาษานอกจากจะทำหน้าที่สื่อสารเพื่อให้ทุกคนเข้าใจเรื่องราวซึ่งกันและกันแล้ว ภาษายังทำหน้าที่สื่อสารความรู้สึกและความคิดอีกด้วย สารที่เป็นความรู้สึกหรือความคิดเป็นสารที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เพราะความรู้สึกหรือความคิดของแต่ละบุคคลย่อมไม่เหมือนกัน แต่บอกไม่ได้ว่าใครรู้สึกมากหรือน้อยกว่ากัน ความรู้สึกของคนเราจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อตนเองมีความหลังกับสิ่งนั้นๆหรือเราเอาหัวใจไปผูกพันกับสิ่งที่จะกระตุ้นให้เราเกิดความสะเทือนใจ

สิ่งที่กระตุ้นความรู้สึก หมายถึง สถานที่ วัตถุ สถานการณ์ ความคิดเห็นบางประการ บุคคลตลอดจนถึงสิ่งต่างๆ ที่เคยประสบมา ทั้งในอดีตหรืออาจจะเพิ่งเกิดขึ้น และสิ่งนั้นคอยกระตุ้นให้จิตใจเราไหวสะเทือนไปด้วย

ความสะเทือนใจ หมายถึง ความรู้สึกและอารมณ์ทุกอย่างไม่ว่าจะดีใจ หรือเสียใจ เศร้าใจ โกรธ หวาดกลัว เกียดแค้น

การเขียนแสดงความรู้สึกมีขั้นตอนดังนี้

1. รู้จักสะสมคำ การสะสมคำเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้หลีกเลี่ยงนิสัยการติดอยู่กับคำที่ใช้กันทั่วไป จนไม่มีความแปลกใหม่ เช่น ท้องฟ้าสีคราม ผ้าขาวดุจสำลี คำเหมือนถ่าน เป็นต้น รู้จักเลือกใช้คำคำเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการและความรู้สึกตามด้วย การสะสมคำนั้นต้องมีการบันทึกไว้เพื่อค้นลืม
2. ใช้คำบอกความรู้สึก คำที่ใช้บอกความรู้สึกมีทั้งความรู้สึกที่ดี และที่ไม่ดี ความรู้สึกที่ดี เช่น รัก ชอบ พอใจ ถูกใจ ตื่นตันใจ ยินดีปรีดา อบอุ่น ชื่นชม ประทับใจ ส่วนความรู้สึกที่ไม่ดี เช่น โกรธ เกลียด ว่างเหว หวาดกลัว ข้องใจ อึดอัด อิจฉา ซ้ำใจ เศร้าโศก ชิงชัง ซึ่งคำบอกความรู้สึกเหล่านี้ ถ้านำมาใช้แล้วข้อความที่เขียนทำให้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามแสดงว่างานเขียนใช้ได้

3. ใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบเพื่อแสดงความรู้สึก ในการเขียนแสดงความรู้สึกบางครั้งสิ่งที่เคยฝังใจในอดีต ทำให้เกิดความรู้สึกสะเทือนอารมณ์จึงเขียนแสดงความรู้สึกได้ เช่น เขียนเล่าความรู้สึกเสียใจที่สุดในชีวิต เขียนบรรยายความรู้สึกสนุกตื่นเต้นที่ได้มีโอกาสไปเที่ยวกับเพื่อนๆ เขียนบรรยายความรู้สึกสงสารสัตว์เลี้ยง หรือสัตว์ป่าที่ถูกทำร้าย

ตัวอย่าง ก.

“ซาติน้อยใจที่แม่รักน้องมากกว่าเขา ดูเหมือนแม่จะปลื้มใจและนิยมยินดีไปกับการกระทำของน้องทุกอย่าง เขาจึงรู้สึกเศร้าหมอง ว่าเหว อ่างว้าง และสมเพศตัวเอง นานวันเข้าความรู้สึกต่างๆ ก็รวมตัวกันเป็นความเกลียด โกรธ แค้นและชิงชัง คนทั้งโลก”

ตัวอย่าง ข.

“...คำถามนั้น โพล่งขึ้นอย่างตรงไปตรงมา แต่กระทบความรู้สึกของผู้ฟังอย่างจัง ทำให้ร้อนวูบขึ้นทั้งตัว แล้วค่อยๆ เปลี่ยนเป็นเย็นเฉียบ มือกำแน่นสั่นน้อยๆ...”

(คู่กรรม, ทมยันตี)

คำว่า “ร้อนวูบ” และ “เย็นเฉียบ” บอกความรู้สึกหวาดกลัว ตกใจได้เป็นอย่างดี ความรู้สึกดังกล่าวทวีปริมาณส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย นับว่าเป็นการเขียนที่แสดงจินตภาพทางความรู้สึกได้อย่างดี

ตัวอย่าง ค.

“...วิฬารู้สึกว่าเบาโหวงเหวง ฟันโคลงเคลง และขุบขวบขอบกล หล่อนอยากจะทำให้มารศรีปิดวิญญูเสียที มันเข้าไปก๊อกลงอิงอลอยู่ในหูจนอยากจะทำกร็กร้องให้สาแก่ใจ...”

(ทะเลถ้ำอิม, สุวรรณี สุคนธา)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนแสดงความรู้สึกและอาการของ “คนคิดยา” ไปพร้อมๆ กัน ทั้งรู้สึกนำหวาดหวั่น สับสน และคุมสติไม่ได้

ตัวอย่าง ง.

รอนั่งกระวนกระวายอยู่ในรถ แดดหรือก็แผดแรงราวกับจะเผาทุกสิ่งทุกอย่างให้หมดไหม้เป็นจุดไป ไม่มีร่มไม้หรือชายคาติดพอจะให้เป็นที่อาศัย แลดูนาฬิกาไม่หยุดหย่อน รอเวลาที่เที่ยงที่จะมาถึง

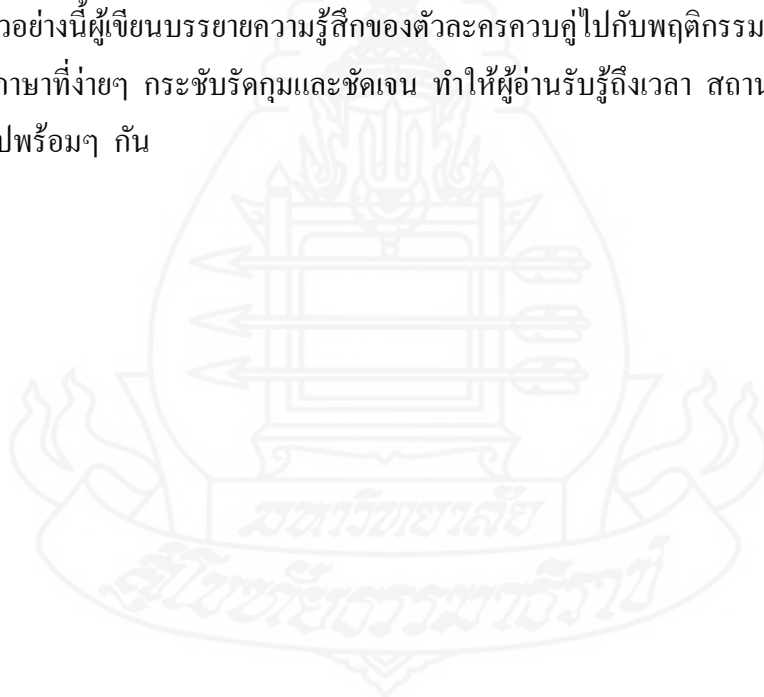
ในที่สุดรองก็ทนไม่ได้อีกต่อไป เขาเปิดประตูก้าวลงจากรถ นึกรำคาญที่อากาศเปลี่ยน
กลับไปกลับมาระหว่างหนาวกับร้อนได้อย่างแปลกประหลาด อีกสองสามวันนี้อาจจะหนาวจัดอีก
ก็ได้

รองจ้องดูประตูทางอย่างใจจดจ่อ มีพนักงานทยอยกันออกมาจากที่นั่น แต่ก็ไม่ใช่ทอรุ่ง
แลผาดๆ ดูเหมือนจะใช้ไปเสียหมด เพราะแต่งเครื่องแบบคล้ายคลึงกัน บ้างก็หลีกทางให้แก่รถซึ่ง
คลานออกมาช้าๆ

จนเขานึกหมดหวังนั้นแล้ว ทอรุ่งจึงได้ปรากฏตัว หล่อนมิได้เดินมาตามลำพังอย่างที่เข
นึกอยากจะให้เป็นหากแต่เคียงข้างมากับสตรีในวัยเดียวกันสามสี่คน แต่งหน้าจัดจนทำ
ให้เขานึกถึงหน้ากากระของญี่ปุ่น อย่างไรก็ตามหล่อนสวยเหมือนดอกไม้สีนวลชาติที่เค็ดมา
รวมกันไว้ในแจกันไว้ในแจกันอันเดียวนี้

(ด้วยปีกของรัก, สุวรรณิ สุขนธา)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนบรรยายความรู้สึกของตัวละครควบคู่ไปกับพฤติกรรมของตัวละครและ
ฉาก ด้วยภาษาที่ง่ายๆ กระชับรัดกุมและชัดเจน ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงเวลา สถานที่และความรู้สึกขอ
ตัวละครไปพร้อมๆ กัน

เกณฑ์ประเมินผลการเขียนแสดงความรู้สึกรู้สึก

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เนื้อหา	มีเนื้อหาสาระ ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มี รายละเอียดสนับสนุน หลากหลาย	มีเนื้อหาสาระ ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มี รายละเอียดสนับสนุน บ้างเล็กน้อย	มีเนื้อหาสาระยังไม่ ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มีรายละเอียด สนับสนุนน้อยมาก
2. การใช้ภาษา	เขียนประโยคได้ ถูกต้องเหมาะสม สื่อ ความได้ชัดเจน	เขียนประโยคได้แต่ ไม่ชัดเจน เข้าใจยาก	เขียนประโยค ไม่ ถูกต้องไม่ชัดเจน เข้าใจยาก
3. อักษรวิธี	เขียนสะกดถูกต้องทุก คำ สะอาด เป็น ระเบียบ	เขียนสะกดผิดไม่เกิน 5 แห่ง สะอาด เป็น ระเบียบ	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง ไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

เรื่องที่ 11 การเขียนเรื่องจากจินตนาการ

การเขียนเรียงความจากจินตนาการ

ความหมายของจินตนาการ

จินตนาการ คือ ความคิดคำนึงถึงที่เกิดขึ้นในจิตใจ อาจจะเป็นการวาดภาพขึ้นมาตามความคิดฝันหรือความคิดคำนึงนั้นอาจจะมาจากประสบการณ์ แล้วสร้างภาพใหม่ให้กว้างและวิจิตรบรรจงกว่าประสบการณ์เดิม การเขียนเรียงความจากจินตนาการจะต้องอาศัยศิลปะเฉพาะตัวของผู้เขียนและได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอ

การเขียนเรื่องจากจินตนาการ

เรื่องจาก จินตนาการ เป็นการเขียนเรื่องเล่าจากความคิดของผู้เขียน ส่วนมากจะเป็นเรื่องแนวนิทาน หรือนิยาย

ลักษณะโครงเรื่องจากจินตนาการ

1. มีการนำเรื่อง โดยกล่าวความเป็นไปของเรื่อง บ่งบอกตัวบุคคล สถานที่ หรือเวลา
2. มีการลำดับของเหตุการณ์ในเรื่อง
3. แสดงปมปัญหาของเรื่อง
4. แสดงการคลี่คลาย หรือการแก้ปมปัญหาของเรื่อง
5. อาจให้ข้อเตือนใจ หรือคติพจน์ท้ายเรื่อง

ลักษณะของภาษา

1. เป็นเรื่องเล่าในอดีต หรือเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว มักมีคำว่า กาลครั้งหนึ่ง ณ ชายป่า แห่งหนึ่ง ฯลฯ
2. ใช้บุพบทบ่งบอกเวลา สถานที่
3. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึง หรืออ้างถึงบุคคลอื่นๆ
4. มีความเป็นเหตุเป็นผล ความคล้อยตาม และความขัดแย้ง ฯลฯ

ตัวอย่าง การเขียนเรียงความจากจินตนาการ

เรื่อง ภูเขาดอกไม้

ณ ดินแดนอันไกลโพ้น ในสายลมมีกลิ่นหอมของมวลดอกไม้ มีภูเขาแปลกประหลาดอยู่ ลูกหนึ่งซึ่งมีดอกไม้ปกคลุมไปทั่ว เหมือนสวมเสื้อคลุมดอกไม้ เป็นภูเขาที่น่ารักมาก เจ้าหญิงน้อยอาศัยอยู่ในปราสาทไม่ไกลจากภูเขาดอกไม้เท่าไรนัก ห้องของพระองค์อยู่บนหอคอยสูงมองเห็นภูเขาดอกไม้ชัดเจน เจ้าหญิงน้อยอยากจะไปเที่ยวชม ภูเขาดอกไม้ใกล้ ๆ แต่ถึงพระองค์จะเป็นธิดาเจ้าของปราสาท ก็เชื่อว่าจะมีสิทธิ์มากกว่าชาวเมืองคนอื่น ๆ เพราะไม่ว่าใครก็ตามที่คิดจะเดินทางไปยังภูเขาดอกไม้ คนนั้นจะต้องปลุกต้นไม้ และรู้จักดูแลเอาใจใส่ให้ต้นไม้ผลิดอกอย่างงดงามเสียก่อน เจ้าหญิงน้อยไม่เคยมีโอกาสนั้น เพราะพระองค์ไม่ได้ดูแลต้นไม้อย่างจริงจัง ต้นไม้ของพระองค์จึงเหี่ยวเฉาไปก่อนทุกที

เช้าวันนี้แสนสดชื่น ภูเขาดอกไม้เต็มสี เหลือง ชมพู ส้ม อยู่ตรงขอบฟ้า เจ้าหญิงน้อยนั่งมองพลางคิดว่าน่าจะลองปลุกต้นไม้อย่างตั้งใจอีกครั้ง ดังนั้นพระองค์จึงไปเตรียมเครื่องมือเครื่องมือทำสวนพร้อมเมล็ดพันธุ์เล็ก ๆ ของดอกไม้ด้วย

เจ้าหญิงน้อยพรวนดินสีดำ ๆ ให้ร่วนซุยอย่างตั้งใจ แล้วก็ใช้นิ้วจิ้มลงไปดินทำให้เกิดเป็นหลุมเล็ก ๆ แล้วหยอดเมล็ดลงในหลุม เจ้าหญิงน้อยหยิบเมล็ดดอกไม้ในกระป๋องขึ้นมาดูอย่างสนใจ สนพระทัย ไม่อยากเชื่อเลยว่าเมล็ดกระจี้จะกลายเป็นต้นไม้ มีกิ่งก้านและดอกอันสวยงาม ต้นไม้ของเจ้าหญิงน้อยเติบโตขึ้นทุกวัน จากลำต้นที่แตกกิ่งออกไป แล้วก็มียอดเล็ก ๆ ออกขึ้นมา เจ้าหญิงน้อยเฝ้าเพียรรดน้ำ รอว่าเมื่อไรดอกไม้จะผลิบานให้ชื่นชม แต่แล้วในวันหนึ่ง ยอดเล็ก ๆ ของดอกไม้ก็ถูกแมลงกัดกินไปจนเกือบหมด เจ้าหญิงน้อยร้องไห้ด้วยความเสียใจ คิดในใจว่า พระองค์คงไม่มีโอกาสไปที่ภูเขาดอกไม้แล้ว

เจ้าหญิงน้อยขึ้นไปเก็บตัวเงียบอยู่บนห้อง ใครมาเรียกก็ไม่ยอมเปิด จนตกเขินมองเห็นภูเขาดอกไม้โผล่ขึ้นมาเหนือยอดไม้เขียว ก็เกิดกำลังใจฮึดสู้ ภูเขาดอกไม้คล้าย ๆ มีห้องฟ้าปกคลุมอยู่ ต้นไม้ของเธอก็ควรจะมิอะไรมานิยคลุมไม่ให้แมลงเข้าไปได้ เจ้าหญิงน้อยจึงวิ่งลงไปขอมุ่งนำไปกางให้ต้นไม้ ในที่สุดต้นไม้ก็ออกดอกสีชมพูงดงามให้เจ้าหญิงน้อยชื่นชม ทุกคนดีใจกับเจ้าหญิงน้อยด้วยที่จะได้เดินทางไปยังภูเขาดอกไม้ พระบิดาของเจ้าหญิงได้จัดงานเลี้ยงฉลองให้กับเจ้าหญิงน้อยเชิญชาวเมืองทุกคนมาร่วมสนุกเจ้าหญิงน้อยก็เลยยิ้มแก้มปริภูเขาดอกไม้ก็เหมือนจะดีใจจนยิ้มไปด้วย

ที่มา : ทะเลจันทร์ ๑ นิทานก่อนนอนดี

กิจกรรมที่ 11.1
ฝึกเขียนเรียงความจากจินตนาการ

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนเรียงความจากจินตนาการ ได้ถูกต้องตามรูปแบบการเขียน

เรียงความ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกหัวข้อที่กำหนดให้เขียนเรียงความจากจินตนาการ ให้ได้ฉบับ

สมบูรณ์ 1 เรื่อง

- เมื่อฉันเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉันจะ.....
- เมืองไทยในปี 2560

เกณฑ์ประเมินผลการเขียนเรียงความจากจินตนาการ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. เนื้อหา	เขียนบรรยาย ความสัมพันธ์ได้อย่าง สมเหตุสมผล เรียงลำดับเหตุการณ์ ถูกต้อง	เขียนบรรยายได้แต่ เรียงลำดับเหตุการณ์ยัง สับสนวุ่นเป็นบาง ตอน	เขียนบรรยายไม่ได้ เรียงลำดับเหตุการณ์ สับสนวุ่นจับ ใจความไม่ได้
2. การใช้ภาษา	เรียบเรียงประโยคได้ ถูกต้องเหมาะสมตาม หลักเกณฑ์ภาษา สื่อ ความได้ชัดเจน	เรียบเรียงประโยคได้ แต่ไม่ชัดเจน เข้าใจ ยาก	เรียบเรียงประโยค ไม่ถูกต้องไม่ชัดเจน เข้าใจยาก
3. อักษรวิธี	เขียนสะกดถูกต้องทุก คำ ลายมือบรรจง อ่านง่าย สะอาด เป็นระเบียบ	เขียนสะกดผิดไม่เกิน 5 แห่ง ลายมือบรรจง อ่านง่าย สะอาด เป็นระเบียบ	เขียนสะกดผิด มากกว่า 5 แห่ง ลายมืออ่าน ค่อนข้างยาก ไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

เกณฑ์การผ่าน

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

แบบประเมินการเขียนเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เนื้อหา	ตั้งชื่อเรื่องได้น่าสนใจ สอดคล้องกับภาพและเนื้อเรื่อง เขียนเรื่องได้ สอดคล้องกับภาพ การดำเนินเรื่องไม่สับสน วกวน ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์เชิงสร้างสรรค์	ตั้งชื่อเรื่องได้น่าสนใจ สอดคล้องกับภาพและเนื้อเรื่อง เขียนเรื่องได้ สอดคล้องกับภาพ การดำเนินเรื่องไม่สับสน วกวนเป็นบางตอน ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์เชิงสร้างสรรค์	ตั้งชื่อเรื่องไม่ สอดคล้องกับภาพ และเนื้อเรื่อง เขียนเรื่องได้ สอดคล้องกับภาพ การดำเนินเรื่องไม่สับสนวกวนไม่ ต่อเนื่อง ไม่แสดงข้อคิดที่เป็นประโยชน์
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำภาษาได้ สละสลวยกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง สื่อความหมายชัดเจน	ใช้ถ้อยคำภาษายังไม่ ค่อยสละสลวย สื่อความหมายไม่ชัดเจน	ใช้ถ้อยคำภาษายังไม่ ถูกต้อง สื่อความหมายไม่ชัดเจน
3. อักษรวิธี	เขียนสะกดถูกต้องทุกคำ ลายมือบรรจง อ่านง่าย สะอาด เป็นระเบียบ	เขียนสะกดผิดไม่เกิน 5 แห่ง ลายมือบรรจง อ่านง่าย สะอาด เป็นระเบียบ	เขียนสะกดผิดมากกว่า 5 แห่ง ลายมืออ่านค่อนข้างยาก ไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

8-9

5-7

3-4

เกณฑ์การผ่าน

สรุป

ผ่าน

ไม่ผ่าน

ระดับคุณภาพ

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกกากบาท (X) ข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดใช้คำถูกต้องตรงความหมาย
 - ก. มาลีไม่ควรคร่ำเคร่งกับการเล่นมากนัก
 - ข. ประชาชาติเป็นเด็กหิบบ้างงานหนักไม่เอาเบาไม่สู้
 - ค. ถนนทุกสายมีรถแน่นหนาการจราจรยังไม่คลี่คลาย
 - ง. สมบูรณ์ชอบไปมั่วสุมกับชาวบ้านดูแลพัฒนาชุมชน
2. คำที่ขีดเส้นใต้ข้อใดใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย
 - ก. เขาอุตสาห์บากหน้ามา ฉันไม่อยากจะตัดรอน
 - ข. เธอควรทำใจให้สงบเงียบเป็นดีที่สุด
 - ค. เขามีฝีมือทำอาหารรสกลมกลื่นมาก
 - ง. เขามอบนโยบายเร่งให้ทำงานให้เกิดมรรคผลอย่างรวดเร็ว
3. ข้อใดใช้คำเชื่อมได้ถูกต้อง
 - ก. แม้ว่าเขาจะอ่อนวิชานี้ เขาก็ขาดเรียนบ่อยๆ
 - ข. เรื่องยากเช่นนี้อย่าว่าแต่เด็กเลย แม้แต่ผู้ใหญ่คงไม่เข้าใจ
 - ค. แม้อ้าเหล่านี้ถูกตำรวจจับบ่อยซึ่งไม่เข็ดหรือ
 - ง. เขาปวดศีรษะมากและยังมาเรียนวันนี้
4. ข้อใดใช้คำไม่เหมาะสมกับบุคคล
 - ก. เร็วๆ หน่อยเดี๋ยวรถไฟก็ออกกันพอดี
 - ข. วันนี้คุณยายคุณตาคั่งมากนะคะ
 - ค. ขอบคุณมากครับที่ท่านให้โอกาสผม
 - ง. อาจารย์เข้าสอนช้าไป 5 นาที เลยนะครับ
5. ประโยคใดเป็นประโยคบอกเล่า
 - ก. พวกท่านทำงานเสร็จแล้วหรือ
 - ข. คุณหรือเปล่าที่เข้ามาเป็นคนสุดท้าย
 - ค. ฉันจะไปหรือไม่ก็ไม่เกี่ยวกับเธอ
 - ง. การแข่งขันฟุตบอลเราจะชนะหรือไม่

6. ประโยคข้อใดเป็นประโยคคำสั่ง
- นักเรียนทำความสะอาดห้อง
 - อย่ารีบเดินเดี๋ยวหกล้ม
 - ผู้บังคับบัญชาสั่งลูกน้องทำงาน
 - ไปดูภาพยนตร์กับฉันนะ
7. โวหารที่ใช้เขียนเล่าประวัติ เล่าประสบการณ์จัดเป็นงานเขียนที่ใช้โวหารประเภทใด
- บรรยายโวหาร
 - พรรณนาโวหาร
 - อุปมาโวหาร
 - สาธกโวหาร
8. การเขียนเรื่องราวอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพพจน์ชัดซึ่งประทับใจ
- อุปมาโวหาร
 - เทศนาโวหาร
 - สาธกโวหาร
 - พรรณนาโวหาร
9. การเขียนที่หยาบกระด้างมาอ้างอิงประกอบการอธิบายเพื่อสนับสนุนข้อความที่เขียนเป็นโวหารชนิดใด
- อุปมาโวหาร
 - เทศนาโวหาร
 - สาธกโวหาร
 - พรรณนาโวหาร
10. ข้อความในข้อใดไม่ใช่สาธกโวหาร
- เขาซื้อผลไม้มากมาย เช่น กุ้ง ส้ม กระท้อน ทับทิมและแตงไทย เป็นต้น
 - จงทำตัวเยี่ยงกา แต่อย่าเอาอย่างกา
 - การเติบโตทางธุรกิจ อาทิ ธุรกิจอินเทอร์เน็ต หรือการรับทำเว็บไซต์ในระบายนี้นี้ดีมาก
 - สิ่งใดคือ..... ปรารถนาแห่งชีวิต
11. ในการเขียนเรียงความควรเลือกเขียนเรื่องใดจึงจะดีที่สุด
- เรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไป
 - เรื่องที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน
 - เรื่องที่มีความสนใจและมีความรู้มาก
 - เรื่องที่สามารถอ้างอิงและมีข้อมูลหลักฐานชัดเจน

12. หลักการเขียนเรียงความทั่วไปมีส่วนประกอบตามข้อใด
- ก. คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
 - ข. เนื้อเรื่อง คำนำ สรุป
 - ค. หัวข้อ โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง
 - ง. หัวข้อ เนื้อเรื่อง สรุป
13. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะสำคัญของคำนำ
- ก. ชี้แจงจุดประสงค์ในการเขียนเรียงความ
 - ข. กระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจ และเห็นความสำคัญของเรื่อง
 - ค. นำส่วนที่สำคัญของตัวเรื่องมากล่าวอ้างสร้างความสนใจ
 - ง. สร้างความเข้าใจขอบเขตของเรียงความและอธิบายความสำคัญต่างๆ
14. การวางโครงเรื่องก่อนเขียนเรียงความมีประโยชน์อย่างไร
- ก. ช่วยกำหนดจุดประสงค์ของเรื่อง
 - ข. ช่วยสร้างความเข้าใจในแต่ละย่อหน้า
 - ค. ช่วยกำหนดขอบเขตในการเขียนแต่ละครั้ง
 - ง. ช่วยให้เนื้อหาไม่เอกภาพและเสนอความคิดได้ตามลำดับ
15. การวางโครงเรื่องในข้อใดเหมาะสมที่สุดในการเขียนเรียงความเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
1. ความสำคัญของชื่อเรื่อง
 2. การแก้ไขและการป้องกัน
 3. สาเหตุที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
 4. ความจำเป็นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 5. อันตรายจากสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
 6. วิธีการส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ก. 1 3 5 2	ข. 1 5 3 2
ค. 1 3 2 4	ง. 1 5 3 6

<p style="text-align: center;">บรรณานุกรม</p>
--

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

โรงพิมพ์ ชุมชนุสรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กรุงเทพมหานคร
กระทรวงศึกษาธิการ (2525) คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิด และเขียนเชิงสร้างสรรค์ :

เรียงความ ย่อความ และสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2-3 ครูสภาลาดพร้าว พิมพ์ครั้งที่ 1
กระทรวงศึกษาธิการ (2548) สารัตถะทักษะสัมพันธ์เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูสภาลาดพร้าว
พิมพ์ครั้งที่ 4

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ครูสภาลาดพร้าว พิมพ์ครั้งที่ 19

กระทรวงศึกษาธิการ (2543) หลักภาษาไทย เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูสภาลาดพร้าว
พิมพ์ครั้งที่ 13

คณาจารย์ภาควิชาการภาษาไทย (2544) การใช้ภาษาไทย 2 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 5

ฐะปะนีย์ นาครทรรพและคณะ (มปป.) บันไดหลักภาษา 1 อักษรเจริญทัศน์ กรุงเทพมหานคร
พิมพ์ครั้งที่ 5

นพดล จันทร์เพ็ญ (2539) การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน แกรมมี จำกัด
นววรรณ พันธุ์เมธา (2539) พินิจภาษาเล่ม 2 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพมหานคร

ผจงวาด พูลแก้ว (2551) การเขียนเรียงความจดหมาย กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1

วารภรณ์ บำรุงกุล (2542) อ่านถูก สกคถูก คำ ความหมาย ประโยค ต้นอ่อน กรุงเทพมหานคร
พิมพ์ครั้งที่ 3

สนิท ตั้งทวี (2528) ความรู้และทักษะทางภาษา โอเดียนสโตร์ กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1

สนิท สัตโยภาส (2528) พฤติกรรมการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา ครูสภาลาดพร้าว
พิมพ์ครั้งที่ 1

สอานค์ ดำเนินสวัสดิ์และคณะ (2539) จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 2

อัครา บุญทิพย์ (2534) หลักภาษาสำหรับครูมัธยมศึกษาตอนต้น โอเดียนสโตร

กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1

อัจฉิมา เกิดผล (2546) ภาษาไทย 2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 12

อุปกิตติลปะสาร พระยา (2546) หลักภาษา ไทยวัฒนาพานิช กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 12

บทที่ 3

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ สรุปผลได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ

2. ขอบเขตของการศึกษา

แบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศิริวิทยา
จังหวัดสมุทรปราการ มีเนื้อหา ประกอบด้วย ไบความรู้ กิจกรรม พร้อมเฉลยท้ายกิจกรรม และ
แบบประเมินการเขียน จำนวน 11 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 การใช้คำ

กิจกรรมที่ 1.1 การเขียนคำตามตัวสะกด

กิจกรรมที่ 1.2 การใช้คำตรงความหมาย

กิจกรรมที่ 1.3 การใช้คำที่เหมาะสม

เรื่องที่ 2 การใช้ประโยค

กิจกรรมที่ 2.1 ส่วนประกอบของประโยค

กิจกรรมที่ 2.2 เขียนประโยค

กิจกรรมที่ 2.3 รูปแบบประโยคที่ดี

เรื่องที่ 3 โวหารในการเขียนเรียงความ

กิจกรรมที่ 3.1 บรรยายโวหาร

กิจกรรมที่ 3.2 พรรณนาโวหาร

กิจกรรมที่ 3.3 เทศนาโวหาร

กิจกรรมที่ 3.4 อุปมาโวหาร

กิจกรรมที่ 3.5 สาธกโวหาร

เรื่องที่ 4 เลือกเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง

กิจกรรมที่ 4.1 การตั้งชื่อเรื่อง

เรื่องที่ 5 เขียนโครงเรื่อง

กิจกรรมที่ 5.1 เขียนโครงเรื่องเรียงความ

เรื่องที่ 6 การเขียนย่อหน้า

กิจกรรมที่ 6.1 การเขียนย่อหน้า

เรื่องที่ 7 องค์ประกอบของเรียงความ

กิจกรรมที่ 7.1 การเขียนคำนำเรียงความ

กิจกรรมที่ 7.2 เนื้อเรื่องเรียงความ

กิจกรรมที่ 7.3 การเขียนส่วนสรุปเรียงความ

เรื่องที่ 8 การเขียนเล่าเรื่อง

กิจกรรมที่ 8.1 การเขียนเล่าเรื่อง

เรื่องที่ 9 การเขียนแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมที่ 9.1 การเขียนแสดงความคิดเห็น

เรื่องที่ 10 การเขียนแสดงความรู้สึก

กิจกรรมที่ 10.1 การเขียนแสดงความรู้สึก

เรื่องที่ 11 การเขียนเรื่องจากจินตนาการ

แบบฝึกที่ 11.1 ฝึกเขียนเรียงความจากจินตนาการ

แบบฝึกที่ 11.2 เขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด

3. การสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ

การสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนศิริวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตร ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด
ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ ดังนี้

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท.2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และ
เขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี
ประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.1/4 การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา

2. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตำรา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ กำหนดเนื้อหา และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเรื่องเพื่อสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้เป็นจำนวน 11 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่อง ประกอบด้วย ใบความรู้ กิจกรรม พร้อมเฉลยท้ายกิจกรรม และแบบประเมินการเขียน ให้นักเรียนปฏิบัติ คือ เรื่อง การใช้คำ การใช้ประโยค โวหารในการเขียนเรียงความ การเลือกเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง เขียนโครงเรื่อง การเขียนย่อหน้า องค์ประกอบของเรียงความ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนเรื่องจากจินตนาการ

3. การตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกการเขียนเรียงความ

3.1 นำแบบฝึกที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ประเมินผลในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรม ในแบบฝึก และนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ทั้ง 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญดังนี้ คือ ได้สอดคล้องภาพประกอบที่มีความสอดคล้องเกี่ยวข้องกับข้อความให้น่าสนใจ

4. อภิปรายผลคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียงความตามผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

จากผลการศึกษาที่มีประเด็นที่นำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แบบฝึกที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นได้หาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน นำผลไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกการเขียนเรียงความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนี้ มีจุดประสงค์ที่กำหนดเหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับ พรพรหม อุตวิฒนากุล (2547 : 21) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีว่า ควรสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์ เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีหลายแบบหลายชนิดให้นักเรียนได้เลือกทำ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ในการเรียน สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ด้านเนื้อหาวิชา ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาวิชาที่กำหนด

มีความสอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาวิชาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และการนำเสนอเนื้อหาวิชาที่มีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่ายซึ่งสอดคล้องกับ เตือนใจ ตรีเนตร (2544 : 7) ได้กล่าวถึง

ลักษณะของแบบฝึกที่ดีว่า แบบฝึกจะต้องเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีคำสั่ง และคำอธิบายอย่างชัดเจน มีเนื้อหา รูปแบบที่น่าสนใจ ซึ่งต้องอาศัยหลักจิตวิทยาเพื่อ ไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ด้านกิจกรรมในแบบฝึก ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ได้รับความสนใจของนักเรียน การจัดลำดับขั้นตอนในแบบฝึกมีความเหมาะสม กิจกรรมเสริมทักษะในการเขียนเรียงความ มีความหลากหลายและมีจำนวนพอเพียงสำหรับฝึกทักษะซึ่งสอดคล้องกับ พรพรหม อัตตวัฒนากุล (2547 : 21) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีว่า ควรสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์ เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีหลายแบบหลายชนิดให้นักเรียนได้เลือกทำ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ในการเรียน สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

การเขียนเป็นทักษะที่จำเป็นที่สุดที่จะต้องได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ เพราะจะทำให้เกิดความคล่องแคล่วในการเขียนเมื่อนักเรียนได้รับการฝึกฝนอย่างถูกต้อง ถ้าครูผู้สอนรู้จักใช้แบบฝึกเสริมทักษะให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน และรู้จักเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนแล้วจะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเขียนเพิ่มขึ้น ครูจึงควรนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้ในการสอนซ่อมเสริม เพราะนอกจากครูจะสามารถสร้างแบบฝึกเสริมทักษะได้เองแล้ว การเรียนของนักเรียนก็ไม่จำเป็นต้องเรียนในห้องเรียน สามารถนำแบบฝึกไปใช้นอกเวลาเรียนได้ ทำให้ประหยัดเวลา

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำแบบฝึกไปใช้

5.1.1 ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจในกิจกรรมทุกกิจกรรมของแบบฝึก การเขียนเรียงความ เพื่อวางแผนให้นักเรียน ได้ทำกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.2 การใช้แบบฝึกอาจใช้สำหรับให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง หรือใช้ประกอบการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนเรียงความ

5.1.3 ครูผู้สอนควรตรวจเฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบผลและความก้าวหน้า หลังจากได้ทำกิจกรรมในแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยชี้แจงข้อบกพร่องให้นักเรียนทราบ

5.2 ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบฝึกครั้งต่อไป

5.2.1 ควรมีการสร้างและพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและควรทำอย่างต่อเนื่องกันตามระดับชั้น

5.2.2 ควรมีการพัฒนาเป็นบทเรียน โปรแกรม หรือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546) การจัดการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร
จตุพร ชาดง. (2547) การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนที่ความคิดวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรินญานิพนธ์. กสม. (หลักสูตรและการสอน)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร
- จรรยา ศรีพันธบุตร. (2533) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเขียนเรียงความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึกการ
เขียน. ปรินญานิพนธ์. กสม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร
- จินตนา ชูเชิด (2337) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เกมกับการใช้แบบฝึก ปรินญานิพนธ์ กสม.
มหาวิทยาลัยบูรพา
- จิตรา สมพล. (2547) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- เจตนา อินตะเชื้อ. (2544) การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ ขั้นพื้นฐาน โดยใช้สื่อประสม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543. ปรินญานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
- ชัยนันท์ นันทพันธ์. (2526) ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความพระราชทาน. กรุงเทพฯ:
ประกายพริก.
- ณภัทร เทพวรรณ (2541) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์ดอกหญ้า
- เดือนใจ ตรีเนตร (2544) ผลการใช้แบบฝึกแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่อง พื้นที่ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญานิพนธ์ กสม. (การมัธยมศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ

- ธนิศา แก้วปัญญา. (2543) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ โดยใช้รูปแบบการสอนชุดฝึกเขียนเรียงความกับวิธีการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 . ปรินญา นิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ. (2546) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำในมาตราแม่กด สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540) การพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เปิดหอย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กสม.(การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประภาศรี สีหอำไพ (2530) วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยม. กรุงเทพมหานคร. วัฒนาพานิช
- ประทีป ศิริวงษ. (2530) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การการสอนเขียนเรียงความแบบปกติกับใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์. ปรินญา นิพนธ์ กสม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. (2518) การเขียนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯพานิช.
- ปริศนา พลหาญ (2549) การพัฒนาแบบฝึกทักษะหลักเกณฑ์ทางภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- เปลื้อง ณ นคร. (2512) แบบเรียงความ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- พงษ์ศักดิ์ พางาม (2549) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- พรพรหม อัดตวัฒนากุล (2547) ผลการใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่องการประยุกต์ ของสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปรินญา นิพนธ์.กสม. (การมัธยมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ ๑.
- เพ็ญ เลียงจันทร์. (2521) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการสอนเขียนเรียงความตามปกติกับแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินญา นิพนธ์ กสม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร

- รัชณี ศรีไพรวรรณ. (2550) “ การสอนเรียงความ ” ประชาศึกษา. 20-23 : มิถุนายน
 ราชบัณฑิตยสถาน (2545) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
 รุ่งทิพย์ วัฒนเสน (2543) การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียน โดยครู เพื่อน
 และตนเอง วิทยานิพนธ์ (ค.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 วรรณ แก้วแพรง. (2546) การเขียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนาการพิมพ์.
 วราพร จำปา (2545) การศึกษาลักษณะเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 เพื่อสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการเขียน วิทยานิพนธ์. บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
 วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545) เอกสารประกอบการสอนวิชา พัฒนาการเรียนการสอน.
 มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 วัชร ขำวิจิตร. (2542) ศึกษาแบบฝึกการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 วิทยานิพนธ์ กสม. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
 ศศิธร สุทธิแพทย์. (2518). แบบฝึกหัดสำหรับสอบเรื่องวลีในภาษาไทยในระดับประกาศนียบัตร
 วิชาการศึกษา. วิทยานิพนธ์. ค.ม. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
 ศรีวิไล พลมณี นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ และสมร เจนจิระ. (2545) ภาษาและการสอน
 พิมพ์ครั้งที่ 4 เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ทิพย์เนตร
 สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2522). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
 กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
 เสถียร ณ เชียงใหม่ (2541) ผลของการใช้ผังมโนภาพที่มีต่อการเขียนเรียงความของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์. ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต.
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Henning ,Richard Kenneth. (1980). Composition Writing And Function of Language .
 Dissertation Abstracts International . 2424-A : December.
 Kip,Hartvigsen M. (1981). A Comparative study of Quality and Syntactic Maturity
 Between In - Class and Out- Class Writing Sample of Freshmen At Washington
 State University. Dissertation Abstracts International. 2111-A : November.
 Krashen ,S. (1984) Writing : Research theory and application. Oxford : Pergamon.
 Mize . (1982). Language Workbooks and Practice Materials. Development Language
 Skills in the Elementary Schools. New York : Alltm and bacon.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นายอะกิบ สะโหน

การศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต เอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จังหวัดสมุทรปราการ
ประสบการณ์	ครูประจำการ 10 ปี รับผิดชอบงานด้านภาษาไทย งานห้องสมุด ศิลปะ เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จังหวัดสมุทรปราการ

2. นางสาวอารยา ผังลักษณ์

การศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต เอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา ภาษาและวรรณกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
ตำแหน่ง	ครู คศ. 3 โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ
ประสบการณ์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปฏิบัติการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย

3. นางวันเพ็ญ เหลืองอรุณ

การศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต เอกภาษาไทย วิทยาลัยครูสวนดุสิต
ตำแหน่ง	ครู คศ. 3 โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ
ประสบการณ์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หัวหน้างานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ปฏิบัติการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ประเมินแบบฝึกการเขียนเรียงความ
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1 เล่ม

ด้วย นางกนกกาญจน์ ตาลประสาท นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

แขนงวิชา หลักสูตรหลักสูตรและการสอน วิชาเอก มัธยมศึกษา

สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่องการสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การจัด
ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้สร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความ และได้รับความ
เห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่
จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและ
กระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและ
ประเมินผล ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษา
ค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
อย่างดีจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

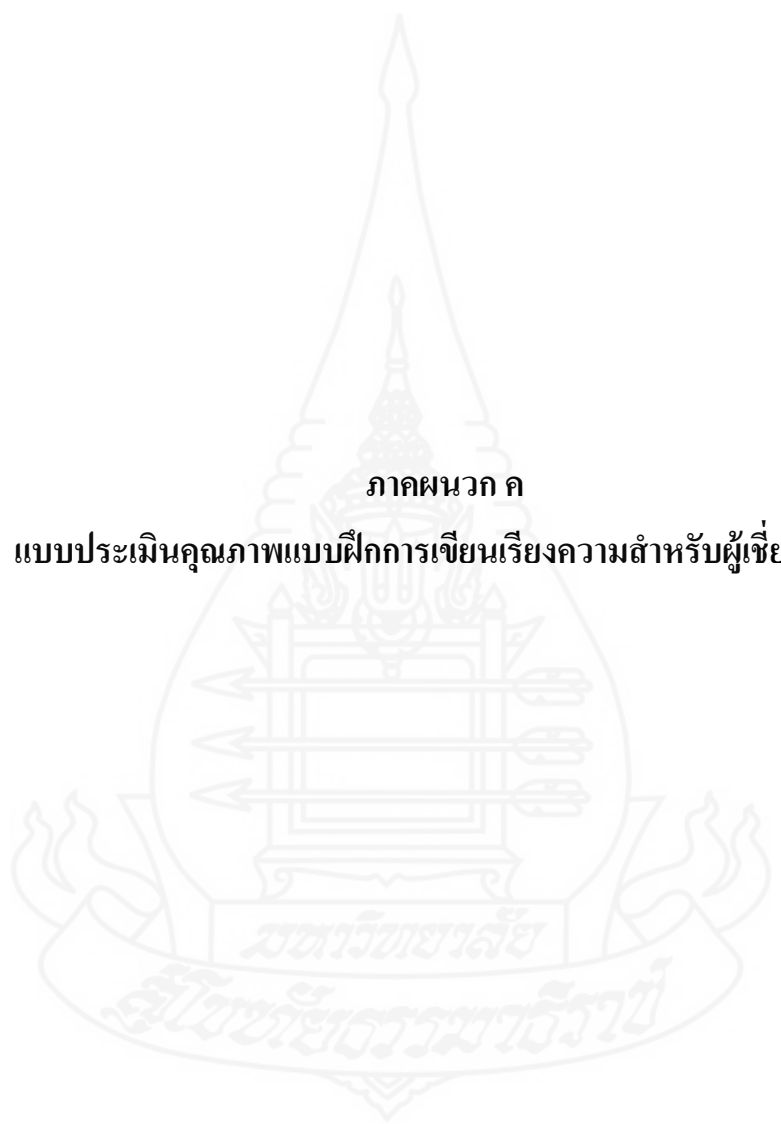
ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870 โทรสาร. 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ค

แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียงความสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียงความของผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
โดย +1 หมายถึง เหมาะสม , 0 หมายถึง ไม่น่าใจ , -1 หมายถึง ไม่เหมาะสม

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	+1	0	-1
1. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดมีความเหมาะสมชัดเจน
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เหมาะสมกับนักเรียนใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
5. เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1
6. การนำเสนอเนื้อหาวิชามีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย
7. การนำเสนอเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจ
8. กิจกรรมในแบบฝึก สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
9. กิจกรรมในแบบฝึกสอดคล้องกับเนื้อหา
10. กิจกรรมในแบบฝึก ได้รับความสนใจของนักเรียน
11. การจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรมในแบบฝึกมีความเหมาะสม
12. กิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะในการเขียนเรียงความ
13. กิจกรรมมีความหลากหลาย
14. กิจกรรมมีจำนวนพอเพียงสำหรับฝึกทักษะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

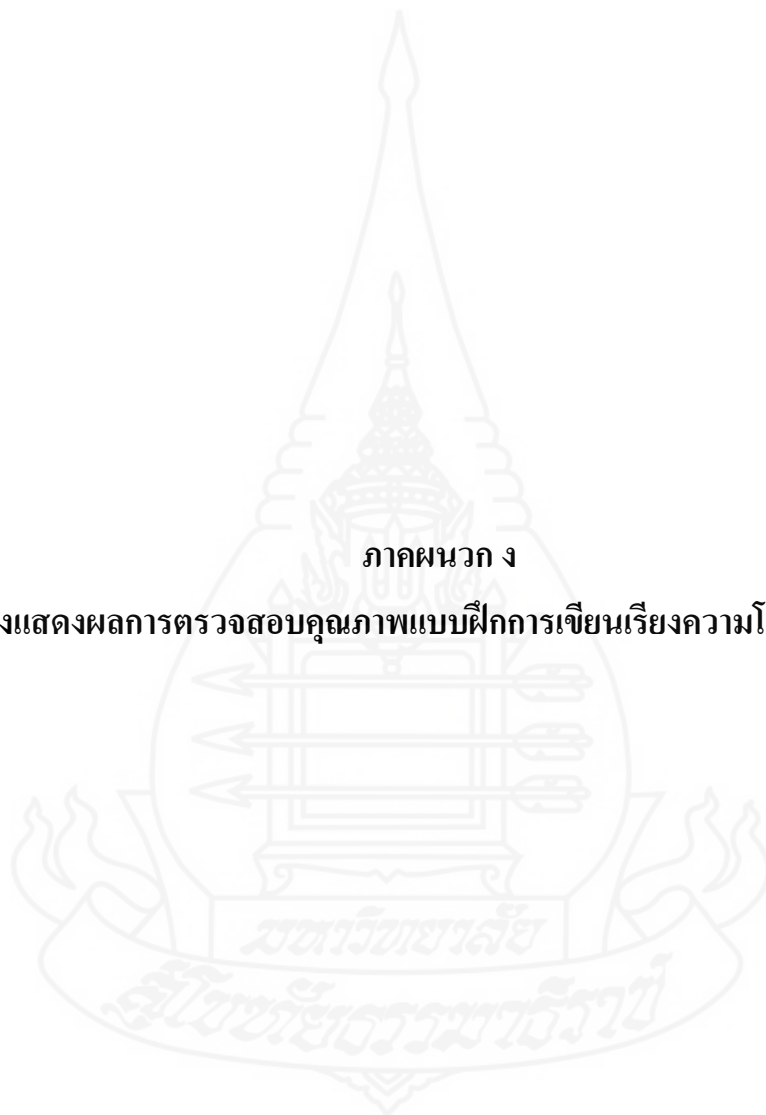
()

ตำแหน่ง.....

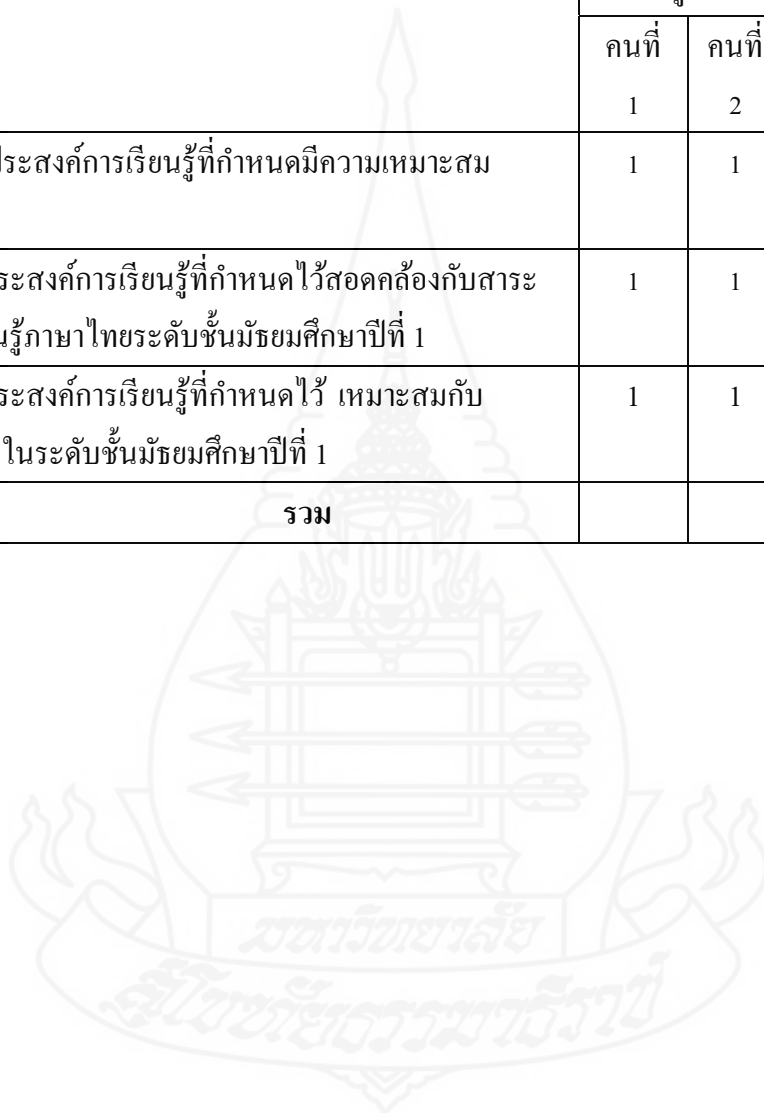
ภาคผนวก ง

ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยผู้เชี่ยวชาญ
ตารางที่ 1.1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียง ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดมีความเหมาะสมชัดเจน	1	1	1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	1	1	1	1.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	1	1	1	1.00
รวม				1.00

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยผู้เชี่ยวชาญ
 ตารางที่ 1.2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้านเนื้อหาวิชา

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1.. เนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการ เรียนรู้ ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	1	1	1	1.00
2. เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	1	1	1	1.00
3. การนำเสนอเนื้อหาวิชามีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย	1	1	0	0.67
4. การนำเสนอเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจ	1	1	1	1.00
รวม				0.91

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยผู้เชี่ยวชาญ
ตารางที่ 1.3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกการเขียนเรียงความ ด้านกิจกรรม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
8. กิจกรรมในแบบฝึก สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00
9. กิจกรรมในแบบฝึกสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1.00
10. กิจกรรมในแบบฝึก ได้รับความสนใจของนักเรียน	1	1	1	1.00
11. การจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรมในแบบฝึกมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00
12. กิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะในการเขียนเรียงความ	1	1	1	1.00
13. กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	1	1	1.00
14. กิจกรรมมีจำนวนพอเพียงสำหรับฝึกทักษะ	1	1	0	0.67
รวม				0.95

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางกนกกาญจน์ ตาลประสาท
วัน เดือน ปีเกิด	30 เมษายน 2505
สถานที่เกิด	อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนศิริวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 จังหวัดสมุทรปราการ
ตำแหน่ง	ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

